

การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University พ.ศ. 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

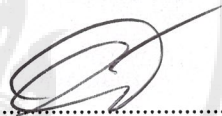
สารนิพนธ์

เรื่อง

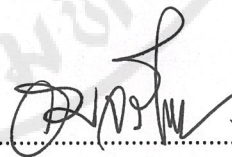
การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

นายทยากร จันทะบุตร
ผู้วิจัย

อาจารย์วรรณภา ญาณวุฒิ,
D.M.A. (Percussion Performance and Pedagogy)
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์,
ปร.ค. (ดนตรี)
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ วราภรณ์ อัครปทุมวงศ์,
Ph.D. (Science)
รักษาการแทนคณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข,
D.A. (Woodwind Performance and Pedagogy)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

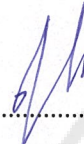
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีศึกษา)

วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2561

นายทยากร จันทะบุตร

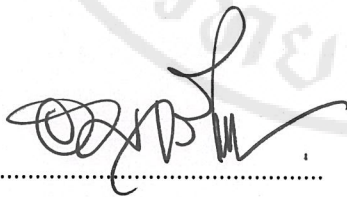
ผู้วิจัย

อาจารย์รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ,

ปร.ด. (ดนตรี)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถนิพนธ์ จรรย์ยานนท์,

ปร.ด. (ดนตรี)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์วัชรณภา ญาณวุฒิ,

D.M.A. (Percussion Performance and Pedagogy)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วราภรณ์ อัครปทุมวงศ์,

Ph.D. (Science)

รักษาการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ณรงค์ ปรากฏ์เจริญ,

D.M.A. (Composition)

คณบดี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความรู้ ความเอาใจใส่ดูแล และความปรารถนาดีจากท่านอาจารย์ ดร. วรรณภา ญาณวุฒิ ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนรรฆ จรรย์ยานนท์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงษ์ สุวรรณ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำ ปรับปรุง ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกรรมการที่ได้กล่าวนามข้างต้นด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดทั้ง 10 ท่าน อาจารย์ ดร. คม วงษ์สวัสดิ์, อาจารย์จิรวัดน์ แสงอนันต์, อาจารย์ชนุตม์ เตชธนนันท์, อาจารย์ทศ พนมขวัญ, อาจารย์มั่งกร ปี่แก้ว, อาจารย์ ดร. สง่า กำจัดพาลภัย, อาจารย์สิทธิชัย สถิตเทพปัญญา, อาจารย์อริญชัย ปานพุ่ม, อาจารย์อัศวิน นรินทรกุล ณ อยุธยา และอาจารย์อุคร ทีนะกุล ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ แนะนำ และเสนอแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนดนตรีในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทุกท่านที่ได้อบรม สอนสั่ง และมอบความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า

ขอบพระคุณคณะกรรมการ สพม. เขต 19 ทั้ง 14 ท่าน ที่ได้มอบข้อมูลที่ทรงคุณค่านี้ไว้

ขอบพระคุณ ดร. สง่า กำจัดพาลภัย ผู้อำนวยการ ศูนย์ดนตรี Melody loei ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สถานที่สำหรับการประชุมกลุ่ม

ขอบคุณน้องกวิน พลชา ที่อนุเคราะห์ที่พักพิงยามเย็น และภาพสวย ๆ ประกอบงานวิจัยจากน้องวารกร เตชะจารุวิทย์

ขอบพระคุณผู้อำนวยการน้อมใจ วังภูมิใหญ่ และคณะครู โรงเรียนบ้านวังม่วงทุกคนที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา

ขอบคุณเพื่อน ๆ ดนตรีภาคพิเศษรุ่นที่ 3 ที่คอยเป็นกำลังใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กันเสมอ

และสุดท้ายขอขอบคุณพ่อคุณแม่ ภรรยาและลูก ๆ ที่คอยให้คำปรึกษา เป็นกำลังใจและเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในการทำวิจัยในครั้งนี้

การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

THE EXERCISES OF BASIC DRUM SET PERFORMANCE FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19, LOEI PROVINCE

ทยากร จันทะบุตร 5938558 MSME/M

ศศ.ม. (ดนตรีศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : วรรณภา ญาณวุฒิ, D.M.A., อนรรฆ จรรย์ยานนท์, ปร.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 จังหวัดเลย 2) เพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

กระบวนการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพและความรู้ความสามารถด้านกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง 14 คน และใช้สำหรับประเมินคุณภาพของแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด 10 คน การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม เพื่อศึกษาด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด และด้านการปฏิบัติกลองชุดจากกลุ่มตัวอย่าง 14 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปสร้างแบบฝึก ข้อมูลคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านทฤษฎีการอ่านโน้ตดนตรีและความรู้ด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงในระดับมาก มีความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการปฏิบัติมือเบื้องต้นมากที่สุด รองลงมาคือให้ความสำคัญกับรูปแบบจังหวะ และให้ความสำคัญกับการเติมลูกส่งเป็นลำดับสุดท้าย

แบบฝึกกลองชุดที่สร้างขึ้นมีส่วนประกอบ 3 อย่าง ประกอบด้วย การปฏิบัติมือพื้นฐาน รูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด 10 คน พบว่า ในแต่ละหัวข้อมีระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละข้อเท่ากับ 0.70 – 1.00 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.91 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 0.6 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แบบฝึกปฏิบัติกลองชุดมีความเหมาะสม

คำสำคัญ : การสร้างแบบฝึกกลองชุด / แนวทางการสร้างแบบฝึกกลองชุด / แบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น สำหรับมัธยมศึกษา

THE EXERCISES OF BASIC DRUM SET PERFORMANCE FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19, LOEI PROVINCE

TAYAGORN CHANTABUTR 5938558 MSME/M

M.A. (MUSIC EDUCATION)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE : WANNAPHA YANNAVUT, D.M.A., ANAK CHARANYANANDA, Ph.D.

ABSTRACT

The aim of this research were to present the guideline for creating a basic drum set and to create the exercises of basic drum set performance for secondary schools. The study used quantitative and qualitative research methods. The quantitative data collection used a questionnaire for 14 sample teachers and were analyzed by frequency, mean, and standard deviation in assessing the quality of exercises. The qualitative data were collected using a focus group and were analyzed using content analysis. The results showed that the samples had a high level of musical theory and a moderate level of drum skills. The samples focus on the most basic hands-on practice. Lastly, drum set patterns and drum fills were added. The drum set exercises consisted of three components: rudiments, drum set patterns, and drum fills. The results of the quality evaluation were from 10-drum expert threads. In conclusion, each item had a score of 0.70-1.00 and consisted of 0.91 criteria set at 0.6. This means that the experts agree that these drum set exercises are appropriate for secondary schools.

KEY WORDS : EXERCISE / DRUMSET / BASIC DRUMSET PERFORMANCE / SECONDARY SCHOOLS

253 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย	7
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น	8
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	11
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ	11
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติคนตรีระดับมัธยมศึกษา	15
2.3 ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด	23
2.4 การปฏิบัติกลองชุด	35
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึก	41
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า	
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	49
3.1	ขั้นเตรียม ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3.2	กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย	49
3.3	การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย	52
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง	54
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.6	ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น	58
3.7	ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น สำหรับมัธยมศึกษา	59
3.8	ขั้นสรุปผลการวิจัย	61
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึก	62
4.1	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
4.2	ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม	70
บทที่ 5	แบบฝึกและการประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น	86
5.1	ส่วนที่ 1 แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา	86
5.2	ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด	89
บทที่ 6	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
6.1	สรุปผลการวิจัย	92
6.2	อภิปรายผล	96
6.3	ข้อเสนอแนะ	102
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย		104
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ		116
บรรณานุกรม		129

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	136
ภาคผนวก ข ผลสถิติเบื้องต้น	151
ภาคผนวก ค หนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูล	155
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	156
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน	157
ภาคผนวก ฉ แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา	162
ภาคผนวก ช ประมวลภาพการสัมภาษณ์กลุ่ม	250
ประวัติผู้วิจัย	253

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
1.1	ขอบเขตเนื้อหาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา	5
1.2	จำนวนโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย หนองบัวลำภู แบ่งขนาดตามเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ	6
2.1	ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 27-32)	17
2.2	ตัวโน้ต	29
2.3	ตัวหยุด	29
3.1	รายชื่อโรงเรียนและครูกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	52
4.1	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	64
4.2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพด้านวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.3	แสดงเครื่องดนตรีที่ถนัดของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.4	แสดงสถานภาพประสบการณ์สอนทดลองของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับทดลองชุดและด้านการปฏิบัติทดลองชุดของครูสอนดนตรี	67
4.6	ตารางแสดงการเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุด	69
5.1	ความต้องการในการปฏิบัติทดลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึก การปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือ	87
5.2	ความต้องการในการปฏิบัติทดลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึก การปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือด้านรูปแบบจังหวะ	88
5.3	ความต้องการในการปฏิบัติทดลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึก การปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือด้านการเติมลูกส่ง	89
5.4	ตารางแสดงผลจากแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน	90

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 ตั้วโน้ตแทนเสียงกลองชุด (Drum key)	9
2.1 กลองชุด (Drum set)	25
2.2 การจับไม้แบบแมทช์กริป (Matched grip)	27
2.3 การจับไม้แบบเทรดดิชันแนลกริป (Traditional grip)	28
2.4 ทำนองพื้นฐาน	28
2.5 โน้ตและสัญลักษณ์พื้นฐาน	32
2.6 Single Strokes	36
2.7 Double Strokes	36
2.8 รูปแบบมือในการฝึกกลองที่ P.A.S.	37
2.9 รูปแบบจังหวะกลองชุด 1 ห้อง	39
2.10 รูปแบบจังหวะกลองชุด 2 ห้อง	39
2.11 การเติมลูกส่งในจังหวะที่ 3 กับ 4 ในห้องที่สอง	40
2.12 การเติมลูกส่งแบบคั่นสด (Improvisation)	40
2.13 การเติมลูกส่งแบบกำหนดการเล่น	40
4.1 การตั้งกลองชุดแบบต่าง ๆ	72
4.2 ลักษณะการนั่งบรรเลงกลองชุด	74

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

โลกสมัยใหม่ “เสียง” มีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลกับมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านที่ทำให้มนุษย์เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ หรือแม้แต่ก่อปัญหาให้กับมนุษย์ด้วยกัน เสียงเป็นเรื่องใกล้ตัวและวนเวียนอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คน เสียงไม่ได้เป็นเรื่องของการได้ยินเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของการสื่อสารและสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในวัฒนธรรม กลุ่มคนที่ไม่มี ความซับซ้อนทางด้านเทคโนโลยีอาจมีเครื่องดนตรีและการร้องเพลงที่ใช้เสียงเรียบง่าย ขณะที่สังคมอุตสาหกรรมอาจมีเสียงที่มีความซับซ้อนตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของตน ต่อมาเสียงได้กลายเป็นสะพานเชื่อมระหว่างตัวเรากับความรู้สึก ทำให้เรารู้จักผู้คนต่างวัฒนธรรมและเข้าใจมิติต่าง ๆ ที่ซ่อนเร้นอยู่รอบตัวเราได้อย่างไม่สิ้นสุด (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน), 2553 : 8-9)

สำหรับเด็กไทยควรได้รับการศึกษาด้านดนตรีอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง เพื่อให้พวกเขาเป็นคนที่มีความสนใจในจิตใจ เมื่อจิตใจเขาสงบจะเกิดสมาธิและจะทำให้สังคมน่าอยู่มากขึ้น นอกจากนี้เสียงของดนตรียังบ่งบอกถึงความเจริญของงาน ความสามัคคี ความเป็นระเบียบในสังคมได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนดนตรีของเด็กไทย คือ เด็กต้องเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีควบคู่ไปกับการปฏิบัติที่ถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 6-7) ดังที่ เรฟ เอสควิท (Rafe Esquith) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเล่นดนตรีที่มีส่วนในการพัฒนาเด็กนักเรียนไว้ว่า “การอ่านโน้ตดนตรีเป็นเรื่องจริงจึงเช่นเดียวกับการอ่านหนังสือ การได้เรียนทฤษฎีผ่านโน้ตเพลงที่สมบูรณ์ทำให้เด็ก ๆ สามารถเล่นดนตรีได้ดีแบบมืออาชีพ เมื่อเด็ก ๆ ได้เรียนรู้ทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติที่ถูกต้อง พวกเขาจะรู้จักการฝึกฝนด้วยตัวเองโดยไม่ต้องมีครูดูแลอยู่ตลอดเวลา ยกตัวอย่างเช่น หากเราต้องการมือกลองที่เล่นได้ดี ๆ เขาจะต้องรับผิดชอบการเล่นกลองของเขาในโรงเรียนให้ดี และกลับไปซ้อมกลองที่บ้านด้วยตนเองได้ (เรฟ เอสควิท, 2555 : 265-373)

ในส่วนของผู้สอนควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเครื่องมือที่ใช้สอน ควรมีบุคลิกภาพอ่อนโยน มีความเข้าใจในตัวผู้เรียน และควรรู้จักผู้เรียนในแง่มุมอื่น อาทิ งานอดิเรก อุปนิสัย หรือความชอบส่วนตัว ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดช่องว่างระหว่างครูกับผู้เรียน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์,

2545 : 57) โดยเฉพาะวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปี ผู้เรียนในวัยนี้มีพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว สถิติปัญญามีการพัฒนาเพิ่มขึ้น และให้ความสนใจกิจกรรมของโรงเรียนเสมอ ผู้เรียนในวัยนี้มีโอกาสศึกษาเครื่องดนตรีที่ตนเองสนใจ บางคนต้องการเลือกวิชาดนตรีเป็นวิชาเอก เพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้น โรงเรียนควรเป็นผู้จัดกิจกรรมดนตรีให้แก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถแก่ผู้เรียนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนควรมีความเข้มข้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความสามารถทางด้านดนตรีได้โดยตรง (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 35-40) ซึ่งกิจกรรมดนตรีพิเศษนอกห้องเรียนส่วนใหญ่มีจัดให้อยู่ในลักษณะชุมนุมหรือชมรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ทุกโรงเรียนมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สถิติปัญญา อารมณ์และสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) กิจกรรมแนะแนว (2) กิจกรรมนักเรียน และ (3) กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ในส่วนของกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนต้องจัดให้มีชุมนุมหรือชมรม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 20) ส่งผลให้โรงเรียนหลายแห่งต้องจัดให้มีชุมนุมเกี่ยวกับดนตรี เช่น ชุมนวมโยชวาทิต ชุมนวมดนตรีสากล ชุมนวมขับร้องประสานเสียง ชุมนวมดนตรีไทย ฯลฯ

การจัดกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนประเภทชุมนุมหรือชมรม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในวิชาดนตรีตามที่เขาต้องการ ชุมนวมดนตรีบางโรงเรียนสามารถสร้างประโยชน์และชื่อเสียงให้กับโรงเรียนของพวกเขาได้เป็นอย่างดี ดังที่ คุณครูพนม นานวน ครูโรงเรียนบ้านวังสะพุง ได้กล่าวไว้ว่า “นอกจากการเรียนวิชาดนตรีตามหลักสูตรในห้องเรียนแล้ว ทางโรงเรียนจัดให้มีชุมนุมดนตรี และเปิดรับนักเรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มนี้ชอบการปฏิบัติดนตรีมาก พวกเขามีโอกาสได้เรียนและได้เล่นเครื่องดนตรีที่ตนเองชอบ ทำให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนทำให้ขยันฝึกซ้อมมากขึ้นกว่าเดิม” (พนม นานวน : สัมภาษณ์) ผลจากการจัดกิจกรรมพิเศษนอกห้องเรียนที่ผ่านมาทำให้โรงเรียนบ้านวังสะพุงได้รับรางวัลจากงานประกวดศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติหลายครั้ง

สำหรับงานประกวดศิลปหัตถกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดให้มีทุกปี เป็นงานประกวดที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง รวมถึงบุคลากรอื่นๆ ให้การสนับสนุน ส่งนักเรียนของตนเข้าแข่งขันเสมอ โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ได้เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าแข่งขันดนตรีระดับชาติทุกปี อาทิเช่น การขับร้องประสานเสียง การบรรเลงเดี่ยวระนาด วงปี่พาทย์ การขับร้องเดี่ยว ฯลฯ แต่กิจกรรมดนตรีประเภทวงสตริงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

การสร้างวงดนตรีในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จเป็นเรื่องยาก เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งจะประสบปัญหามากน้อยตามสภาพและบริบทของคน ดังที่ ครูอนุชา ภูวิเศษ ครูผู้ดูแลหลักสูตรแผนการเรียนศิลปดนตรีโรงเรียนศรีสงครามวิทยา ได้แสดงทัศนะที่น่าสนใจไว้ว่า “การทำวงดนตรีนักเรียนถึงแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจ แต่การทำวงดนตรีให้คืบหน้าทำได้ยาก นักเรียนมักมีปัญหาในการปฏิบัติเครื่องมือ เวลาฝึกซ้อมมีน้อย ครูดนตรีไม่เพียงพอ การสอนส่วนใหญ่จึงสอนรวม ข้อดีของการสอนรวมคือได้ฝึกการรวมวงไปพร้อม ๆ กัน ทุกครั้งที่มีการรวมวง ครูจะสอนวิธีการปรับวงและสอนการฟังให้ทุกครั้ง หากผู้เรียนเล่นเสียงเพี้ยนไปจากตัวโน้ต ครูต้องปรับการเล่นตัวโน้ตนั้นทันที แต่การปรับวงที่ยากที่สุดคือการปรับการเล่นกลองชุด ถ้าหากวงดนตรีที่มีผู้เล่นกลองชุดฝีมือดีจะทำให้ผู้เล่นคนอื่น ๆ บรรเลงเพลงได้ง่ายขึ้น น้ำหนักและจังหวะการเล่นที่ดีของผู้เล่นกลอง สามารถช่วยลดปัญหาในการรวมวงและทำให้เสียงของวงดีขึ้นด้วย” (อนุชา ภูวิเศษ : สัมภาษณ์) คำกล่าวนี้สอดคล้องกับ ครูพนม นานวน ที่พูดถึงการบรรเลงดนตรีของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังสะพุงว่า “เครื่องดนตรีที่เป็นปัญหาในการเล่นรวมวงมากที่สุดคือกลองชุด กลองชุดเป็นเสมือนคอนดักเตอร์ (conductor) เป็นผู้กำหนดจังหวะและน้ำหนักความดังเบาของวง หลายครั้งที่ต้องฝึกการเล่นของมือกลองมากกว่าเครื่องมืออื่น สมมติว่าหากมือกีตาร์เล่นไม่ได้ เราสามารถเขียนโน้ตให้ผู้เล่นคีย์บอร์ดหรือเครื่องเป่าเล่นแทนได้ แต่หากกลองชุดเล่นไม่ได้เราไม่สามารถหาเครื่องมืออื่นมาเล่นแทนเสียงของกลองได้เลย ดังนั้น เวลาเล่นรวมวงต้องมั่นใจว่ามือกลองต้องเล่นได้ เวลานั้นนักเรียนไปแข่งขันดนตรี กรรมการมักจะกล่าวถึงการรักษาจังหวะและการรักษาน้ำหนักในการเล่นกลองชุดแทบทุกวง” (พนม นานวน : สัมภาษณ์) เห็นได้ว่ากลองชุดมีบทบาทสำคัญมากกับดนตรีในยุคปัจจุบัน สำหรับผู้เล่นกลองชุดหากมีความเข้าใจในเรื่องของจังหวะและมีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องจะทำให้การบรรเลงดนตรีดียิ่งขึ้น (สมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2545 : 71)

สำหรับสภาพการจัดกิจกรรมดนตรีของโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย พบว่า โรงเรียนในสังกัดประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมดนตรี ประเภทวงประสานเสียง วงดนตรีไทย วงดนตรีพื้นเมือง และการขับร้องเดี่ยวในการแข่งขันระดับภาคและระดับชาติติดต่อกันหลายปี แต่กิจกรรมวงดนตรีประเภทวงลูกทุ่งและวงสตริงคอมโบ ยังไม่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดของผู้เรียน โดยสังเกตได้จากการแสดงความคิดเห็นและการให้คำแนะนำหลังการแข่งขันของคณะกรรมการผู้ตัดสินส่วนใหญ่ มักจะกล่าวติถึงความสามารถของผู้เล่นกลองชุดก่อนเสมอ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากโรงเรียนบ้านวังสะพุง (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2) ที่ประสบความสำเร็จในการจัดทำวงลูกทุ่งและวงสตริงระดับภาคและระดับชาติ พบว่า

ครูผู้สอนคนตรีโรงเรียนบ้านวังสะพุง และกรรมการตัดสินการแข่งขัน ได้ให้ความสำคัญกับคนเล่นกลองชุดก่อนเป็นอันดับแรก

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบรรเลงกลองชุดที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้จังหวะและเสียงของวงดนตรีดีขึ้น วงดนตรีที่ประสบความสำเร็จในการบรรเลงจะให้ความสำคัญกับผู้เล่นกลองก่อนเสมอ ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย และได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตัดสินวงดนตรี เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านดนตรีและกลองชุดแก่โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 หลายครั้ง สังเกตพบว่า สภาพปัญหาปัจจุบันที่เป็นสาเหตุทำให้โรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการสอนกลองชุด เกิดจาก ครูดนตรีไม่เพียงพอ ครูบางโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกลองชุดน้อย ไม่มีสื่อการเรียนรู้และแบบฝึกหัดกลองชุดสำหรับผู้เรียน ซึ่งสภาพปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การจัดกิจกรรมวงดนตรีประเภทวงสตริงและวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนระดับมัธยมในจังหวัดเลยไม่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนการสอนและการแข่งขัน

ดังนั้นผู้วิจัยต้องการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี และพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองชุดของครูและผู้เรียนในโรงเรียนในเขตจังหวัดเลยให้ดียิ่งขึ้น จึงศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย เพื่อให้ครูและผู้เรียนมีแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดที่ตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติไว้ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยคาดว่า การวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความรู้และคุณประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนการปฏิบัติกลองชุดสำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา และประชาชนผู้ที่สนใจต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย
- 2) เพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

1.3 คำถามการวิจัย

- 1) แนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลยเป็นอย่างไร
- 2) ครูผู้สอนต้องการแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดอย่างไร
- 3) แบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย มีรูปแบบเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย มีขอบเขตเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาความต้องการแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดของครูผู้สอน
- 2) ศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เนื้อหา
มี 2 ด้านประกอบด้วย
  - 2.1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด
  - 2.2) ด้านการปฏิบัติกลองชุด

ตาราง 1.1 ขอบเขตเนื้อหาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด	ด้านการปฏิบัติกลองชุด
1. องค์ประกอบของกลองชุด (Basic knowledge of drum set)	1. การปฏิบัติมือพื้นฐาน (Rudiments)
2. การอ่านโน้ต (Basic notation reading)	2. รูปแบบจังหวะกลองชุด (Drum set patterns)
3. บุคลิกภาพ (Personality)	3. การเติมลูกส่ง (Fills)
4. การรักษาจังหวะ (Timing)	
5. น้ำหนักการบรรเลง (Dynamic)	
6. อารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง (Expression)	

3) สร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาตามความต้องการของครูผู้สอน มีเนื้อหา ดังนี้

3.1) การปฏิบัติมือพื้นฐาน

3.2) รูปแบบจังหวะกลองชุด

3.3) การเติมลูกส่ง

1.4.2 ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลขหนองบัวลำภู มีโรงเรียนมัธยมในสังกัด 52 โรงเรียน แบ่งได้ดังนี้

1) โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 21 โรงเรียน

2) โรงเรียนมัธยมในจังหวัดเลย จำนวน 31 โรงเรียน

จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีจำนวนดังต่อไปนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19, 2560)

ตาราง 1.2 จำนวนโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลขหนองบัวลำภู แบ่งขนาดตามเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ

จังหวัด	จำนวน โรงเรียนขนาด เล็ก	จำนวน โรงเรียนขนาด กลาง	จำนวน โรงเรียนขนาด ใหญ่	จำนวน โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ	รวม
หนองบัวลำภู	10	7	2	2	21
เลย	17	11	1	2	31
จำนวนรวม	27	18	3	4	52

การเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1) เลือกโรงเรียนที่มีกิจกรรมดนตรีประเภทวงดนตรีลูกทุ่งหรือวงดนตรีสดจริงในรูปแบบชมรม ชุมนุม หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

2) เลือกโรงเรียนมีอุปกรณ์เครื่องดนตรีประเภทวงดนตรีสมัยนิยม, วงดนตรีลูกทุ่ง, หรือมีกลองชุด

3) เลือกโรงเรียนมีวงดนตรีประเภทวงดนตรีลูกทุ่ง หรือวงดนตรีสตริงในโรงเรียน หรือเป็นโรงเรียนที่เคยส่งวงดนตรีเข้าประกวดแข่งขันในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4) เลือกครูดนตรีที่มีประสบการณ์สอนกลองชุดไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา จากโรงเรียนที่เลือก โรงเรียนละ 1 คน

เมื่อดำเนินการ การคัดเลือกครูผู้สอนดนตรีจากโรงเรียนที่เจาะจงเลือกตามหลักเกณฑ์ข้างต้น จะได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับดำเนินการวิจัย รวมทั้งสิ้น 14 คน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) นำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลทางวิชาการเพื่อสร้างความรู้และคุณประโยชน์เกี่ยวกับกลองชุดสำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา และประชาชนผู้สนใจต่อไป

2) ครูและผู้เรียนมีแบบฝึกสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนกลองชุดเพิ่มขึ้น

3) มีแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของครู ผู้เรียน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และโรงเรียนที่สนใจ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

แนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด หมายถึง การเสนอแนวคิด ความคิดเห็น ทศนคติ มุมมองของครูดนตรีกลุ่มตัวอย่าง 14 คน ที่เป็นประโยชน์ 2 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด มีจุดประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติกลองชุดในโรงเรียนและเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการสร้างแบบฝึกกลองชุดเบื้องต้น (2) ด้านการปฏิบัติกลองชุด มีจุดประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด หมายถึง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดอย่างมีขั้นตอน สร้างสรรค์ มุ่งหวังให้เกิดแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดตรงตามความต้องการของครูและผู้เรียน

ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด หมายถึง ความรู้และทฤษฎีทางด้านดนตรีที่ผู้ปฏิบัติกลองชุดต้องเรียนรู้ ประกอบด้วย (1)องค์ประกอบกลองชุด, (2)การอ่านโน้ต, (3) บุคลิกภาพ, (4) การรักษาจังหวะ, (5) นำหนักการบรรเลง, (6) อารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง

การปฏิบัติกลองชุด หมายถึง การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกลองชุดในด้าน (1) การปฏิบัติมือพื้นฐาน, (2) รูปแบบจังหวะกลองชุด, (3) การเติมลูกส่ง

แบบฝึกปฏิบัติกลองชุด หมายถึง แบบฝึกที่สร้างขึ้นจากความต้องการของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาในจังหวัดเลย ประกอบด้วย (1) การปฏิบัติมือพื้นฐาน, (2) รูปแบบจังหวะกลองชุด, (3) การเติมลูกส่ง

โรงเรียนมัธยม หมายถึง โรงเรียนมัธยมที่มีขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีพื้นที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในเขตจังหวัดเลย จำนวน 14 โรงเรียน

ครูดนตรี หมายถึง ครูผู้สอนดนตรีหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้สอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมที่มีขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีพื้นที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในเขตจังหวัดเลย จำนวนรวมทั้งสิ้น 14 คน

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ครูดนตรีผู้ให้ข้อมูล มีจำนวน 14 คน จาก 14 โรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด หมายถึง ครู อาจารย์ นักดนตรี ที่มีผลงานด้านการปฏิบัติกลองชุดเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับ

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผลการวิจัยตรงกับวัตถุประสงค์และความมุ่งหวัง จึงกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1) เครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด ประกอบด้วย

1.1) แบบสอบถาม (Questionnaire)

1.2) แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group)

2) เครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด ประกอบด้วย

2.1) แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

2.2) แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบฝึกการปฏิบัติ

กลองชุดจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ระดับ 0.6

การสร้างเครื่องมือวิจัยให้เป็นไปตามคำแนะนำและดุลยพินิจจากอาจารย์ที่ปรึกษา จึงจะสามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้

3) กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้แต่ละบุคคลอาจจะมี ความแตกต่างในเรื่องสถานภาพ สิ่งแวดล้อม โรงเรียน อายุ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ หรือทักษะทางด้านดนตรี การตอบคำถามหรือ

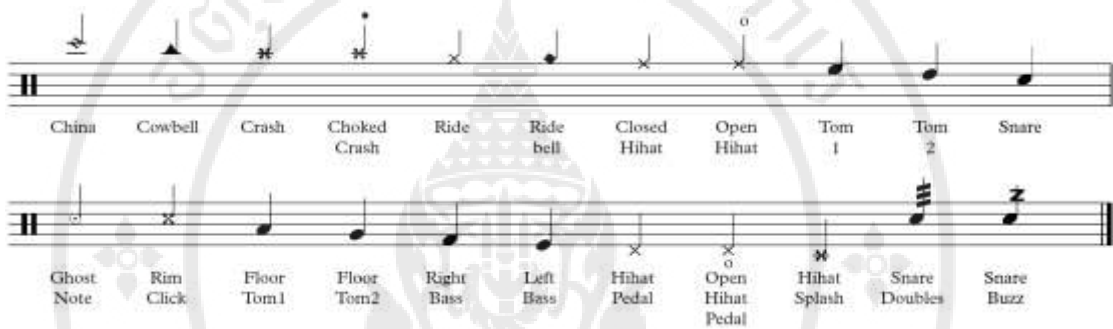
การให้ข้อมูลอาจมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความน่าเชื่อถือ และกลุ่มตัวอย่างสามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิเสธหรือให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยได้ การปฏิเสธการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจึงไม่นับเป็นปัญหาในการดำเนินงานวิจัย

4) สัญลักษณ์มือเพื่อการปฏิบัติกลองชุด

R = มือขวา

L = มือซ้าย

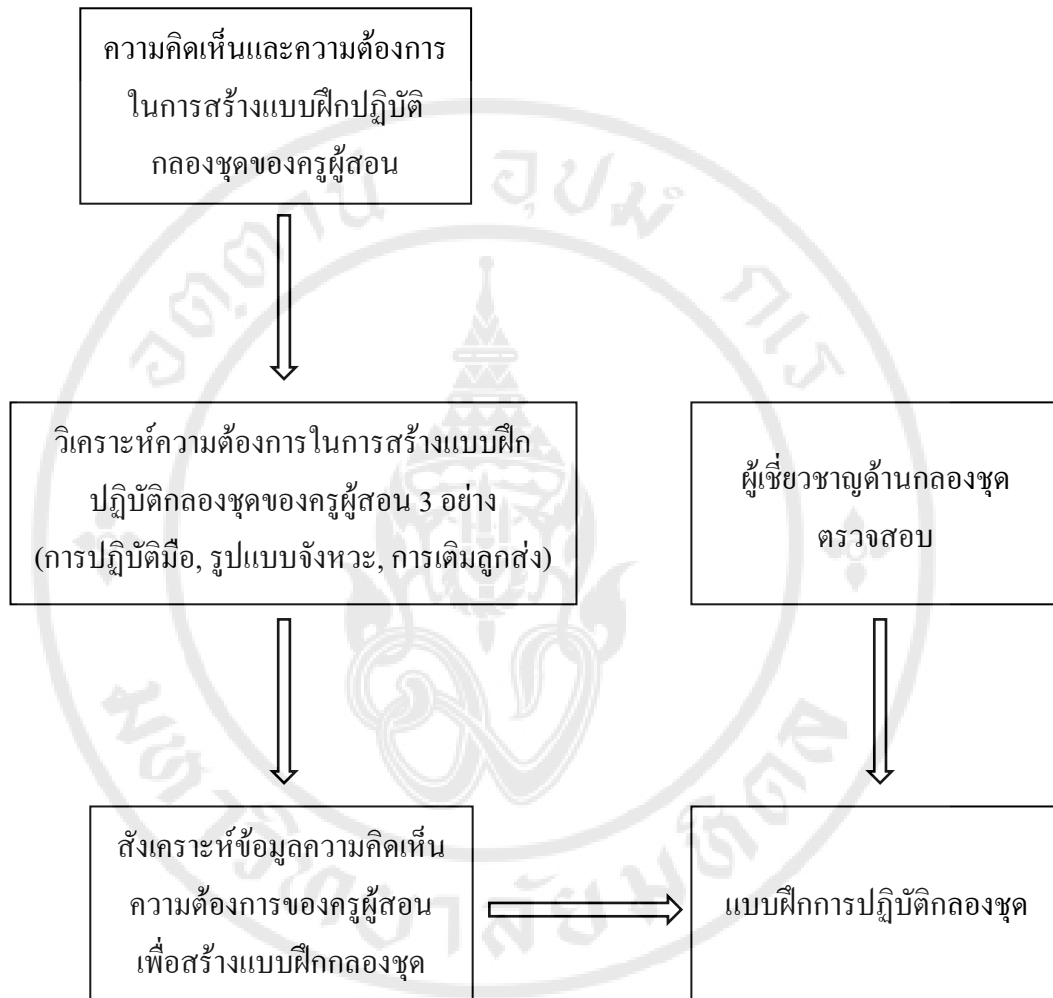
5) ตัวโน้ตแทนเสียงกลองชุด (Drum key)

ภาพที่ 1.1 ตัวโน้ตแทนเสียงกลองชุด (Drum key)

ที่มา : ผู้วิจัย 18 ธันวาคม 2560

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัย แบ่งหัวข้อออกเป็น 5 ประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
- 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา
- 3) ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด
- 4) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึก
- 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

2.1.1 ความหมายทักษะปฏิบัติ

คำว่า ทักษะ มีความหมายตามพจนานุกรมดังนี้

ทักษะ น. ความชำนาญ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554, 2556 : 558)

ทักษะ น. ความชำนาญ ความสามารถ ความสันทัดกำลัง ชื่อเทวดาองค์หนึ่ง (วิทย์ เทียง บูรณธรรม, ม.ป.ป. : 291)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 68) ได้ให้ความหมายของทักษะว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถที่ทำงานได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว ไม่ผิด ไม่คลาดเคลื่อน และถูกต้องจากความเป็นจริง

นุชลี อุปภัย (2555 : 183) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับทักษะได้อย่างน่าสนใจว่า ทักษะเป็นความสามารถในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะและแสดงออกมาให้

เห็น ต้องอาศัยความสามารถที่ซับซ้อนในการจัดกระทำกับความรู้ ตลอดจนถึงการวางแผนนำความรู้ มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลในการ ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความชำนาญ ถูกต้อง แม่นยำ โดยผ่านกระบวนการคิด การ วางแผน สื่อให้เห็นความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติ

คำว่า ปฏิบัติ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานดังนี้

ปฏิบัติ ก. ดำเนินไปตามระเบียบแบบแผน เช่น การปฏิบัติราชการ การกระทำให้เกิด ความชำนาญ กระทำตาม ประพฤติตาม ภาคปฏิบัติ (เช่น ปฏิบัติตามสัญญา, ปฏิบัติสมณธรรม ปฏิบัติต่อกัน) ประณินับรับใช้ (เช่น ปฏิบัติบิดามารดา ปฏิบัติครูบาอาจารย์) (พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554, 2556 : 694)

ปฏิบัติ ก. หมายถึง ประพฤติ ดำเนินการ เลี้ยงดู (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, ม.ป.ป. : 377)

คำว่า ปฏิบัติหรือคำว่า การปฏิบัติ มักได้ยินและปรากฏในชีวิตประจำวันเสมอ ในส่วน ของดนตรี มักพบคำว่า การปฏิบัติเครื่องดนตรี หมายถึง การปฏิบัติเครื่องดนตรีหนึ่งเครื่อง หรือ มากกว่าหนึ่งเครื่องในฐานะเป็นผู้บรรเลงเดี่ยว ผู้บรรเลงแนวคลอประกอบหรือเป็นนักดนตรีประจำ อยู่ในวงดุริยางค์ วงแบนด์ หรือกลุ่มดนตรีประเภทใดประเภทหนึ่ง (ไชแสง สุชะวัตนะ, 2554 : 27-28)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติ หมายถึงความรู้ ความสามารถในการ ดำเนินกิจกรรมด้วยความชำนาญ ถูกต้อง แม่นยำ อย่างมีแบบแผน ผ่านกระบวนการคิดและความ เข้าใจ สำหรับความหมายของคำว่า ทักษะปฏิบัติ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นแนวทางใน การศึกษา และใช้กำหนดนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทดลองชุด

2.1.2 การพัฒนาทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21

กระแสทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม อย่างทั่วถึง ความตื่นตัวและการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่างจาก ศตวรรษที่ 20 อย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้ มี จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต การเรียนรู้ควรเกิด จากการค้นคว้าของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนและเป็นพี่เลี้ยง การสอนเน้น กระบวนการริเริ่ม การทำงานเป็นทีม สร้างเครือข่าย มีความเป็นสากล สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปดี และเพียว ยินดีสุข, 2557 : 43-46)

สำหรับแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางประกอบการวิจัยในส่วนของการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัย ครู บุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด โดยขอเสนอข้อมูลสนับสนุนแนวคิดดังนี้

2.1.2.1 ภาคิเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ภาคิเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นความจำเป็นต่อความสำเร็จของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะต้องสนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ครูกับผู้เรียนได้แบ่งปันความคิดและร่วมกันทำงาน มีความคิดหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) สร้างพันธกิจต่อการเรียนรู้ขั้นสูงสำหรับนักเรียน
- 2) ให้ความสำคัญยิ่งยวดในการร่วมมือ ร่วมแรง เพื่อบรรลุพันธกิจนั้น
- 3) มุ่งมั่นต่อผลลัพธ์ที่จะทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการ

ของนักเรียน ให้แนวปฏิบัติแก่ครู และผลักดันให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญการทำงานแบบภาคิ ทำให้รู้จักลำดับความสำคัญของงาน เกิดประโยชน์ให้แก่ทีม ได้พัฒนาความสามารถของตนและหมู่คณะ มีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ระดับสูงขึ้น กล่าวคือ ครูสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่า อะไรคือสิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้อย่างแท้จริง (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์, 2556 : 147-152)

2.1.2.2 การพิพาทเชิงสร้างสรรค์

แง่มุมสำคัญอย่างหนึ่งในการส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน คือ ความเห็นต่างและการหนุนเสริม การพิพาทเกิดขึ้นเมื่อความคิด ความเห็น ข้อมูลทฤษฎีหรือข้อสรุปของสมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่ตรงกับสมาชิกอีกคน และทั้งสองต่างพยายามหาข้อตกลงร่วมกัน หรือการอภิปรายหาข้อดีและข้อเสียของสิ่งที่นำเสนอ โดยตั้งเป้าเพื่อสังเคราะห์ทางออกใหม่ เป้าหมายคือหาฉันทามติในแต่ละประเด็นแบบภาพรวม การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ช่วยในการแก้ปัญหา ยกระดับการใช้เหตุผลและการรับรู้ขั้นสูง กระบวนการโต้แย้งสามารถทำให้มีประสบการณ์ในการตัดสินใจร่วมกัน และเกิดการร่วมมือกันในสถานการณ์ต่าง ๆ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2556 : 308-309)

2.1.2.3 การเรียนรู้ต้องอาศัยทั้งการฝึกฝนที่มุ่งเป้าหมายและผลป้อนกลับที่มุ่งเป้าหมาย

การฝึกฝน (practice) หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่ต้องพึ่งความรู้หรือทักษะปฏิบัติ เพื่อให้กิจกรรมหรือผลงานได้รับการพัฒนา

ส่วนคำว่า ผลป้อนกลับ (feedback) หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับการฝึกฝนปฏิบัติในอนาคต

อย่างไรก็ตาม การฝึกฝนและผลป้อนกลับจะไม่แสดงศักยภาพเต็มที่หากไม่ใช่ควบคู่กัน การฝึกฝนต้องทำให้เกิดสมรรถนะที่สังเกตเห็นได้ จึงทำให้เกิดผลป้อนกลับที่มีเป้าหมาย ซึ่งจะเป็แนวทางสำหรับการฝึกฝนต่อไป ดังนั้นการฝึกฝนและผลป้อนกลับเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการปฏิบัติ วัฏจักรเช่นนี้ฝังอยู่ในบริบทของเป้าหมายการเรียนรู้

สำหรับหลักการเรื่องการฝึกฝนที่มุ่งเป้าหมายและผลป้อนกลับ ที่มุ่งเป้าหมายเพื่อนำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ นั้น สิ่งสำคัญคือ ต้องยอมรับว่าการฝึกฝนทั้งหลายไม่ได้มีผลเท่ากันหมด การฝึกฝนมีทั้งแบบที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผล สามารถพิจารณาจากกรณีตัวอย่าง เช่น นักเรียนดนตรีสองคนที่ใช้เวลาเท่ากันในการฝึกฝนเล่นดนตรีเพลงหนึ่ง หลังจากการเล่นผิดพลาดหลายจุดในตอนแรกที่เล่นยาก ถ้านักเรียนคนหนึ่งฝึกฝนนานหนึ่งชั่วโมง โดยใช้เวลาด่วนใหญ่ฝึกท่อนที่เล่นยากเพียงท่อนเดียวก่อนการเล่นเพลงนั้นทั้งเพลง นักเรียนคนนี้นักน่าจะเล่นเพลงดังกล่าวได้ดีขึ้นมาก แต่ถ้านักเรียนอีกคนใช้เวลาหนึ่งชั่วโมงในการฝึกเล่นเพลงทั้งเพลงหลายเที่ยว เวลาด่วนใหญ่ก็จะใช้ไปอย่างไม่คุ้มค่ากับการฝึกฝนท่อนต่าง ๆ ที่นักเรียนเล่นได้คืออยู่แล้ว (วันวิสาข์ เคน, 2556 : 169-172)

ปัญหาการฝึกฝนที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตแบบนี้จะยิ่งเลวร้ายลงไปอีกเมื่อผู้เรียนไม่ได้รับผลป้อนกลับอย่างเพียงพอ ลองพิจารณาถึงนักเรียนดนตรีคนแรกที่ใช้เวลานานในการฝึกเล่นเพลงเฉพาะท่อนที่เล่นยากอีกครั้ง แม้ว่าแนวทางของนักเรียนคนนี้มีศักยภาพในการแก้ไขข้อผิดพลาดทั้งหมดได้มากกว่า แต่นักเรียนคนนี้อาจเล่นผิดพลาดตรงจุดอื่น โดยไม่รู้ตัวเมื่อเล่นทั้งเพลงหากเขาไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลของการซ้อมป้อนกลับมา การฝึกฝนที่ไร้ผลป้อนกลับนี้อาจทำให้นักเรียนเล่นผิดพลาดจนติดเป็นนิสัย และทำให้เกิดนิสัยที่ไม่ดีอย่างใหม่ขึ้นมาอีก ตัวอย่างนี้ชี้ชัดว่า ผลป้อนกลับมีบทบาทสำคัญต่อการฝึกฝนตรงที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะได้ หรือกล่าวได้อีกอย่างก็คือ ผู้เรียน หรือผู้ฝึกปฏิบัติ จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลป้อนกลับที่มีประสิทธิผลเช่นกัน ดังนั้นเพื่อให้การฝึกฝนและผลป้อนกลับมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้เรียนและผู้ปฏิบัติต้องมีคุณลักษณะสำคัญดังนี้ (วันวิสาข์ เคน, 2556 : 172-174)

คุณลักษณะสำคัญของการฝึกฝนที่มีประสิทธิภาพประกอบไปด้วย

- 1) มุ่งเน้นไปยังเป้าหมายหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานที่เจาะจง
- 2) กำหนดเป้าหมายความท้าทายในระดับที่เหมาะสมกับสมรรถนะ

ปัจจุบันของผู้เรียน

- 3) มีปริมาณและความถี่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนมีเวลาพัฒนาทักษะและ

เพิ่มพูนความรู้

คุณลักษณะสำคัญของผลป้อนกลับที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

- 1) สื่อสารให้ผู้เรียนทราบว่าตนอยู่ห่างจากเป้าหมายที่ระบุไว้มากน้อยเพียงใด และต้องทำอะไรเพื่อพัฒนาตนเอง
- 2) ให้ข้อมูลทั้งหมดแก่ผู้เรียนในเวลาที่คุณเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด (วันวิสาข เคน, 2556 : 203)

การฝึกฝนและผลป้อนกลับสามารถทำงานร่วมกันได้ เมื่อรวมกันแล้วจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นในการเรียนมีเป้าหมายชัดเจน ผู้เรียนสามารถนำผลป้อนกลับมาใช้ช่วยพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายนั้น (วันวิสาข เคน, 2556 : 204) หากเราออกแบบการฝึกฝนและผลป้อนกลับไว้อย่างรอบคอบ พิถีพิถันตามคุณลักษณะที่กล่าวมาข้างต้น จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา

2.2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1) ทำไมต้องเรียนศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ รู้จักความมีคุณค่าและชื่นชมความงาม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม นำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1)

2) เรียนรู้อะไรในศิลปะ (ดนตรี)

สาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกลงทางดนตรีอย่างอิสระ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ชื่นชม เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-2)

3) สารและมาตรฐานการเรียนรู้ สารที่ 2 (ดนตรี)

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2)

4) คุณภาพผู้เรียน

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียน รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างของเสียงองค์ประกอบของดนตรี เข้าใจบทเพลง และมีความสุนทรีย์ภาพ มีทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี เข้าใจเครื่องหมายแปลงเสียง สามารถอ่านและเขียนโน้ตได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี แสดงความคิดเห็น และบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการนำเสนอบทเพลงที่สนใจได้อย่างมีเหตุผล สามารถประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรีได้ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่มีอิทธิพลต่อบุคคล สังคมและธุรกิจบันเทิง

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียน รู้และเข้าใจรูปแบบวงดนตรีและบทเพลงแต่ละประเภทได้ สามารถบอกความแตกต่างของวง เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกันได้อย่างถูกต้อง สามารถอ่าน เขียนโน้ตสากลและโน้ตดนตรีไทยได้ มีทักษะในการเล่นดนตรีหรือร้องเพลง เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี และเทคนิคการรวมวง สามารถประเมินคุณภาพการประพันธ์ และการแสดงดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนเข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5-8)

สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทุกมิติ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะ มีสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ มีสุนทรีย์ภาพรู้จักความงาม ในงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่ส่งผลต่อสุนทรีย์ภาพนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทย (สง่า กำจัด, 2555 : บทคัดย่อ) ได้เสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีไว้อย่างน่าสนใจว่า นักเรียนจะเกิดสุนทรีย์ภาพจากการเรียนรู้ผ่านการสัมผัสดนตรี คือ การได้ฟังได้ชมดนตรี และการได้บรรเลงดนตรี การเกิดสุนทรีย์ภาพด้านดนตรีรับรู้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงอารมณ์ออกมาสืบหน้า แววตาและการเคลื่อนไหว

จะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพของนักเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ และได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดนตรี ไว้ 3 แนวทาง คือ

1) ครูดนตรีที่ต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งวิชาการ ทักษะปฏิบัติดนตรีและบุคลิกภาพ

2) พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการถ่ายทอด การใช้สื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ

3) พัฒนาในเชิงนโยบายเพื่อให้โรงเรียนเห็นความสำคัญด้านดนตรี ส่งเสริมดนตรีอย่างเป็นทางการ

เมื่อพิจารณาแนวทางทั้ง 3 ที่ปรากฏข้างต้นพบว่าทักษะการปฏิบัติมีความสำคัญกับนักเรียน ครูควรจัดการเรียนรู้ด้วยการนำสื่อและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้มีการสอนการปฏิบัติดนตรีในระดับชั้นดังนี้

ตาราง 2.1 ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 27-32)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	-อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากล -แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง-เบาแตกต่างกัน	-เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี -โน้ตบทเพลงไทย อัตราร้อยสองชั้น -โน้ตสากล ในกุญแจซอลและฟาในบันไดเสียง C Major -การถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลง -จังหวะกับอารมณ์เพลง -ความดัง-เบา กับอารมณ์เพลง -ความแตกต่างของอารมณ์เพลง
ม.2	-ประเมินพัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเองหลังจากการฝึกปฏิบัติ	-การประเมินความสามารถทางดนตรี -ความถูกต้องในการบรรเลง -ความแม่นยำในการอ่านเครื่องหมายและสัญลักษณ์ -การควบคุมคุณภาพเสียงในการร้องและบรรเลง

ตาราง 2.1 ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 27-32) (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	-ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง -แต่งเพลงสั้น ๆ จังหวะง่าย ๆ	-เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง อัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ และ $\frac{4}{4}$ -การประพันธ์เพลงในอัตราจังหวะ $\frac{2}{4}$ และ $\frac{4}{4}$
ม. 4-6	-อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากลในอัตราจังหวะต่าง ๆ -ร้องเพลง หรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง	-เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี -เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ -เครื่องหมายกำหนดคีย์เสียง -โน้ตบทเพลงไทยอัตราจังหวะ 2 ชั้นและ 3 ชั้น -เทคนิค และการถ่ายทอดอารมณ์เพลงด้วยการร้องบรรเลงเครื่องดนตรีเดี่ยวและรวมวง

2.2.2 ดนตรีระดับมัธยมศึกษา

ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น คือ ช่วงอายุระหว่าง 12-18 ปี ในช่วงนี้ตามระบบการศึกษาได้แบ่งออกเป็นสองระดับคือ มัธยมต้น และมัธยมปลาย ตามหลักของจิตวิทยาพัฒนาการ เด็กในสองช่วงนี้มีอะไรหลายอย่างที่คล้ายคลึงกัน แต่เด็กในสองช่วงนี้ก็ยังมีอะไรหลายอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน จึงควรกล่าวถึงรายละเอียดของเด็กในสองกลุ่มนี้แยกออกจากกัน รวมไปถึงบทบาททางด้านดนตรีที่มีความแตกต่างกันของเด็กสองกลุ่มนี้ด้วย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 35)

1) ระดับมัธยมต้น (12-15 ปี)

ผู้เรียนในระดับมัธยมต้นอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เด็กช่วงนี้เป็นช่วงเชื่อมต่อระหว่างความรู้สึกรักของความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งย่อมเห็นได้ชัดว่าบทบาทของเด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป เป็นสาเหตุประการหนึ่งให้เด็กวัยนี้ว่าวุ่น ไม่เข้าใจในบทบาทของตนเองอย่างแท้จริง เพราะในหลายโอกาสเด็กอาจต้องทำตัวเป็นเด็ก แต่ในหลายโอกาสผู้ใหญ่รอบข้างมุ่งหวังให้เด็กทำตัวเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในลักษณะของผู้ใหญ่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 35)

เด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับดนตรีได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากสติปัญญาพัฒนาไปมากแล้ว มีความเข้าใจในเรื่องความรู้สึกของเพลงได้อย่างดี แนวคิดในเรื่องการประสานเสียงมีความเด่นชัด ส่วนในด้านทักษะ เนื่องจากร่างกายเจริญเติบโตมากขึ้น การใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ มีมากขึ้น การเล่นดนตรีจึงดีขึ้นด้วย แต่อาจมีบางช่วงที่เด็กรู้สึกงังก้าง หยิบจับหรือเล่นดนตรีไม่ค่อยเข้าท่า เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายรวดเร็วเกินไป ในด้านเจตคติต่อดนตรี เด็กส่วนใหญ่ มักชอบเพลงร็อก หรือเพลงป๊อป ที่เป็นเพลงสมัยนิยม เพราะมีจังหวะเร้าใจ สนุกสนานเข้ากับความคิดความอ่านของตนเอง อย่างไรก็ตามเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการปลูกฝังให้รักและเข้าใจดนตรีไทยมาตั้งแต่เด็ก ยังคงยึดมั่นและศึกษาดนตรีไทยต่อไปด้วยความรักความชอบมากขึ้น เพราะตนมีความคิดวิจรรณญาณมากขึ้นนั่นเอง ส่วนเด็กอีกกลุ่มหนึ่งที่ศึกษามาทางด้านดนตรีตะวันตกจะมีความเข้าใจในดนตรีตะวันตกที่ตนเล่นมาแต่เล็กมากขึ้น มีความรักความชอบเพิ่มพูนขึ้น การแสดงออกมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 36-37)

กิจกรรมดนตรีที่เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในขณะนี้ ส่วนใหญ่มักเป็นกิจกรรมของโรงเรียนหรือสถาบันดนตรีมากกว่ากิจกรรมที่ผู้ปกครองจัดให้ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กเริ่มโต ขอบข่ายความสามารถของผู้ปกครองทั่วไป ไม่สามารถจัดกิจกรรมดนตรีเพื่อบุตรหลานของตนเองได้โดยตรง เมื่อเห็นว่าเด็กในปกครองของตนมีความสามารถทางดนตรีจะสนับสนุนให้ได้รับศึกษาดนตรีทั้งในโรงเรียนและการศึกษาพิเศษ เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กที่มีอยู่ให้ก้าวหน้าต่อไป

2) ระดับมัธยมปลาย (15-18 ปี)

ผู้เรียนในระดับมัธยมปลายจัดอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายต่อกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ภายใต้นี้ผู้เรียนเริ่มมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านร่างกาย จะยอมรับในตนเองมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เนื่องมาจากวุฒิภาวะทางด้านความคิดเจริญขึ้น บางคนที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นค่อนข้างมากในวัยรุ่นตอนต้น พอมาถึงช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ แทบจะหมดไป ในขณะที่บางคนอาจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงนี้ เพราะในช่วงก่อนหน้านี้ตนยังไม่มีเปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก เนื่องจากผู้เรียนในวัยนี้ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากเพื่อนรอบข้างมาแล้ว ในช่วงนี้การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จึงจะไม่ทำให้เกิดปัญหาเท่ากับในช่วงที่ผ่านมา (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541 : 38)

ในด้านดนตรี เด็กวัยนี้ควรทราบความต้องการของตนแล้วว่า ตนต้องการเรียนดนตรีเป็นวิชาเอกหรือไม่ ถ้าต้องการเลือกดนตรีเป็นวิชาเอกเพื่อศึกษาต่อ ควรมีความรู้ความเข้าใจในวิชาการด้านดนตรีมากพอสมควร ผู้เรียนควรมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้นกว่าวัยที่ผ่านมา การฝึกซ้อม การพยายามแก้ไขข้อบกพร่องในการเล่นเมื่อผู้สอนแนะนำ ควรดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้นั้น ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความสำนึกในตัวเอง ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก

พัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิด แต่อีกส่วนหนึ่งเป็นผลของการสอนและสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนควรตระหนักถึงความพร้อมในการสอน รวมทั้งการปฏิบัติตนในขณะที่สอนหรือการสื่อสารกับเด็ก นอกจากนี้ กิจกรรมต่าง ๆ ทางดนตรีควรเปิดโอกาสให้กว้าง เพื่อให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งผลโดยตรงของสิ่งนี้คือการทำให้เด็กรู้จักตนเองมากขึ้นนั่นเอง (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541 : 39)

2.2.3 การสอนทักษะปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา

ในการสอนทักษะดนตรีแต่ละเครื่องมือ ย่อมมีกลวิธีหรือเทคนิคการสอนแตกต่างกันไปตามความเฉพาะของแต่ละเครื่องมือนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม หลักการสอนทั่วไปที่ควรคำนึงถึง และเป็นหลักการที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการสอนทักษะดนตรีแต่ละประเภทนั้น สามารถกล่าวได้ว่ามีความเหมือนกัน หรือสามารถนำหลักการเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ หรือนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับการสอนทักษะดนตรีเฉพาะเครื่องมือต่อไปได้ ซึ่งหลักการที่จะกล่าวต่อไปนี้อยู่บนพื้นฐานของหลักจิตวิทยาการสอนดนตรี มีอยู่ด้วยกัน 7 ประการ คือ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2560 : 139)

- 1) เสียก่อนสัญลักษณ์ (สัญลักษณ์ก่อนเสียงใช้ได้เมื่อเรียนรู้จนเข้าใจสัญลักษณ์อย่างดีแล้ว)
- 2) ความถูกต้องและความไพเราะ
- 3) ความมีดนตรีการ
- 4) ทักษะการฝึกซ้อม
- 5) ทักษะการแสดง
- 6) การประเมินผลตนเอง
- 7) การแก้ไขปรับปรุงและการพัฒนาทักษะ

สำหรับการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติดนตรีให้ประสบความสำเร็จได้นั้น นิวัฒน์วรรณธรรม (2554) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น เสียสละ และมีความรู้ในวิชาชีพของตน ในส่วนของผู้เรียน ต้องมีใจรัก มีความสามารถ มีระเบียบวินัย มีพื้นฐานการเล่น การร้องและการฟังที่ดี รู้จักคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้สื่อในการพัฒนาตนเอง อาทิเช่น ใช้แบบฝึกหัด หรือใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ดนตรีได้ เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งหมดที่กล่าวมา จะสามารถฝึกดนตรีได้ง่าย ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติดนตรีที่ดี การบรรเลงจะประสบความสำเร็จ

2.2.4 การปฏิบัติกลองชุดระดับมัธยมศึกษา

การปฏิบัติกลองชุดในระดับมัธยมศึกษา ผู้เล่นที่ดีควรมีความพร้อมทางด้านร่างกาย และจิตใจเพื่อความสมบูรณ์ในการเล่น

ความพร้อมทางด้านร่างกาย หมายถึง การที่ผู้เล่นมีสุขภาพทางกายสมบูรณ์ มีกำลัง และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ดีเพื่อประโยชน์ต่อการฝึกซ้อม

ความพร้อมทางด้านจิตใจ หมายถึง การที่ผู้เล่นสำรวจตัวเองว่าชอบดนตรีที่จะเล่นหรือไม่ มีความตั้งใจมากน้อยเพียงใด ฌรุฑ์ สุทธจิตต์ (2541 : 170) ได้กล่าวไว้ในหนังสือจิตวิทยาการสอนดนตรีว่า สิ่งสำคัญสิ่งแรกสำหรับผู้ที่จะเป็นนักดนตรี คือ ควรมีการสำรวจตนเอง และแน่ใจว่าตนต้องการเป็นนักดนตรี ซึ่งจัดว่าเป็นจุดมุ่งหมายในชีวิตตน จากนั้นในการฝึกซ้อมไม่ว่าครั้งใด จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดควรได้รับการทบทวน และพยายามฝึกซ้อมให้ได้ตามที่ตนเองตั้งใจไว้

นอกจากความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดีจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง คือ

- 1) มีความรักความชอบ
- 2) มีความถนัดโดยธรรมชาติ
- 3) มีความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียร
- 4) มีร่างกายสมบูรณ์
- 5) มีโสตประสาทที่ดี
- 6) มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ปฏิภาณดี
- 7) มีความจำดี
- 8) มีสมาธิดี
- 9) มีระเบียบวินัย
- 10) มีสุขภาพอนามัยดี
- 11) ต้องเป็นผู้ได้รับการสนับสนุนให้มีเครื่องดนตรีใช้ในการฝึกฝน และต้องเอาใจใส่

ดูแลสภาพเครื่องดนตรีอยู่เสมอ

ในส่วนองวิธีการสอนและการฝึกซ้อมดนตรีประเภทเครื่องเคาะตีให้ประสบความสำเร็จนั้น เขมมังกร ศรีสุระ (2557) ได้กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมที่ประสบความสำเร็จในด้านการสอนปฏิบัติดนตรี ครูผู้สอนจะใช้วิธีแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติดนตรีโดยใช้วิธีการเลียนแบบที่เห็นในสื่อ นักเรียนต้องฝึกซ้อมเข้าไปซ้ำมาบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญด้วยตนเองก่อนเป็นลำดับแรก จากนั้นครูจะเรียกชื่อรวมเพื่อให้คำแนะนำ

เมื่อถึงขั้นตอนการฝึกซ้อมรวม การซ้อมและการปรับเพลงจะทำไปทีละท่อน โดยเริ่มจากการปรับความดังเบา (Dynamic) ของภาคจังหวะ (Part rhythm) หมายความว่า จะเริ่มการปรับเพลงในส่วนของกลองและผู้เล่นที่ควบคุมจังหวะเป็นอันดับแรก เมื่อผู้เล่นกลองควบคุมน้ำหนักและจังหวะได้ดีจะทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ สร้อยระย้า (2545 : คำนำ) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาจังหวะดนตรี หรือจังหวะในบทเพลง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจวิธีการปฏิบัติดนตรีได้ดียิ่งขึ้น ทำให้การบรรเลงเกิดความไพเราะมากขึ้น ดังนั้นผู้ปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเคาะตีควรอ่านจังหวะของตัวโน้ตให้ออก เข้าใจอัตรายาวสั้นของเสียง และเข้าใจอัตราจังหวะของดนตรีให้มาก

จากข้อความข้างต้นพบว่า การบรรเลงดนตรีและการบรรเลงกลองชุดของนักเรียนระดับมัธยม สิ่งสำคัญคือ ผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งกายและใจ มีวินัย มุ่งมั่นและเสียสละ การฝึกซ้อมของผู้เรียนจะเริ่มจากการเลียนแบบ และฝึกซ้ำ ๆ การปรับการบรรเลงของวง ครูจะปรับน้ำหนักการเล่นกับการรักษาจังหวะของกลองชุดและเครื่องดนตรีในภาคจังหวะเป็นอันดับแรก ดังนั้น หากผู้เล่นกลองชุดได้รับการพัฒนาการเล่น และเข้าใจเรื่องจังหวะอย่างถูกต้อง สามารถทำให้การบรรเลงดนตรีง่ายและดียิ่งขึ้นได้

สำหรับหัวข้อแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ แล้วเลือกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีจากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงกลวิธีการสอนดนตรีปฏิบัติ และการปฏิบัติกลองชุดระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ใช้ออกแบบเครื่องมือการวิจัย และใช้เป็นกรอบประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

สรุปเนื้อหาในส่วนของความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุดในการวิจัย ได้ดังนี้

- 1) บุคลิกภาพของผู้บรรเลงดนตรี
- 2) การอ่านตัวโน้ตที่แทนคุณสมบัติสั้นยาวของเสียง
- 3) เวลา, อัตราจังหวะ, ความเร็วจังหวะ
- 4) ความเข้มเสียง, น้ำหนักการบรรเลง
- 5) การแสดงออกและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อดนตรี

2.3 ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด

วิลเลียม ลุดวิก (William Ludwig) กล่าวว่า “กลองจัดเป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดในจำพวกเครื่องดนตรีทั้งหมดที่มีอยู่” (Ludwig, 1958 : 2) มนุษย์ยุคแรกรู้จักนำสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องดนตรีสำหรับประกอบพิธีอันศักดิ์สิทธิ์ ใช้เป็นสัญญาณสื่อสาร หรือประกอบการเล่นเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เครื่องดนตรีประเภทเคาะตีเป็นเครื่องดนตรีพวกแรกที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมา โดยเริ่มจากวิธีง่าย ๆ เช่น การนำเอาไม้หรือหินมากระทบกันเพื่อให้เกิดเสียง จากนั้นจึงพัฒนาโดยการนำเอาหนังสัตว์มาขึงให้ตึงบนเขาสัตว์หรือไม้ที่มีรูกลวงตรงกลาง แล้วใช้มือตีลงบนหนังสัตว์ที่ขึงเอาไว้ (สมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2538 : 5) นับเป็นจุดเริ่มต้นของกลองประเภทต่าง ๆ และพัฒนาเรื่อยมา ทำให้เกิดกลองอีกหลายประเภท

2.3.1 ประวัติกลองชุด

2.3.1.1 ความหมายของคำว่ากลองชุด

กลองชุด คือ การนำเอากลองหลาย ๆ ชิ้นและฉาบมารวมกัน โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว (Leonard, 1993 : 44)

กลองชุดเป็นชื่อเรียกในภาษาไทย หมายถึง กลองหลายใบ ภาษาอังกฤษใช้ Team drum, Jazz drum, Drum Set, หรือ Drum Kit ทั้ง 4 ชื่อมีความหมายเหมือนกัน คือ การบรรเลงกลองพร้อมกันครั้งละหลายใบด้วยคนเพียงหนึ่งคน (สมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2538 : 10)

กลองชุด เป็นเครื่องดนตรีพื้นฐานอย่างหนึ่งสำหรับคนเล่นกลอง เป็นการนำเครื่องดนตรีประเภทเคาะตีหลาย ๆ ชนิด เช่น กลองใหญ่ กลองเล็ก กลองทอมทอม และ ฉาบ มาเล่นรวมกันโดยใช้ผู้เล่นเพียงคนเดียว ใช้มือและเท้าในการบรรเลง สามารถจัดตำแหน่งของกลองได้ตามความถนัดของผู้เล่น (Smith, 2003 : DVD)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า กลองชุด หมายถึง การนำเอาเครื่องเคาะตีประเภทกลองใหญ่ กลองเล็ก กลองทอมทอม และฉาบมารวมกัน สามารถจัดตำแหน่งอุปกรณ์ได้ตามความต้องการ โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว

2.3.1.2 ประวัติความเป็นมาของกลองชุด

กลองชุดเป็นกลองที่พัฒนามาจากวง Military Band ในช่วงศตวรรษที่ 18-19 ด้วยการเล่นกลองใหญ่และกลองเล็กเพียงคนเดียว ใช้เทคนิคการตีกลองเล็ก (Snare Drum) ประกอบการบรรเลงเป็นส่วนใหญ่ แต่ในประวัติศาสตร์ของกลองชุดไม่มีการกำหนดแน่นอนว่าใครเป็นผู้ริเริ่มบรรเลงเป็นคนแรก กลองชุดเริ่มปรากฏครั้งแรกในช่วงปีคริสต์ศักราช 1880 โดยการประดิษฐ์เป็นเท้าเพื่อใช้ตีกลองใหญ่ ในยุคเริ่มต้นจะผูกฉาบไว้กับกลองใหญ่ เมื่อตีกลองใหญ่

จะกระทบกับฉาบทำให้เกิดเสียงพร้อมกัน ส่วนมือจะทำหน้าที่บรรเลงกลองเล็ก หรืออาจจะมิกล่องไม้ (Woodblock) ใช้ประกอบการบรรเลงด้วย กลองชุดในยุคแรกได้ถูกดัดแปลงจากคนกลองในวง Orchestra หลังจากนั้นไม่นานนักดนตรีประเภทเร็กทาม (Rag time) นำไปใช้ และได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งต่อมาดนตรีเร็กทามได้พัฒนาและมีส่วนทำให้กำเนิดดนตรีแจ๊ส ดังนั้นกลองชุดจึงมีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า แจ๊สดรัม (Jazz drum) แต่การนำกลองมาประกอบกันเป็นกลองชุดสำหรับใช้ในการบรรเลง ไม่ได้กำหนดขนาดและจำนวนที่ชัดเจน (Kernfeld, 1996 : 308)

ในช่วงท้ายศตวรรษที่ 19 เมื่อ Bob Hadley อยู่ในมหาวิทยาลัย ช่วงก่อนปีคริสต์ศักราช 1900 เพียงเล็กน้อยได้กล่าวว่า วงดนตรีและวง Orchestra จะมีผู้เล่นเครื่องดี 2-3 คน หรือมากกว่านั้น คนหนึ่งเล่นกลองใหญ่ คนหนึ่งเล่นกลองเล็ก คนหนึ่งเล่นฉาบ ทุกคนที่เล่นสำคัญหมด แต่มีบางคนต้องการเปลี่ยนแปลงการเล่น โดยได้คิดประดิษฐ์อุปกรณ์ขึ้นมาชุดหนึ่งที่ทุกคนเห็นแล้วแปลกใจ นั่นคือ เป็นเท้าสำหรับเล่นกลองใหญ่เพื่อเล่นกลองเพียงคนเดียว (Cangany, 1996 : 103) และในช่วงปี คริสต์ศักราช 1890 ถึง 1910 นักตีกลองชุดเริ่มแยกตัวออกจากการเล่นแบบดั้งเดิม พยายามที่จะแสดงออกถึงการเล่นอย่างสนุกสนานแทนแบบเก่า ที่มีแบบแผนบังคับให้ปฏิบัติตามการแสดงถึงความก้าวหน้าของนักตีกลองชุด คือ ผู้เล่นจะเพิ่มความสนุกสนานลงในช่วงปลายประโยคเพลง หรือต้นประโยคเพลง แล้วจึงบรรเลงตามบทเพลงที่กำหนด (สมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2538 : 10)

2.3.2 องค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง

ภาพที่ 2.1 กลองชุด (Drum set)

ที่มา: ผู้วิจัย 18 ธันวาคม 2560

พันธวัจน์ นาวิก (2553) ได้ศึกษาเรื่องชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการตั้งเสียงกลองชุด ได้เสนอองค์ประกอบของกลองชุดไว้ 5 อย่าง คือ

- 1) กลองกระเดื่อง (Bass drum)
- 2) กลองสแนร์ (Snare)
- 3) กลองทอม ทอม (Tom tom)
- 4) กลองฟลอร์ทอม (Floor tom)
- 5) แทมโบรีน (Tamborine), กาวเบล (Cowbell) หรือ วูดบล็อก (Woodblock)

ลีทิงฟงส์ สีนรูปี (2557) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การค้นสดสลับเปลี่ยนของ แจ็ค ดิจอห์นเน็ต (Jack DeJohnette) ได้เสนอองค์ประกอบกลองชุดไว้ ดังนี้

- 1) กลองใหญ่
- 2) กลองสแนร์
- 3) ฉาบ (Cymbals)
- 4) ไฮแฮท (Hi hat)
- 5) ทอม ทอม
- 6) ฟลอร์ทอม

สรวิศ เข้มลักษณะเลิศ (2557) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การบรรเลงกลองโดยใช้เส้นของเคลย์ตัน คาเมรอน (Clayton Cameron) ได้เสนอว่า กลองชุดมาตรฐานโดยทั่วไปประกอบด้วย กลองใหญ่ 1 ใบ กลอง สแนร์ 1 ใบ กลองทอมใหญ่หรือฟลอร์ทอม 1 ใบ กลองทอม ทอม 2 ใบ ฉาบใหญ่ 1 ใบ ฉาบเล็ก 1 ใบ และไฮแฮท 1 คู่ สำหรับการติดตั้งกลองชุด ผู้บรรเลงสามารถเลือกขนาดและจำนวนกลองที่นำมาใช้ได้อย่างอิสระ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกับแนวดนตรีที่เล่นและเสียงที่มือกลองต้องการ (Kernfeld, 1996 : 303)

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กลองชุดเป็นการนำกลองหลายประเภทกับฉาบและเครื่องเคาะตีประกอบจังหวะมาติดตั้งตามแนวดนตรีและความต้องการของผู้เล่น เครื่องดนตรีหลักที่ใช้ ประกอบด้วย กลองใหญ่ กลองสแนร์ กลองทอมทอม กลองฟลอร์ทอม ฉาบ และฉาบไฮแฮท

2.3.3 บุคลิกภาพ

2.3.3.1 การจับไม้กลอง

Wecll, (1988) ได้กล่าวไว้ว่า “การจับไม้กลองเป็นสิ่งสำคัญของคนกลองเป็นอย่างมาก คนเล่นกลองควรรู้จักการจับไม้แบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง เวลาที่จับไม้กลองสิ่งแรกที่คุณควรคำนึง คือ การหาความสมดุลของไม้กลองสำหรับตัวคุณเอง ถ้าคุณรู้จักสมดุลของไม้กลองขณะที่คุณจับอยู่ คุณสามารถเล่นกลองนั้นได้ง่ายขึ้น”

ลักษณะการจับไม้กลองของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้จุดสมดุลของไม้กลองต่างกัน ดังนั้นผู้เล่นกลองควรรหาจุดสมดุลในการจับไม้ที่เหมาะสมและดีที่สุดให้กับตนเอง

การจับไม้กลองสามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบคือ

1) การจับไม้แบบ Matched Grip คือการจับไม้กลองด้วยมือทั้งสองข้างเหมือนกัน (Chapin, 1991 : VDO) วิธีการจับ คือ ผู้เล่นแบ่งไม้กลองออกเป็น 3 ส่วนจาก Tip (ส่วนหัวไม้กลอง) ถึง Butt End (ส่วนท้ายไม้กลอง) แล้วจับไม้กลอง 2 ใน 3 ส่วน ซึ่งเป็นอัตราส่วนโดยประมาณที่ทำให้เกิดความสมดุลมากที่สุด โดยให้ไม้กลองอยู่ระหว่างหัวแม่มือกับข้อนิ้วที่ 2 ของนิ้วชี้ ส่วนนิ้วที่เหลือให้กำไว้หลวม ๆ เพื่อประคองไม้เอาไว้ (Magadini, 1980 : 7)

ภาพที่ 2.2 การจับไม้แบบแมทซ์กริป (Matched grip)

ที่มา: ผู้วิจัย 20 ธันวาคม 2560

2) การจับไม้แบบ Traditional grip

การจับไม้กลองแบบ Traditional grip เป็นการจับไม้กลองด้วยมือสองข้างที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปมือขวาใช้วิธีการจับแบบ Matched grip แต่มือซ้ายมีวิธีการจับแตกต่างกันออกไป วิธีการจับไม้แบบ Traditional grip ของมือซ้าย คือ หงายมือซ้ายให้เห็นฝ่ามือ ทำมุม 90 องศากับระนาบบนหน้ากลอง แบ่งไม้กลองออกเป็น 3 ส่วน จาก Tip ถึง Butt End แล้วจับไม้กลอง 2 ใน 3 ส่วน โดยวางไม้กลองลงตรงกลางระหว่างนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ พาดไม้กลองผ่านนิ้วชี้และนิ้วกลาง โดยให้ไม้กลองอยู่ระหว่างนิ้วกลางกับนิ้วนาง ส่วนของ Tip ชี้ไปทางมือขวา จากนั้นงอนิ้วทั้งหมดเข้าหาฝ่ามือเล็กน้อย (Pullis, 1971 : 389 – 390)

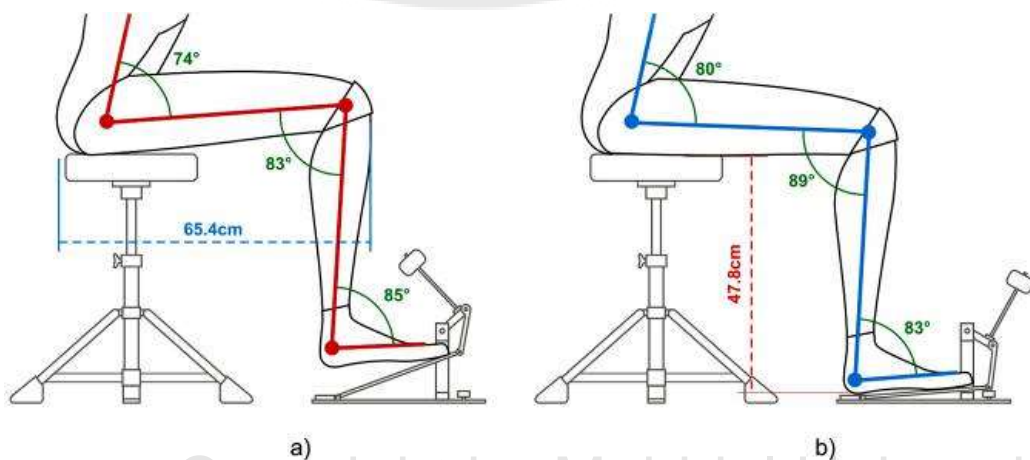

ภาพที่ 2.3 การจับไม้แบบแตรคิชั่นแนลกริป (Traditional grip)

ที่มา: ผู้วิจัย 20 ธันวาคม 2560

2.3.3.2 การนั่งเพื่อบรรเลง

กลองชุดเป็นเครื่องดนตรีสำหรับนั่งบรรเลง ผู้เล่นควรหาตำแหน่งและทำ
 นั่งที่เหมาะสมกับตนเอง หมายความว่า เมื่อนั่งแล้วเกิดความรู้สึกสบาย เท้าทั้งสองวางที่เป็นเท้าแล้ว
 เล่นได้สะดวก ส่วนมืออยู่ในตำแหน่งที่สามารถเคลื่อนที่ได้สะดวกรวดเร็ว ทำนั่งของผู้เล่นกลอง
 เริ่มแรกควรนั่งให้เข้าท่ามุม ประมาณ 90 องศา จากนั้นให้ปรับการนั่งสูงหรือต่ำตามความถนัด และ
 ตามความต้องการของตน การนั่งสูงมากเกินไปจะทำให้พลังในการตีเป็นเท้าลดลง แต่ผู้เล่นจะ
 ควบคุมการเคลื่อนที่ของมือง่ายขึ้นเพราะอยู่ใกล้กลอง การนั่งต่ำเกินไปจะทำให้ควบคุมข้อเท้ายาก
 และอยู่ห่างจากกลองที่เล่นมากเกินไป แต่จะให้พลังเสียงในการเล่นกลองใหญ่มากขึ้น ดังนั้นผู้เล่น
 ต้องหมั่นสังเกตตนเอง เพื่อหาระดับความสูงต่ำของการนั่งที่ดีที่สุดนั่นคือตำแหน่งใด (Weclik, 1988
 : VCD)

ภาพที่ 2.4 ทำนั่งพื้นฐาน

ที่มา: <https://maubrecht.files.wordpress.com>

2.3.4 การอ่านโน้ตเบื้องต้น

เสียงคำพูดของมนุษย์บันทึกด้วยตัวอักษร เสียงดนตรีแทนด้วยตัวโน้ต ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้บันทึกเสียงดนตรีให้อยู่ในรูปสัญลักษณ์ต่างๆ โน้ตทำให้การศึกษาดนตรีง่ายขึ้น ผู้ที่อ่านโน้ตได้ย่อมสามารถเรียนรู้และเล่นดนตรีได้ดีกว่าคนอ่านโน้ตไม่เป็น เสียงดนตรีที่ฟังเป็นเพลงได้นั้นประกอบด้วย จังหวะ หรือความยาวสั้น ระดับเสียงสูงต่ำ (สมนึก อุ่นแก้ว, 2551 : 6) โน้ตและสัญลักษณ์พื้นฐานที่ควรรู้มีดังนี้ (ณชชา พันธุ์เจริญ, 2552 : 70)

2.3.4.1 ตัวโน้ต หมายถึง สัญลักษณ์บันทึกความยาวสั้นของเสียง

ตาราง 2.2 ตัวโน้ต

ลักษณะตัวโน้ต	ชื่อเรียกภาษาไทย	ชื่อเรียกภาษาอังกฤษ	ชื่อเรียกภาษาอเมริกัน
	โน้ตตัวกลม	Semibreve	Whole note
 หรือ 	โน้ตตัวขาว	Minim	Half note
 หรือ 	โน้ตตัวดำ	Crotchet	Quarter note
 หรือ 	โน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	Quaver	Eighth note
 หรือ 	โน้ตตัวเข็ม 2 ชั้น	Semiquaver	Sixteenth note
 หรือ 	โน้ตตัวเข็ม 3 ชั้น	Demisemiquaver	Thirty - second note
 หรือ 	โน้ตตัวเข็ม 4 ชั้น	Memidemisemiquaver	Sixty - fourth note

2.3.4.2 ตัวหยุด หมายถึง สัญลักษณ์บันทึกความยาวสั้นของความเงียบ

ตาราง 2.3 ตัวหยุด

ลักษณะตัวหยุด	ชื่อเรียกภาษาไทย	ชื่อเรียกภาษาอังกฤษ	ชื่อเรียกภาษาอเมริกัน
	หยุดโน้ตตัวกลม	Semibreve rest	Whole rest
	หยุดโน้ตตัวขาว	Minim rest	Half rest
	หยุดโน้ตตัวดำ	Crotchet rest	Quarter rest
	หยุดโน้ตตัวเข็ม 1 ชั้น	Quaver rest	Eighth rest

ตาราง 2.3 ตัวหยุด (ต่อ)

ลักษณะตัวหยุด	ชื่อเรียกภาษาไทย	ชื่อเรียกภาษาอังกฤษ	ชื่อเรียกภาษาอเมริกัน
	หยุดโน้ตตัวเข็บ็ต 2 ชั้น	Semiquaver rest	Sixteenth rest
	หยุดโน้ตตัวเข็บ็ต 3 ชั้น	Demisemiquaver rest	Thirty - second rest
	หยุดโน้ตตัวเข็บ็ต 4 ชั้น	Memidemisemiquaver rest	Sixty - fourth rest

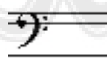
2.3.4.3 บรรทัด 5 เส้น (Stave) ใช้สำหรับบันทึกเสียงสูงต่ำ

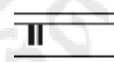
2.3.4.4 กุญแจประจำหลัก (Key signature) เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีอยู่บนบรรทัด 5 เส้น เปรียบเสมือนรหัสที่เป็นตัวกำหนดว่าโน้ตที่อยู่ในช่องหรือบนเส้นบรรทัดเป็นเสียงใด

Treble Clef

Bass Clef

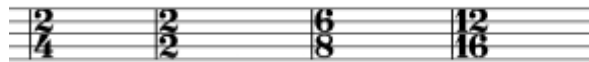
Percussion Clef

2.3.4.5 ห้องเพลง (Bar) โน้ตที่บันทึกลงในบรรทัดห้าเส้นจะถูกแบ่งกลุ่มเรียกว่าห้องเพลง โดยใช้เส้นกั้นห้อง (Bar line) เพื่อจัดกลุ่มโน้ต

2.3.4.6 เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time signature) เป็นเครื่องหมายกำหนดจังหวะของบทเพลงว่าแต่ละห้องเพลงมีกี่จังหวะ มีไว้เพื่อกำหนดค่าจังหวะของตัวโน้ตและตัวหยุด โดยใช้ตัวเลขหรือสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายเพื่อบอกค่าของจังหวะต่าง ๆ จะบันทึกไว้ตอนส่วนหน้าของบทเพลง ได้แก่

1) เครื่องหมายประจำจังหวะแบบเป็นเลข 2 ตัว ประกอบด้วย ตัวเลขบน และตัวเลขล่าง

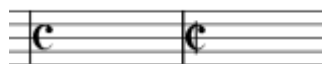
เลขตัวบน แสดง จำนวนจังหวะใน 1 ห้องดนตรี (Bar หรือ Measure) หมายความว่า ถ้า ตัวเลขเป็น 2 ในแต่ละห้องจะมีจำนวน 2 จังหวะ ถ้าตัวเลขเป็น 6 ในแต่ละห้องจะมีจำนวน 6 จังหวะหรือ ถ้าตัวเลขเป็น 4 ในแต่ละห้องจะมีจำนวน 4 จังหวะ เป็นต้น

เลขตัวล่าง แสดง ค่าของตัวโน้ตและตัวหยุด กำหนดให้ตัวโน้ตตัวใดตัวหนึ่งมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ อาศัยชื่อตัวโน้ตในระบบอเมริกันเป็นตัวกำหนด ตัวอย่างเช่น เลข 4 คือ โน้ตตัวดำ (ภาษาอเมริกันเรียกว่า Quarter note คือ โน้ตเศษหนึ่งส่วนสี่ของโน้ตตัวกลม) ดังนั้นโน้ตตัวดำมีค่านับเป็น 1 จังหวะ ถ้าตัวเลขเป็น 16 คือ โน้ตเข็บ 2 ชั้น (Sixteenth note คือ โน้ตเศษหนึ่งส่วนสิบหกของโน้ตตัวกลม) ดังนั้นโน้ตตัวเข็บ 2 ชั้น 1 ตัว มีค่านับเป็น 1 จังหวะ (ฉัชชา พันธุ์เจริญ, 2552 : 39-40)

การอาศัยชื่อตัวโน้ตในระบบอเมริกันเป็นตัวกำหนด ทำให้เกิดการเขียนเครื่องหมายประจำจังหวะอีกแบบหนึ่ง นั่นก็คือ การใช้ตัวโน้ตแทนเลขตัวล่าง เช่น

2) เครื่องหมายประจำจังหวะแบบสัญลักษณ์

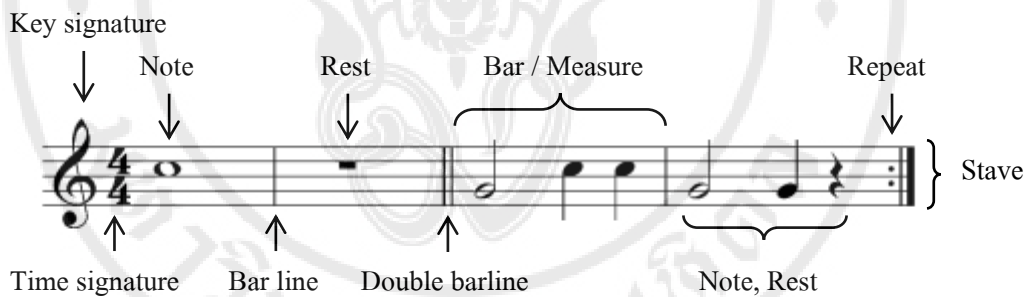
 ย่อมาจาก Common time หรืออัตราจังหวะสามัญ มีค่าเท่ากับ 4/4

 ย่อมาจาก Cut time หรืออัตราจังหวะตัด มีค่าเท่ากับ 2/2 (4/4 ถูกตัดเป็น 2/2)

2.3.4.7 เครื่องหมายซ้ำ (Repeat) เป็นเครื่องหมายแสดงให้ผู้ผู้เล่นกลับมาเล่นห้องเพลง ท่อนเพลง หรือเล่นทั้งเพลงอีกครั้ง

การเรียนดนตรีจะสัมฤทธิ์ผลนั้น ผู้เรียนควรปฏิบัติเครื่องดนตรีด้วย เพราะการเล่นดนตรีจะช่วยให้เข้าใจทฤษฎีโน้ตและสัญลักษณ์พื้นฐานทางดนตรีได้อย่างชัดเจนมากขึ้น (อรวรรณ บรรจงศิลป์, 2534 : 43) สิ่งสำคัญในการอ่านและปฏิบัติโน้ตของผู้เล่นกลองชุด คือ ความยาวของโน้ตกับความชัดเจนของเสียง ซึ่งมักเป็นปัญหาและสร้างความสับสนให้กับผู้เล่นกลองเป็นจำนวนมาก เพราะเครื่องดนตรีประเภทกลองหรือเครื่องเคาะไม่สามารถสะท้อนเสียงให้ยาวพอ ดังนั้นผู้เล่นกลองต้องให้ความสำคัญกับทฤษฎี และการอ่านค่าของโน้ตให้มาก (สรณ โรจนตระกูล, 2554 : 9)

ภาพที่ 2.5 โน้ตและสัญลักษณ์พื้นฐาน

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

2.3.5 การรักษาจังหวะ

จังหวะเป็นส่วนประกอบหนึ่งของดนตรี เกี่ยวข้องกับระยะเวลา แสดงค่าความสั้นยาวอันหลากหลายของตัวโน้ตและตัวหยุด การรักษาจังหวะเป็นสิ่งสำคัญของการปฏิบัติดนตรี โดยเฉพาะผู้เล่นกลองควรให้ความสำคัญมากที่สุด John Riley (2004 : 13) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกกลองไว้ว่า ผู้เล่นต้องเริ่มฝึกจากช้าไปหาเร็ว ต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอ ควรฝึกกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronome) ผู้ฝึกซ้อมกลองต้องตีกลองให้นานมากขึ้น ควรตีให้มาก โดยเริ่มจากการตี 4 ห้องเพลง จากนั้นเพิ่มเป็น 8 ห้องเพลงและ 16 ห้องเพลงตามลำดับ (Garibaldi, n.d. : 40) สำหรับผู้เล่นกลองที่เข้าใจอัตราโน้ตส่วนย่อย (Subdivision) นอกจากจะได้จังหวะกลองที่ดีจากการบรรเลงแล้ว สามารถทำให้การรักษาจังหวะง่ายขึ้น (Garibaldi, n.d. : 18)

สำหรับการฝึกซ้อมดนตรีในโรงเรียนมัธยม เขมมังกร ศรีสุระ, (2557) ได้กล่าวถึงความสำเร็จของวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนเมืองคง จังหวัดนครราชสีมาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อมดนตรีในส่วนของจังหวะและเครื่องตีเอาไว้อย่างน่าสนใจว่า นักเรียนที่เล่นดนตรีของโรงเรียนเมืองคงทุกคนต้องขยันซ้อม มีเวลาสำหรับซ้อมส่วนตัว หลังจากซ้อมส่วนตัวเสร็จจะมาบรรเลงให้ครูผู้ฝึกฟัง หากนักเรียนคนใดเล่นได้ไม่ดี ครูจะให้คำแนะนำและให้กลับไปซ้อมเพิ่ม นักเรียนทุกคนจะต้องซ้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ โดยกำหนดขั้นตอนในการฝึกซ้อม ดังนี้

- 1) ผู้เรียนต้องเรียนรู้เรื่องจังหวะ และอัตราจังหวะย่อย ให้เข้าใจ
- 2) ฝึกจากช้าไปหาเร็ว
- 3) ฝึกสม่ำเสมอ
- 4) ฝึกการตีรูปแบบจังหวะให้ได้ระยะเวลานาน มากกว่า 16 ห้องเพลง
- 5) ฝึกกับเครื่องกำหนดจังหวะ

2.3.6 นำหนักการบรรเลง

นำหนักการบรรเลง หมายถึงเสียงเบาเสียงดัง เสียงที่มีความเข้มเสียงมากก็จะยิ่งดังมาก (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2552 : 113) เสียงของดนตรีจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของความดังเบาของเสียง ในดนตรีตะวันตกจะมีการบอก หรือแสดงเครื่องหมายกำหนดความดังเบาของเสียงไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องบรรเลงอย่างไร โดยใช้อักษรย่อแทนชื่อและความหมายดังนี้

fff	มาจากคำเต็มว่า fortississimo	หมายถึง ดังที่สุด
ff	มาจากคำเต็มว่า fortissimo	หมายถึง ดังมาก
f	มาจากคำเต็มว่า forte	หมายถึง ดัง
mf	มาจากคำเต็มว่า mezzo forte	หมายถึง ปานกลางค่อนข้างดัง
mp	มาจากคำเต็มว่า mezzo piano	หมายถึง ปานกลางค่อนข้างเบา
p	มาจากคำเต็มว่า piano	หมายถึง เบา
pp	มาจากคำเต็มว่า pianissimo	หมายถึง เบามาก
ppp	มาจากคำเต็มว่า pianississimo	หมายถึง เบาที่สุด

นอกจากนี้ยังมีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงลักษณะเสียงที่ค่อย ๆ ดังขึ้น เรียกว่า Crescendo และค่อย ๆ เบาลง เรียกว่า Decrescendo นำหนักการบรรเลงทำให้ดนตรีไพเราะ สร้างอารมณ์ให้กับผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

2.3.7 อารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง

สุวรี สีวะแพทย์ (2549) ได้ให้ความหมายของอารมณ์ไว้ว่า อารมณ์ หมายถึง ประสบการณ์ในความรู้สึกสำนึก และอัติวิสัยที่ถูกกำหนดตามลักษณะเฉพาะบุคคลด้วยการแสดงออกทางสรีรวิทยา ปฏิกริยาทางชีววิทยา และสภาพจิตใจ อารมณ์ที่แสดงออกมักจะเกี่ยวข้องกับพื้นอารมณ์ของแต่ละบุคคลที่ติดตัวมาตั้งแต่แรกเกิด พื้นอารมณ์สามารถพัฒนาได้จากสภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดู ซึ่งกลายเป็นเป็นตัวกำเนิดบุคลิกภาพ นิสัย และแรงจูงใจในลำดับต่อมา

อารมณ์และความรู้สึก เป็นกระบวนการ หรือสภาวะด้านความรู้สึกที่ทำให้ถูกอ่อนไหวแสดงออกโดยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ถึงแม้ว่า การแสดงออกด้วยอารมณ์อาจดูเหมือนว่าเป็นการกระทำโดยไม่ต้องใช้ความคิด แต่มุมมองที่สำคัญของอารมณ์ก็คือ การรับรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีความหมายของสิ่งที่เกิด ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดการข่มขู่คุกคาม ประสบการณ์แห่งความกลัวจะบังเกิดขึ้นโดยปกติ การรับรู้ถึงภัยอันตราย และภาวะการกระตุ้นของระบบประสาทจะตามมา เช่น ชีพจรเต้นเร็ว หายใจเร็ว เหงื่อออก กล้ามเนื้อหดเกร็ง อาการที่ปรากฏเหล่านี้ คือ องค์ประกอบโดยรวมที่นำไปสู่การตีความหมาย และเชื่อมโยงไปถึงการแสดงออกของพฤติกรรม (สุวรี สีวะแพทย์, 2549 : 139)

สำหรับผู้บรรเลงดนตรีการแสดงออกทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญ การแสดงออกทางอารมณ์มี 3 ประเภท คือ

1) การแสดงออกทางสีหน้า หมายถึง การแสดงออกทางสีหน้าให้ผู้พบเห็นทราบว่าผู้แสดงออกนั้นสุขหรือทุกข์ สำหรับการแสดงดนตรี ผู้แสดงสามารถสื่ออารมณ์ผ่านทางสีหน้าสื่อสารกับผู้ฟังได้ว่าในขณะที่เล่นรู้สึกอย่างไร

2) การใช้สายตา การใช้สายตาสื่ออารมณ์ เป็นสิ่งสำคัญของผู้เล่นดนตรี ผู้เล่นดนตรีด้วยกันสามารถสื่อสารผ่านทางสายตาได้ การสบตาเป็นสัญญาณแสดงความรู้สึก สร้างความเชื่อมั่น สิ่งสำคัญคือการมองสบตาด้วยความสุภาพ จริงใจ จะทำให้การสื่อสารง่ายขึ้น

3) ภาษาท่าทาง การแสดงออกภาษาท่าทาง หรือการแสดงออกทางกายเป็นสิ่งสำคัญของผู้เล่นดนตรี การเคลื่อนไหวตามจังหวะที่ถูกต้องเหมาะสมคู่สวยงาม สามารถสร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่ผู้พบเห็น หลายครั้งที่ผู้ชมดนตรีชื่นชมบุคลิกภาพของผู้อำนวยเพลง และชื่นชมผู้บรรเลงที่แสดงออกด้วยกิริยาที่สุภาพตามจังหวะและทำนอง (สุวรี สีวะแพทย์, 2549 : 150)

2.4 การปฏิบัติกลองชุด

Taylor, (2005 : 106-108) ได้นำเสนอการฝึกปฏิบัติกลองชุดไว้ว่า ผู้เล่นกลองต้องฝึก ลูกมือพื้นฐาน รูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง เพื่อให้การเล่นกลองสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรการสอนกลองของสถาบันดนตรี Rock School ของประเทศอังกฤษ ที่กล่าวไว้ว่า การฝึก กลอง ผู้เล่นกลองจะต้องเรียนรู้การปฏิบัติกลองชุดขั้นพื้นฐาน เริ่มจากการปฏิบัติมือกับกลอง Snare อย่างง่าย ๆ และช้า ๆ จากนั้นให้ฝึกการตีรูปแบบจังหวะผสมกันระหว่าง Hi-hat, Snare drum และ Bass drum และเพิ่มด้วยการเติมลูกส่ง (Rock School, 2006 : 26-28)

จากข้อมูลเบื้องต้น พบว่า การฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น ผู้บรรเลงจะมีรูปแบบการฝึก ปฏิบัติ 3 อย่าง คือ

- 1) การปฏิบัติมือพื้นฐาน
- 2) รูปแบบจังหวะกลองชุด
- 3) การเติมลูกส่ง

ผู้วิจัยจึงนำการฝึกปฏิบัติ 3 อย่าง มาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลอง ชุดเบื้องต้น มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.4.1 การปฏิบัติมือพื้นฐาน

การปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญของผู้เล่นเครื่องเคาะตีทั้งหมด สิ่งแรกที่คนเล่น กลองควรคำนึงถึงคือการฝึกลูกมือกับแป้นซ้อม (Pad) ตำแหน่งและรูปแบบการตีเป็นสิ่งสำคัญ การ ฝึกลูกมือจะทำให้ควบคุมกล้ามเนื้อและเสียงได้ ดังนั้น ผู้เล่นกลองควรฝึกลูกมือมาตรฐานเพื่อ พัฒนาการเล่นของตนเอง สรวีส แยมลักษณะเลิศ (2557) ได้เสนอแนวทางการฝึกมือเอาไว้ว่า ผู้เล่น กลองควรฝึกมือเบื้องต้นที่สำคัญ 2 แบบคือ (1) การตีแบบ Single stroke มีวิธีการเล่น คือ ใช้มือขวา และมือซ้ายตีข้างละหนึ่งครั้ง สลับกันไปเรื่อย ๆ (2) การตีแบบ Double stroke มีวิธีการเล่น คือ การตี ด้วยมือข้างละสองครั้ง หมายความว่า ตีด้วยมือข้างขวาสองที และตีด้วยมือข้างซ้ายสองที สลับกันไป เรื่อย ๆ การที่ผู้เล่นกลองฝึกการตีพื้นฐานบ่อย ๆ จะทำให้การเล่นกลองพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว การตี แบบ Single stroke และการตี Double stroke มีลักษณะดังนี้

การตีข้างละหนึ่งครั้ง

ภาพที่ 2.6 Single Strokes

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

การตีข้างละสองครั้ง

ภาพที่ 2.7 Double Strokes

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

สิทธิพงษ์ สินธุปี (2557 : 15) ได้กล่าวถึงสำคัญของ Rudiment สำหรับการฝึกปฏิบัติมือไว้อย่างน่าสนใจว่า Rudiment คือรูปแบบมือในการฝึกบรรเลงกลองเบื้องต้นที่ผู้ฝึกต้องเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อให้มือซ้ายและมือขวามีความสัมพันธ์กัน เมื่อฝึกจนเกิดความชำนาญจะทำให้การบรรเลงบทเพลงง่ายและดีขึ้น

ในปี 1933 The National Association of Rudimental Drummers (N.A.R.D.) ได้จัดรูปแบบมือในการฝึกกลองให้เป็นหมวดหมู่ รวมกันได้ทั้งหมด 26 รูปแบบ มีชื่อเรียกว่า อเมริกันรูดิเมนต์ ต่อมา The Percussive Arts Society (P.A.S.) ได้ระบุรูปแบบการฝึกมือ 40 รูปแบบที่จำเป็นสำหรับนักดนตรีที่เล่นดนตรีประเภทเคาะตี รูปแบบมือในการฝึกกลองที่ P.A.S. กำหนด แบ่งออกเป็น 4 หมวดใหญ่ได้แก่ (1) โรล (Roll Rudiments) (2) ดิดเดิล (Diddle Rudiments) (3) แฟลม (Flam Rudiments) (4) แดรก (Drag Rudiments) ในแต่ละหมวดจะมีรูปแบบปลีกย่อยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

PERCUSSIVE ARTS SOCIETY INTERNATIONAL DRUM RUDIMENTS

ALL RUDIMENTS SHOULD BE PRACTICED: OPEN (SLOW) TO CLOSE (FAST) TO OPEN (SLOW) AND/OR AT AN EVEN MODERATE MARCH TEMPO.

I. ROLL RUDIMENTS

A. SINGLE STROKE ROLL RUDIMENTS

1. SINGLE STROKE ROLL *

2. SINGLE STROKE FOUR

3. SINGLE STROKE SEVEN

B. MULTIPLE BOUNCE ROLL RUDIMENTS

4. MULTIPLE BOUNCE ROLL

5. TRIPLE STROKE ROLL

C. DOUBLE STROKE OPEN ROLL RUDIMENTS

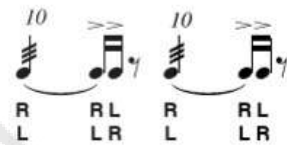
6. DOUBLE STROKE OPEN ROLL *

7. FIVE STROKE ROLL *

8. SIX STROKE ROLL

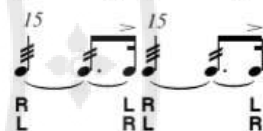
9. SEVEN STROKE ROLL *

10. NINE STROKE ROLL *

11. TEN STROKE ROLL *

12. ELEVEN STROKE ROLL *

13. THIRTEEN STROKE ROLL *

14. FIFTEEN STROKE ROLL *

15. SEVENTEEN STROKE ROLL

II. DIDDLE RUDIMENTS

16. SINGLE PARADIDDLE *

17. DOUBLE PARADIDDLE *

18. TRIPLE PARADIDDLE

19. SINGLE PARADIDDLE-DIDDLE

* These rudiments are also included in the original Standard 26 American Drum Rudiments.
Copyright © 1984 by the Percussive Arts Society™, 32 E. Washington, Suite 1400 Indianapolis, IN 46204-3516
International Copyright Secured All Rights Reserved

ภาพที่ 2.8 รูปแบบมือในการฝึกกลองที่ P.A.S.

ที่มา: <https://es.scribd.com/doc/316834231/40-Rudiment-pdf>

Copyright by Mahidol University

PAS INTERNATIONAL DRUM RUDIMENTS PAGE 2

III. FLAM RUDIMENTS

20. FLAM *
LR RL

21. FLAM ACCENT *
LR L R RL R L

22. FLAM TAP *
LR RRL LLR RRL L

23. FLAMACUE *
LR L R LLR
RL R L RRL

24. FLAM PARADIDDLE *
LR L R RRL RLL

25. SINGLE FLAMMED MILL
LR RL RRL LRL

26. FLAM PARADIDDLE-DIDDLE *
LR L RRL LRL RLL RR

27. PATAFLAFLA
LR L RRL LRL RRL

28. SWISS ARMY TRIPLET
LR R LLR RL
RL L RRL L R

29. INVERTED FLAM TAP
LR LRL RLR LRL R

30. FLAM DRAG
LR L L RRL RRL

IV. DRAG RUDIMENTS

31. DRAG *
LLR RRL

32. SINGLE DRAG TAP *
LLR L RRL R

33. DOUBLE DRAG TAP *
LLR LLR L RRL RRL R

34. LESSON 25 *
LLR L RLL R L R
RRL R L RRL R L

35. SINGLE DRAGADIDDLE
RRL R RLL RLL

36. DRAG PARADIDDLE #1 *
R LLR L R R L RRL R L L

37. DRAG PARADIDDLE #2 *
R LLR LLR L RRL RRL RLL

38. SINGLE RATAMACUE *
LLR LRL RRL RLR

39. DOUBLE RATAMACUE *
LLR LLR LRL RRL RRL RLR

40. TRIPLE RATAMACUE *
LLR LLR LLR LRL RRL RRL RLR

FOR MORE INFORMATION ON BECOMING A MEMBER OF THE PERSUSSIVE ARTS SOCIETY CONTACT PAS AT:
110 W. WASHINGTON STREET, SUITE A, INDIANAPOLIS, IN 46204 • E-MAIL: PERCARTS@PAS.ORG WEB SITE: WWW.PAS.ORG

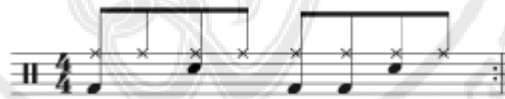
ภาพที่ 2.8 รูปแบบมือในการฝึกกลองที่ P.A.S. (ต่อ)

ที่มา: <https://es.scribd.com/doc/316834231/40-Rudiment-pdf>

2.4.2 รูปแบบจังหวะกลองชุด

รูปแบบจังหวะกลองชุดมีลักษณะเป็นโมทีฟ (Motif) คือ มีทำนองหลัก หรือมีชุดจังหวะหลักที่เล่นวนไปเรื่อย ๆ การเล่นจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือเหมือนกันทั้งเพลง (ฉันทนา พันธุ์เจริญ, 2552 : 224,238) รูปแบบจังหวะของกลองใหญ่ กลองสแนร์ และฉาบในการตีกลองชุดมีความแตกต่างกัน จังหวะหลักจะเป็นเสียงของกลองใหญ่และกลองสแนร์ เรียกว่า Bass drum pattern และ Snare drum pattern

รูปแบบจังหวะของกลองชุดสร้างได้จากเครื่องหมายประจำจังหวะ และการกำหนดอัตราจังหวะในการนับ (Meter) เมื่อนำอุปกรณ์ดนตรีมาบรรเลง แต่ละเครื่องจะมีการเล่นแตกต่างกัน แต่อยู่ภายใต้อัตราจังหวะเดียวกัน โดยทั่วไปกลองใหญ่นิยมเล่นในจังหวะตก (Down beat) หรือถ้าบรรเลงเพลงในอัตราจังหวะสามัญ กลองใหญ่จะนิยมเล่นในจังหวะที่ 1 กับจังหวะที่ 3 กลองสแนร์จะเล่นในจังหวะ 2 กับจังหวะ 4 ส่วนฉาบจะตี 4 ครั้งในจังหวะที่ 1,2,3,4 หรือเพิ่มความถี่ในการเล่นด้วยการตีฉาบเพิ่มเป็น 8 ตัวก็มี (Griffiths, 1986 :15-16) ส่วนมากมีความยาวหนึ่งห้องเพลง แต่บางจังหวะอาจมีความยาวมากกว่าหนึ่งห้อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประพันธ์ ท่วงทำนองของกลองชุดเกิดจากกลองใหญ่กับกลองสแนร์ ส่วนฉาบจะเล่นซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการเล่น

ภาพที่ 2.9 รูปแบบจังหวะกลองชุด 1 ห้อง

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

ภาพที่ 2.10 รูปแบบจังหวะกลองชุด 2 ห้อง

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

2.4.3 การเติมลูกส่ง

การเติมลูกส่ง หมายถึง การเล่นกลองที่มีการตีแตกต่างไปจากจังหวะปกติ ผู้เล่นสามารถเปลี่ยนการเล่นจากกลองใบเดิมไปเล่นกลองใบอื่น เช่น เปลี่ยนจากการตีกลองสแนร์ ไปตีกลองทอม ทอม หรือเล่นสลับกันไปมาระหว่างกลองและฉาบที่มีอยู่ทั้งหมด การเติมลูกส่งมักใช้

ในช่วงการเปลี่ยนท่อนเพลง มักเล่นเพียงช่วงสั้น ๆ (สมนึก อุ่นแก้ว, 2551 : 24) มีการเคลื่อนไหวและเคลื่อนที่ของการตีเพิ่มขึ้น สร้างความหลากหลาย เพิ่มสีสันให้กับการเล่นกลอง แต่การเติมลูกส่งต้องอยู่ในจังหวะและความเร็วที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องแม่นยำ (Griffiths, 1986 : 27) บางครั้งการเติมลูกส่งจะไม่เขียนเป็นโน้ตชัดเจน ผู้เล่นสามารถออกแบบการตีได้เอง (Magadini, 1980 : 22)

ภาพที่ 2.11 การเติมลูกส่งในจังหวะที่ 3 กับ 4 ในห้องที่สอง

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

ภาพที่ 2.12 การเติมลูกส่งแบบด้นสด (Improvisation)

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

Copyright by Mahidol University

ภาพที่ 2.13 การเติมลูกส่งแบบกำหนดการเล่น

ที่มา: ผู้วิจัย 19 ธันวาคม 2560

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึก

2.5.1 ความหมายของแบบฝึก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 145-147) ได้ให้ความหมายของแบบฝึก แบบฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะ ไว้ว่า แบบฝึก เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติม หรือเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเพิ่มขึ้นอย่างมีขั้นตอน ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ หรือแบบฝึกทักษะ

2.5.2 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาทักษะมาก ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 173-175) ได้กล่าวไว้ดังนี้

- 1) เป็นส่วนเพิ่ม หรือเสริมหนังสือเรียน เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู เพราะแบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
- 2) ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้นด้วยวิธีปฏิบัติและอ่านด้วยตนเอง แต่จะต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
- 3) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกัน การให้เด็กปฏิบัติแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น

2.5.3 การสร้างแบบฝึก

หลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ของ Edward Lee Thorndike ได้กล่าวถึงแนวคิดการสร้างสื่อการเรียนรู้เอาไว้ว่า

- 1) กฎแห่งผล (Law of effect) คือ การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) ถ้าผู้เรียนตอบสนองสิ่งเร้าแล้ว การตอบสนองนั้น ๆ ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก แต่ถ้าหากผลตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนตอบสนองแล้วได้รับความไม่สบายใจ การตอบสนองนั้นก็มีแนวโน้มว่าจะไม่เกิดขึ้นอีกเช่นกัน
- 2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercises) คือ การที่บุคคลได้มีโอกาสได้กระทำซ้ำ ๆ ในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง จะทำให้พฤติกรรมนั้น ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) คือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะเรียน และมีความรู้สึกสะดวกสบาย (พิเศษ ภัทรพงษ์, 2540 : 19-20)

เมื่อคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้แล้ว การสร้างสื่อตามแนวคิดของ Thorndike สื่อที่สร้างขึ้นต้องเร้าความสนใจให้กับผู้เรียน มีโอกาสได้ฝึกซ้ำ ๆ เสมอ ดังที่ กุศยา แสงเดช (2552: 8) เสนอลักษณะของสื่อการเรียนรู้เอาไว้ว่า

- 1) มีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
- 2) เนื้อหาที่ใช้เรียนแบ่งเป็นหน่วยย่อย แต่ละหน่วยอาจมีเนื้อหาสั้นยาวต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม
- 3) จัดเรียงลำดับเนื้อหาต่อเนื่องกัน เริ่มจากง่ายไปยาก เนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
- 4) มีการทบทวนความรู้ของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา
- 5) ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้เนื้อหา ได้ฝึกทักษะจากกิจกรรมที่กำหนด
- 6) เป็นการเรียนรู้ที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ และไม่จำกัดเวลาเรียน ผู้เรียนสามารถตรวจสอบผลงานตนเองได้
- 7) มีการเสริมแรงแก่ผู้เรียนระหว่างฝึก ให้คำชมและกำลังใจแก่ผู้เรียนเป็นระยะ
- 8) มีการวัดผลประเมินผล

กรอบแนวคิดการสร้างสื่อที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาสำหรับการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด

2.5.4 ผลการใช้แบบฝึกด้านดนตรี

สวัสดิ์ ะรุรัมย์ (2551) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบฝึกสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างเหมาะสม ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เป็นสื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติตามให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียน ลดภาระครู และสร้างวินัยให้กับผู้เรียนได้

ประภัสสร พวงสำลี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แบบฝึกการแก้ปัญหาอิน โทเนชั่น (Intonation) สำหรับวงฟลูตควอเท็ต สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษา ผลการใช้แบบฝึกพบว่า แบบฝึก

สามารถแก้ปัญหาอินโทเนชัน ของวงฟลูตควอเทตได้ โดยมีประสิทธิภาพของแบบฝึกที่ 84.53/86.80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อแบบฝึกที่ 4.46 จาก 5.00

จากข้อมูลที่ปรากฏพบว่าแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาการเรียนรู้อให้แก่ผู้เรียนได้

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดสำหรับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลองชุด

สรวิศ เข้มลักษณะเลิศ (2557) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การบรรเลงกลองโดยใช้แฮนด์ของเคลย์ตัน คาเมรอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการบรรเลงกลองโดยใช้แฮนด์ของผู้บรรเลงกลองแจ๊สชื่อ เคลย์ตัน คาเมรอน (Clayton Cameron) โดยศึกษาในด้านชีวประวัติ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเลง ผู้ศึกษาได้แบ่งองค์ความรู้ของการบรรเลงกลองโดยใช้แฮนด์ เป็น 3 ลำดับ คือ (1) ด้านความเข้าใจในรายละเอียดของอุปกรณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้การบรรเลงกลองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (2) ด้านรูปแบบและเทคนิคพิเศษในการใช้แฮนด์ รวมถึงแนะนำวิธีการบรรเลงในรูปแบบและเทคนิคพิเศษเหล่านั้น (3) ด้านการวิเคราะห์การบรรเลงกลองตามหลักทฤษฎีดนตรี โดยความรู้ทั้งหมดจะนำไปเป็นประโยชน์ต่อการฝึกซ้อม และเป็นแนวทางสู่การนำไปใช้ได้จริง ในงานวิจัยได้เสนอการใช้รูปแบบมือพื้นฐานแบบตีข้างละหนึ่งครั้ง และตีข้างละสองครั้ง ด้วยค่าตัวโน้ตต่าง ๆ เพื่อบรรเลงที่กลองใบอื่น รวมถึงการตีเน้นที่จังหวะต่าง ๆ เช่น การเน้นในส่วนของท่านองเพลง หรือตีเน้นในช่วงท้ายประโยคของท่านองเพลง และการวิจัยนี้ได้สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการบรรเลงกลองของเคลย์ตัน ที่กล่าวถึงอุปกรณ์กลองต่าง ๆ ที่ผู้เล่นกลองต้องเรียนรู้ เช่น ทฤษฎีดนตรีสากลในเรื่องค่าของตัวโน้ต รวมถึงโน้ตกลองสำหรับฝึกซ้อม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนข้อมูลด้านทฤษฎีโน้ตและการปฏิบัติรูปแบบมือพื้นฐาน รวมถึงขั้นตอนในการซ้อมที่เหมาะสมในงานวิจัยของผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี

สิทธิพงษ์ สินธุปี (2557) ศึกษาการวิเคราะห์การค้นสดสลับเปลี่ยนของแจ๊ค ดิจอห์นเน็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวการพัฒนา Motif การค้นสดในท่อนเพลง จากการเล่นกลองของแจ๊ค ดิจอห์นเน็ต (Jack DeJohnette) โดยได้ทำการศึกษา ด้านประวัติศาสตร์กลองแจ๊สชีวประวัติของผู้เล่น และการวิเคราะห์บทเพลง ในงานวิจัยได้แบ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์

ออกเป็นสามหัวข้อ คือ รูปแบบมือในการฝึกกลอง ส่วนย่อยของจังหวะ และรูปแบบการพัฒนาโมทิฟ ผลจากการวิเคราะห์การบรรเลงพบว่า รูปแบบมือในการฝึกกลอง มีการใช้ ชิงเกลสโตรก ดับเบิลสโตรก โรลสโตรก และแฟลมสโตรก ในเรื่องส่วนย่อยของจังหวะ มีการใช้โน้ตตัวดำ โน้ตเข็บบิตหนึ่งชั้นสามพยางค์ โน้ตเข็บบิตสองชั้น และโน้ตเข็บบิตสองชั้นสามพยางค์ สำหรับเรื่องรูปแบบการพัฒนาโมทิฟ มีการใช้การทำซ้ำ การยืดหดของจังหวะ การตัดโน้ตในประโยค และการเลื่อนจังหวะของประโยค ซึ่งความรู้ทั้งหมดนี้ เป็นความรู้พื้นฐานสำคัญในบรรเลงกลองแจ๊สที่ผู้เล่นควรทราบ เนื้อหาในงานของวิจัยของ สิทธิพงศ์ สินธุปี มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยในด้านการนำเสนอรูปแบบการฝึกมือ และการแบ่งส่วนย่อยของตัวโน้ต รวมถึงความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์กลอง การบรรเลงกลองในรูปแบบประโยคเพลง ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้มีส่วนในการสนับสนุนการสร้างแบบฝึกในงานวิจัยในครั้งนี้ได้

พันธวัจน์ นาวิก (2553) ได้วิจัยเรื่องการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการตั้งเสียงกลองชุด เนื้อหาในชุดการเรียนรู้ ประกอบด้วย คำอธิบาย หลักการ ขั้นตอนในการตั้งเสียงกลองชุด พร้อมสื่อภาพ และเสียงประกอบ จากนั้นจึงได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การตั้งเสียงกลองชุด ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า ในแต่ละหัวข้อการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จากแบบประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการตั้งเสียงกลองชุด มีระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของแต่ละหัวข้อเท่ากับ 0.90-1.00 และระดับค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.96 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.70 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ขั้นตอน เนื้อหา กิจกรรม รวมไปถึงสื่อภาพ และเสียงของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการตั้งเสียงกลองชุด มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ เนื้อหาภายในงานวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวข้องกับประวัติกลองชุด และองค์ประกอบของกลองชุดไว้อีกด้วย การนำเสนอข้อมูลในงานวิจัยของ พันธวัจน์ นาวิก แสดงให้เห็นองค์ประกอบสำคัญของกลองชุดได้เป็นอย่างดี และสิ่งสำคัญคือได้เสนอวิธีการประเมินชุดการเรียนรู้เอาไว้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำไปเป็นตัวอย่างการประเมินและประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลองชุดในประเทศไทย พบว่ามีงานวิจัยมีน้อยชิ้น งานวิจัยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์หีบเพลงและการบรรเลงของผู้เล่น ส่วนการวิจัยในด้านการสร้างแบบฝึกสำหรับปฏิบัติกลองชุดยังไม่ปรากฏ ซึ่งเป็นเหตุผลส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจและต้องการทำวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกและการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

สงกรานต์ สายรัตน์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่บ้าน อีสานเสริมทักษะทางดนตรีและความภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญหาและการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการสำหรับการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านอีสานเสริมทักษะทางดนตรีและความภูมิใจในตนเองโดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญหาและการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (2) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านอีสาน (3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางดนตรีระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านอีสาน (4) เพื่อเปรียบเทียบความภูมิใจในตนเองระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่บ้านอีสาน

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลสำหรับงานวิจัย คือ ครูผู้สอนสาระดนตรี 3 คน จาก 3 โรงเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จาก 4 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาดนตรียังคงต้องการ การฝึกทักษะทางดนตรีแบบกลุ่ม ในส่วนของการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ดนตรีและเสริมทักษะทางดนตรีโดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญหาและการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.77/89.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และผู้เรียนมีทักษะทางดนตรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นวิธีที่มีคุณภาพสามารถนำมาปรับใช้ในบริบทการเรียนรู้อื่นๆ ได้ สามารถเสริมทักษะทางดนตรีและสร้างความภูมิใจในตนเองได้

ในส่วนการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ งานวิจัยของสงกรานต์ สายรัตน์ แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ในกระบวนการทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลงานที่ออกมาจึงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการทำงานแบบกลุ่มมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ชนะศักดิ์ วงษ์วีระวินิจ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกหัดการบรรเลงแบบดับเบิลทั้งกิ่งสำหรับฟลูตกรณีศึกษา: เพลง MIDSUMMER NIGHT'S DREAM ท่อน SCHERZO โดย FELIX MENDELSSOHN มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อจัดทำแบบฝึกหัดการซ้อมการตัดลิ้นเพื่อใช้สำหรับบรรเลงเพลง MIDSUMMER NIGHT'S DREAM ท่อน SCHERZO ในงานวิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค ทักษะการบรรเลงแบบดับเบิลทั้งกิ่งของฟลูต โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบรรเลงฟลูตเพิ่มเติม จากนั้นสร้างเป็นแบบฝึกหัดการบรรเลงแบบดับเบิลทั้งกิ่งสำหรับฟลูต และทดลองใช้แบบฝึกหัดโดยกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้เชี่ยวชาญในการบรรเลงฟลูต จำนวน 3 คน และนิสิตวิชาเอกฟลูต จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการบรรเลงฟลูต และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.76 สามารถนำไปใช้ได้ ในแบบฝึกหัดจะมีคำอธิบายและแนะนำให้ผู้ฝึกซ้อม เริ่มต้นฝึกซ้อมในจังหวะช้า ๆ ฝึกการออกเสียงและควบคุมการออกเสียงให้ดีขึ้นจะทำให้ผู้ฝึกซ้อมสามารถบรรเลงได้ดีขึ้น

จากข้อมูลงานวิจัยที่ปรากฏ แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะสามารถทำให้ผู้ฝึกซ้อมดนตรีบรรเลงได้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของแบบฝึกได้เสนอขั้นตอนและวิธีการสำหรับฝึกทักษะปฏิบัติดนตรีที่เป็นประโยชน์ ซึ่งการลำดับขั้นตอนการฝึกที่ปรากฏในงานวิจัย ของชนะศักดิ์ วงษ์วีระวินิจ เป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำไปประกอบการสร้างแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุด

ณัฐ เชียงทอง (2555) วิจัยเรื่องแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน และแบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 70/70 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผู้เรียนมีความพึงพอใจในแบบฝึกในระดับมาก

จากข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจและเห็นความสำคัญของแบบฝึกในการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีของตน เนื้อหาในงานวิจัยได้นำเสนอรูปแบบจังหวะ (Rhythmic pattern) ไว้อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านโน้ตแรกเห็นได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งรูปแบบและวิธีการอ่านโน้ตจากงานวิจัยของ ณัฐ เชียงทอง เป็นข้อมูลสำคัญที่จะใช้ประกอบการวิเคราะห์และการสร้างแบบฝึกทดลองชุด

นิติพงศ์ คุณยศยิ่ง (2554) ได้วิจัยเรื่องแบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดเบื้องต้น (2) เพื่อประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดเบื้องต้น

ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดเบื้องต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย (1) มีคำอธิบายส่วนประกอบของกีตาร์ไฟฟ้า พร้อม ภาพ เสียง (2) มีคอร์ดแสดง (3) มีแบบฝึกหัดสำหรับฝึกกีตาร์ ผลการประเมินพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในแต่ละหัวข้อของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.59 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ 0.50 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าภาษาที่ใช้ สื่อภาพและเสียง แบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดมีความเหมาะสม แต่ควรปรับปรุงในบางส่วน ได้แก่ ลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และควรเพิ่มแบบฝึกหัดบางบท และในงานวิจัยนี้ได้เสนอประวัติกีตาร์ ความสำคัญของแบบฝึก ประโยชน์ของแบบฝึก และความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตัวเองไว้

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึง กระบวนการและวิธีดำเนินการวิจัยในการตรวจสอบและวัดคุณภาพของแบบฝึก ข้อคำถามที่ปรากฏในงานวิจัยของ นิติพงศ์ คุณยศยิ่ง จะเป็นแนวทางสำหรับการตั้งข้อคำถามในการตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น

มนวิภา ชันขาว (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิม มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกโสตทักษะ สำหรับขิมระดับขั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกจากการคัดเลือกจากบทเพลงที่ถูกกำหนดเพื่อใช้ในการสอบขิมในระดับขั้นต้น 1-4 ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 เพลง โดยทำการวิเคราะห์ระดับความยากง่าย เพื่อนำไปสร้างแบบฝึก และให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทย จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ระดับ 1.00

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบฝึกโสตทักษะสำหรับขิมระดับขั้นต้น ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณาทุกข้อด้วยคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.53-4.13 และได้นำเสนอความสำคัญของการแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการและวิธีดำเนินการในการวิเคราะห์ทำนองและจังหวะเพื่อจัดลำดับความยากง่ายของเพลง ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ความยากง่ายในส่วน of จังหวะที่ปรากฏในงานวิจัยของ มนวิภา ชันขาว เป็นข้อมูลที่จะสนับสนุนการสร้างแบบฝึกของผู้วิจัยให้มีการจัดเรียงลำดับอย่างเป็นมีระบบ

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านแบบฝึก และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พบว่า แบบฝึกมีประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีส่วน

เสริมให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติที่ดี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น แบบฝึกที่ดีจะต้องมีการจัดเนื้อหาให้เป็นระเบียบ มีการจัดเรียงลำดับความยากง่าย สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยในหัวข้อเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ข้างต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณใช้ศึกษาสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง และใช้หาคุณภาพแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดระดับมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการแสดงค่าทางสถิติ ในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา มีวิธีดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นเตรียม ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบุคคล เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยกำหนดเนื้อหาไว้ดังนี้

- 1) แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
- 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา
- 3) ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด
- 4) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึก
- 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลขหนองบัวลำภู มีโรงเรียนมัธยมในสังกัด 52 โรงเรียน แบ่งได้ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19, 2560)

- 1) โรงเรียนมัธยมในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 21 โรงเรียน
- 2) โรงเรียนมัธยมในจังหวัดเลย จำนวน 31 โรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย มีจำนวนโรงเรียน 31 โรงเรียน แยกเป็น

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	2 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	1 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	11 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดเล็ก	17 โรงเรียน

3.2.1 การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง

การได้มาของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก คือ

- 1) โรงเรียนมีกิจกรรมดนตรีประเภทวงดนตรีลูกทุ่งหรือวงดนตรีสดริงในรูปแบบชมรม ชุมนุ่ม หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
- 2) โรงเรียนมีอุปกรณ์เครื่องดนตรีประเภทวงดนตรีสมัยนิยม, วงดนตรีลูกทุ่ง, หรือมีกลองชุด
- 3) โรงเรียนมีวงดนตรีประเภทวงดนตรีลูกทุ่ง หรือวงดนตรีสดริงในโรงเรียน หรือเคยส่งเข้าประกวดแข่งขันในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) มีครูผู้สอนดนตรีในโรงเรียน และมีประสบการณ์สอนกลองชุดไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ, โรงเรียนขนาดใหญ่, และโรงเรียนขนาดกลาง มีเกณฑ์ครบทั้ง 4 ข้อ มีรายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

- 1) โรงเรียนเลยพิทยาคม
- 2) โรงเรียนศรีสงครามวิทยา
- 3) โรงเรียนเชียงคาน
- 4) โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา
- 5) โรงเรียนภูเรือวิทยา
- 6) โรงเรียนภูกระดึงพิทยาคม
- 7) โรงเรียนสันติวิทยาสรรพ์
- 8) โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา
- 9) โรงเรียนหนองหินพิทยาคม
- 10) โรงเรียนเชียงกลมวิทยา

- 11) โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เลข
- 12) โรงเรียนท่าลี่วิทยา
- 13) โรงเรียนกุหลาบวิทยา
- 14) โรงเรียนนาคิ้ววิทยา

3.2.2 เหตุผลไม่เลือกโรงเรียนขนาดเล็ก

จากการตรวจสอบข้อมูลของ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย พบว่า มีโรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียนที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ การคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางข้อ ส่วน 15 โรงเรียนที่เหลือขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนด รายละเอียดข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก มีดังต่อไปนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนอัตรากำลังครูสอนดนตรี การปฏิบัติหน้าที่การสอน วิชาดนตรีเป็นไปตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นหน้าที่ของครูในหมวดศิลปะ ทำให้ครูศิลปะหรือครูนาฏศิลป์ ต้องสอนวิชาดนตรีด้วย การสอน จะสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
- 2) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากไม่มีชมรมดนตรีหรือวงวงดนตรีในโรงเรียน มีเพียง 1 โรงเรียนที่มีวงดนตรีลูกทุ่ง มีครูอัตราจ้างเป็นผู้สอน
- 3) โรงเรียนที่มีอุปกรณ์ดนตรีประเภทวงสตริงและกลองชุด มีจำนวน 4 โรงเรียน สภาพใช้งานได้ 1 โรงเรียน
- 4) มีครูประจำการจากโรงเรียนขนาดเล็ก เพียง 1 คน ที่เคยมีประสบการณ์การสอน กลองชุด

เมื่อพิจารณาข้อมูลประกอบกับหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กขาดความพร้อมในการจัดกิจกรรมดนตรีประเภทชมรม หรือชุมนุม ในปีการศึกษา 2560 โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีวงดนตรี และไม่ส่งวงดนตรีเข้าประกวดแข่งขันในระดับเขตหรือแสดงในงานใด ๆ การสอนดนตรีจะสอนในชั้นเรียน และเป็นหน้าที่ของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูผู้สอนจึงสอนไม่ตรงวิชาเอกของตน ครูหลายคนขาดประสบการณ์การจัดทำวงดนตรีและสอน กลองชุด การสอนดนตรีปฏิบัติจะสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ทำได้ง่าย เช่น ขลุ่ยไทย ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ หรือเมโลเดียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่เลือกโรงเรียนขนาดเล็กมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามเหตุผลที่กล่าวมา ทั้งหมด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะจงเลือกกลุ่มโรงเรียนจาก โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ, โรงเรียนขนาดใหญ่, และ โรงเรียนขนาดกลาง ที่มีหลักเกณฑ์ครบทั้ง 4 ข้อ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล

ได้จำนวนครุรวมทั้งสิ้น 14 คน จาก 14 โรงเรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 3.1 รายชื่อโรงเรียนและครูกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย				
ที่	โรงเรียน	ครูผู้ให้ข้อมูล	ชื่อ	ประสบการณ์การสอนทดลองชุด (ปี)
1	เลยพิทยาคม	1	ครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพ	8
2	ศรีสงครามวิทยา	1	ครูอนุชา ภูวิเศษ	25
3	เชียงคาน	1	ครูณัฐพงษ์ เกரியงไกรวงษ์	2
4	เลยอนุกุลวิทยา	1	ครูชนศักดิ์ สารศรี	4
5	ภูเรือวิทยา	1	ครูเขมวิภา สุนะไตร	1
6	ภูกระดึงวิทยาคม	1	ครูวรวัฒน์ สมวงษา	8
7	สันติวิทยาสรรพ์	1	ครูธณกร อนุพันธ์	7
8	ศรีสองรักษ์วิทยา	1	ครูสุเมธ แก้วแย้ม	12
9	หนองหินวิทยาคม	1	ครูอดิศร พูนสวัสดิ์	6
10	เขียงกลมวิทยา	1	ครูสุนันท์ รอดประทับ	12
11	จุฬารัตนราชวิทยาลัย เลข	1	ครูอนันตพงษ์ จันทรกุล	4
12	ท่าลี่วิทยา	1	ครูพัฒนพล พงเนียม	5
13	ภูหลวงวิทยา	1	ครูวิชุดา ทุมดี	1
14	นาด้วงวิทยา	1	ครูกิตติศักดิ์ ปัญญาสาร	2
จำนวนรวม (คน)		14		

3.3 การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 1) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) .ใช้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม

2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติทดลองของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

3) แบบสอบถามการให้ลำดับความสำคัญเกี่ยวกับทดลองของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

ประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

ประเภทที่ 3 แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (IOC) ของแบบฝึกปฏิบัติทดลอง

3.3.1 ประเภทที่ 1 แบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม มีจุดประสงค์ เพื่อตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบ เพื่อศึกษาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติทดลอง การให้ลำดับความสำคัญในด้านทฤษฎี
และด้านการปฏิบัติทดลองของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลำดับวิธีการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ
การปฏิบัติทดลองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 2) วิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหา เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตของ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี ให้สอดคล้องกับเนื้อหา
วัตถุประสงค์ ขอบเขตและนิยามศัพท์
- 4) เสนอร่างเครื่องมือวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอข้อเสนอแนะ
ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ
- 5) พัฒนาเครื่องมือเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติใช้จากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 6) จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นเอกสารเพื่อไปดำเนินการเก็บข้อมูล

3.3.2 ประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ใช้เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลอง
เบื้องต้นระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและพัฒนาข้อคำถามดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบ
ฝึกปฏิบัติทดลองเพื่อมาให้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 2) วิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหา เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตของแบบ
สัมภาษณ์แบบกลุ่ม

- 3) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและนิยามศัพท์
- 4) เสนอร่างเครื่องมือวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข
- 5) พัฒนาเครื่องมือเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติใช้จากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 6) จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นเอกสารเพื่อไปดำเนินการเก็บข้อมูล

3.3.3 ประเภทที่ 3 แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด

แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นระดับมัธยมศึกษา มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม และข้อมูลในแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดระดับมัธยมศึกษา
- 2) สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดระดับมัธยมศึกษา
- 3) เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและรับข้อเสนอแนะ
- 4) พัฒนาแบบสอบถามเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติใช้จากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) จัดพิมพ์แบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดระดับมัธยมศึกษา
- 6) เสนอแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดระดับมัธยมศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึก แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านทดลองชุด 10 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ขอนหนังสืออนุญาตการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2) แจกหนังสือหนังสืออนุญาตการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
- 3) ขอนหนังสือสั่งการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 14 โรงเรียน
- 4) นำเครื่องมือวิจัยพร้อมหนังสือสั่งการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 14 โรงเรียนและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

- 5) จัดสัมภาษณ์แบบกลุ่ม
- 6) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม
- 7) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับคืนเพื่อสร้างแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี เมื่อได้รับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลับมา ผู้วิจัยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน เพื่ออธิบายรายละเอียดและแปลความหมายข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.5.1.1 แบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.5.1.2 แบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการที่สอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติทดลองชุด จะวิเคราะห์เป็นรายชื่อ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลผล ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.5.1.3 แบบสอบถามการเรียงลำดับเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.5.1.4 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม ประกอบด้วย (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2549 : 154-156)

1) การแจกแจงความถี่ร้อยละ (Percentage) สูตรที่ใช้คือ

$$P = \left(\frac{f}{n} \right) \times 100$$

เมื่อ ; P : ร้อยละ

f : ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

n : จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) สูตรที่ใช้คือ

$$M = \frac{\sum_{i=1}^n Xi}{N}$$

เมื่อ ; M : ค่าเฉลี่ย

Xi : ข้อมูลตัวที่ i

N : จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ ; SD : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n : จำนวนทั้งหมด

X : คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล

$\sum x$: ผลรวมของความแตกต่างของคะแนน

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการ สัมภาษณ์แบบกลุ่ม โดยใช้แนวคิดของ Giorgi (1985) ในการวิเคราะห์ มีวิธีการดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับเพื่อให้เข้าใจภาพรวมที่เป็นเอกภาพของข้อมูล

2) แสดงรายละเอียด ให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ค้นหาความหมาย เชื่อมต่อข้อมูลที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน หาความแตกต่างของแต่ละส่วน รวมถึง ตัดข้อมูลซ้ำซ้อน หรือข้อมูลที่ไม่จำเป็นออกไป

3) ตรวจสอบการอธิบาย และบรรยายความหมายข้อมูล ตามกรอบข้อคำถาม

4) พิจารณาข้อความที่ได้รับและสังเคราะห์เป็นคำบรรยาย จากประสบการณ์ผู้ให้ข้อมูล

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกแนวคิดของ Giorgi มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เพราะว่าการวิเคราะห์เนื้อหาและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด สามารถดำเนินการได้โดยผู้วิจัยแต่เพียงผู้เดียว และลำดับวิธีการของ Giorgi จะทำให้การจัดกระทำข้อมูลในงานวิจัยนี้เป็นระบบมากขึ้น

กรอบเนื้อหาและรายละเอียดในการวิเคราะห์ คือ

- 1) ทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติดนตรี
- 2) แนวคิดและทฤษฎีการปฏิบัติกลองชุด
- 3) จิตวิทยาดนตรี
- 4) ทฤษฎีการศึกษา
- 5) แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21
- 6) หลักสูตรแกนกลางสาระศิลปะ (ดนตรี)
- 7) แนวคิดการสร้างสื่อการเรียนรู้

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ในบทที่ 4

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม IOC โดยใช้สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่น ของแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด มีรายละเอียดวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545 : 65)

นำข้อมูลการประเมินแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมารวมกัน แล้วคำนวณหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับคือ

- +1 = เห็นด้วยกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์
  - 0 = ไม่แน่ใจกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์
  - 1 = ไม่เห็นด้วยกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์
- โดยค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 6.0 ขึ้นไป

สูตรในการคำนวณ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ ; IOC : ค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึก

R : คะแนนของผู้เชี่ยวชาญรายบุคคล

$\sum R$: ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ

N : จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การแสดงผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่น ของแบบฝึก ผู้วิจัยจะเสนอไว้ในส่วนของการแสดงผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดในบทที่ 5

3.6 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

3.6.1 ลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

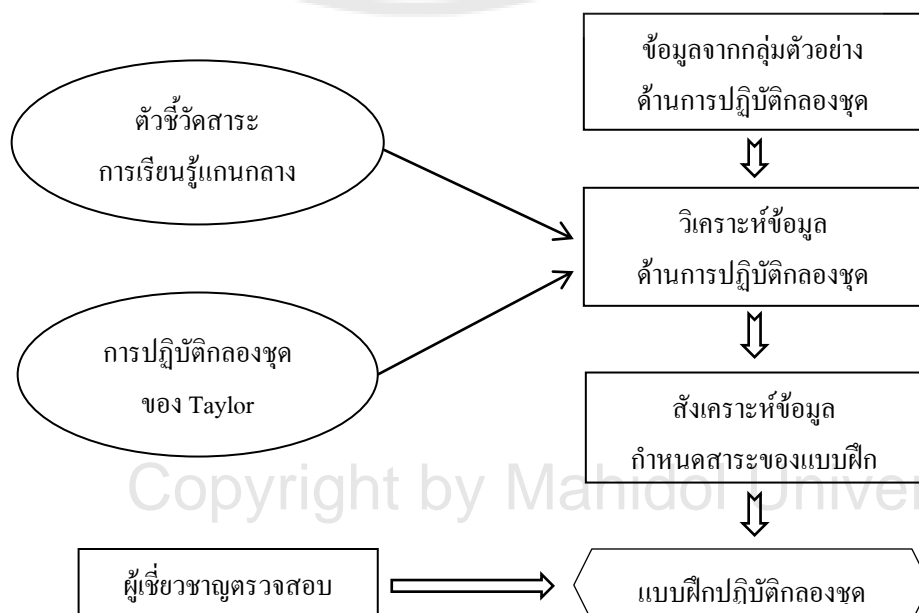
1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ในด้านการปฏิบัติกลองชุด ประกอบด้วย การปฏิบัติมือ รูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง เพื่อนำไปสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางและให้ตรงกับหลักสูตรชาติการปฏิบัติกลองชุดของ Taylor

2) สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

3) นำแบบฝึกเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอคำแนะนำ

4) เสนอแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดระดับมัธยมศึกษาต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

3.6.2 กรอบและแนวคิดการสร้างแบบฝึก

3.7 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดพร้อมหนังสืออนุญาตการทำวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดจำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด และขอคำแนะนำ คำวิพากษ์ ในการปฏิบัติกลองชุด

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญด้านกลองชุด มีดังต่อไปนี้

1) อาจารย์ ดร. คม วงษ์สวัสดิ์

อาจารย์ ดร. คม วงษ์สวัสดิ์ เป็นอาจารย์สอนเปียโนและกลองชุด ประจำสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เคยร่วมงานกับมือกลองและนักดนตรีชั้นนำ อาทิ Billy Drummond เคยร่วมงานแสดงสดและบันทึกเสียงให้กับ นักเปียโนแจ๊สชั้นนำของเมืองไทย อย่างเช่น อาจารย์วินัย โสทธิพันธุ์ และร่วมงานกับศิลปินของเมืองไทยอีกหลายคน

2) อาจารย์จิรวัดน์ แสงอนันต์

อาจารย์จิรวัดน์ แสงอนันต์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนกลองชุด คณะศิลปศึกษา ภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา สาขาดนตรีศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้วยความรู้ความสามารถในการเล่นกลองอันโดดเด่นทั้งงานแสดงสดและงานบันทึกเสียง ทำให้ได้ร่วมงานกับศิลปินชั้นนำของเมืองไทย อย่างเช่น นก พรชานี & The Groovetomatix 11 ในลักษณะ Mini Bigband, ออกอัลบั้มร่วมกับ อาจารย์จูนอินทร์ โตสง่า ภายใต้ชื่อกว่า Jazz of Siam และได้ร่วมงานกับนักดนตรีชั้นนำของเมืองไทยอีกหลายคน

3) อาจารย์ชุนด์ร์ เตชชนนันท์

อาจารย์ชุนด์ร์ เตชชนนันท์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ และสอนกลองชุด สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยทักษะการบรรเลงกลองชุดอย่างยอดเยี่ยม ทำให้ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการประกวด Thailand Drum Contest ครั้งที่ 1 รุ่น Open Division มีสื่อการสอนกลองชุดชื่อ Over The Barline เคยร่วมงานแสดงสดและบันทึกเสียงกับศิลปินชั้นนำในเมืองไทยและศิลปินต่างชาติอีกหลายคน เป็นวิทยากรและอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันดนตรีในระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง

4) อาจารย์ทศ พนมขวัญ

อาจารย์ทศ พนมขวัญ ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนกลองชุด ประจำภาควิชาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เคยเป็นอาจารย์สอนกลองที่มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ด้วยทักษะการบรรเลงกลองชุดอันยอดเยี่ยม จึงได้รับความไว้วางใจให้ร่วมงานแสดงสดและบันทึกเสียงให้กับวงดนตรีและศิลปินชั้นนำของเมืองไทยหลายคน อาทิ วงคาราบาว (Carabao Blues), วงพาราดีออกซ์ (On The Beach), ปฐมพร ปฐมพร (พราย) เป็นนักเขียนเกี่ยวกับเรื่องกลองชุด

(columnist) ให้กับนิตยสารหลายฉบับ และเป็นวิทยากรสอนกลองให้กับสถาบันอุดมศึกษาอีกหลายแห่ง

5) อาจารย์มังกร ปี่แก้ว

อาจารย์มังกร ปี่แก้ว เป็นมือกลองที่นักดนตรีและผู้เล่นกลองยกย่องให้เป็นผู้ทรงคุณค่าที่สุดคนหนึ่งของเมืองไทย ด้วยผลงานที่โดดเด่นและยอดเยี่ยมทั้งการบรรเลงและการสอน ทำให้มีลูกศิษย์มากมายอยู่ทั่วเมืองไทย ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ Lifetime Achievement Award โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นอาจารย์พิเศษ คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และเป็นมือกลองของวงม้าเหล็ก (Panzer)

6) อาจารย์ ดร. สง่า กำจัดพาลภัย

อาจารย์ ดร. สง่า กำจัดพาลภัย เป็นอาจารย์พิเศษสอนกลองชุด ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และเป็นอาจารย์พิเศษ สาขาดุริยางคศิลป์ (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นที่ปรึกษาและผู้ดูแลหลักสูตรโปรแกรมดนตรีระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปัจจุบันเป็นประธานชมรมครูดนตรีจังหวัดเลย และเป็นผู้อำนวยการสถาบันดนตรี The Melody Loei ซึ่งเป็นสถาบันดนตรีเอกชนที่ใหญ่และทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7) อาจารย์สิทธิชัย สถิตเทพปัญญา

อาจารย์สิทธิชัย สถิตเทพปัญญา เป็นมือกลองที่โดดเด่นทั้งในงานบันทึกเสียงและการแสดงสดอย่างดีเยี่ยม มีผลงานการเล่นกลองเป็นที่ประจักษ์และได้รับความไว้วางใจจากศิลปินชั้นนำของเมืองไทย เคยร่วมงานกับศิลปินชั้นนำหลายคน อาทิ บอย ฟิล์มเมกเกอร์, ธนชัย อุชชิน (ป๊อด โมเดิร์นด็อก), วงลิปตา ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนกลองที่สถาบันดนตรีเคพีเอ็น (KPN) และเป็นวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเล่นกลองกับสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง

8) อาจารย์อริญชัย ปานพุ่ม

อาจารย์อริญชัย ปานพุ่ม เป็นอาจารย์สอนกลองและผู้เล่นกลองผู้ทรงคุณค่าที่สุดอีกคนหนึ่งของเมืองไทย ด้วยความรู้ความสามารถในการเล่นกลองที่โดดเด่น สามารถเล่นกลองทุกแนวเพลงได้อย่างยอดเยี่ยม ทำให้ได้ร่วมงานกับศิลปินระดับชั้นนำของเมืองไทยหลายคน อาทิ แมว จิรศักดิ์ ปานพุ่ม, วงทีโบน นอกจากการเล่นดนตรีเป็นอาชีพแล้ว ยังเป็นอาจารย์พิเศษและเป็นวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเล่นกลองกับสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง

9) อาจารย์อศวิณ นรินทรกุล ณ อยุธยา

อาจารย์อศวิณ นรินทรกุล ณ อยุธยา ผู้ได้รับรางวัลตำแหน่งมือกลองยอดเยี่ยมจากการประกวดวงดนตรีบรรเลงแห่งประเทศไทย ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนกลองชุด ประจำสาขาวิชาดนตรี

สมัยนิยม วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยความรู้ความสามารถในการเล่นกลองอันโดดเด่นและมีเอกลักษณ์การบรรเลงเฉพาะตัวทั้งงานแสดงสดและงานบันทึกเสียงอย่างดีเยี่ยม ทำให้ได้ร่วมงานกับศิลปินชั้นนำของเมืองไทย อย่าง สิงโต นำโชค และได้ร่วมงานกับนักดนตรีชั้นนำของเมืองไทยอีกหลายคน

10) อาจารย์อู๋คร ทีนะกุล

อาจารย์อู๋คร ทีนะกุล เป็นมือกลองที่ประสบความสำเร็จในสายอาชีพอย่างดีเยี่ยม ทั้งในด้านการบันทึกเสียงและการแสดงสด ด้วยความรู้ความสามารถและทักษะการเล่นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ทำให้ได้ร่วมงานกับศิลปินชั้นนำของเมืองไทยหลายคน อาทิ พงษ์สิทธิ์ คำภีร์, หงา คาราวาน, เล็ก คาราบาว, สุเทพ วงศ์เอี่ยม, A-Mob, ฤทธิพร อินสว่างและศิลปินอื่น ๆ อีกหลายคน นอกเหนือจากการเล่นดนตรีเป็นอาชีพแล้ว อาจารย์อู๋คร ทีนะกุล ยังสละเวลาไปเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการเล่นกลองกับสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง

3.8 ชั้นสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัย สรุป อภิปรายผล และเสนอข้อแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย โดยนำเสนอผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึก

การนำเสนอในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่มจากครูผู้สอนคนตรี จำนวนรวมทั้งสิ้น 14 คน การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์แบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 1) แบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) แบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติทดลองชุดของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3) แบบสอบถามการเรียงลำดับเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาทดลองชุด

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์กลุ่ม มีเนื้อหาแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับทดลองชุด ประกอบด้วย
  - 1.1) ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทดลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง
  - 1.2) บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติทดลองชุด
  - 1.3) การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น
  - 1.4) วิธีการรักษาจังหวะ
  - 1.5) วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง
  - 1.6) ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึก

การนำเสนอมุมมองด้านทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับทดลองชุด จากความคิดเห็น แนวคิดทัศนคติ และประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 14 คน ผู้วิจัยจะนำเสนอไว้ในบทที่ 4 นี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับทดลองชุดต่อไป

2) ด้านการปฏิบัติทดลองชุด ประกอบด้วย

2.1) รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐาน

2.2) รูปแบบจังหวะกลองชุด

2.3) รูปแบบการเติมลูกส่ง

สำหรับข้อมูลด้านการปฏิบัติทดลองชุดที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง 14 คน ผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา โดยให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดการสร้างแบบฝึกที่เสนอไว้ในบทที่ 3

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ และการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการแสดงรายละเอียด เกี่ยวกับ เพศ อายุ ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา เครื่องดนตรีที่ถนัด และประสบการณ์ด้านการสอนกลองชุดของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 14 คน ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูล และแสดงรายละเอียดข้อมูล ด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ รายละเอียด ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ		ความถี่ (n = 14)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	12	85.7
	หญิง	2	14.3
	รวม	14	100
อายุ	21-25 ปี	4	28.6
	26-30 ปี	3	21.4
	31-35 ปี	2	14.3
	36-40 ปี	4	28.6
	41-45 ปี	0	0
	46-50 ปี	1	7.1
	51-55 ปี	0	0
	56-60 ปี	0	0
รวม		14	100
ขนาดโรงเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	2	14.3
	โรงเรียนขนาดใหญ่	1	7.1
	โรงเรียนขนาดกลาง	11	78.6
	รวม	14	100.0

จากตาราง 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 เพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 ส่วน อายุผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21-25 ปี และช่วง 36-40 ปี มีจำนวน ช่วงละ 4 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 28.6 สำหรับช่วงอายุ 46 – 50 ปี มีจำนวนคนน้อยที่สุด 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ครูผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.6 จำนวนรองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพด้านวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่ (n = 14)			ร้อยละ		
	เอกคนตรี	เอกอื่น	รวม	เอกคนตรี	เอกอื่น	รวม
วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรี	13	1	14	92.9	7.1	100
ปริญญาโท	1	2	3	33.33	66.66	100

จากตาราง 4.2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเรียนจบเอกคนตรี 13 คน คิดเป็นร้อยละ 92.9 ไม่ได้เรียนเอกคนตรี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ในจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 14 คน จบปริญญาโท 3 คน เป็นปริญญาโทเอกคนตรี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเรียนจบปริญญาโทบริหารการศึกษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66

ตาราง 4.3 แสดงเครื่องดนตรีที่ถนัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องดนตรีที่ปฏิบัติได้ (เรียงตามลำดับถนัดมากไปน้อย)	
	เครื่องเอก	เครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ปฏิบัติได้
คนที่ 1	Clarinet	Saxophone, Guitar, Piano, Bass, Drum Set
คนที่ 2	Bass	Trumpet, Piano, Drum Set
คนที่ 3	Voice	Piano, Guitar, Drum Set
คนที่ 4	Drum Set	Guitar
คนที่ 5	Guitar	Bass, Saxophone, Trumpet, Trombone, Percussion
คนที่ 6	Saxophone	Piano, Percussion
คนที่ 7	Clarinet	Alto Saxophone, Bass, Guitar, Piano, Percussion
คนที่ 8	-	Guitar, Percussion
คนที่ 9	โป่งกลาง	พิณ, Guitar
คนที่ 10	Drum Set	Keyboard, Brass
คนที่ 11	Trombone	Brass, Percussion
คนที่ 12	Guitar	Bass, Violin, Drum Set
คนที่ 13	Guitar	Bass, Keyboard, Drum Set
คนที่ 14	Drum Set	Guitar, Bass

*หมายเหตุ : ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 ไม่ได้เรียนเอกคนตรี

จากตาราง 4.3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเรียนจบคนตรีทั้งหมด 13 คน โดยจบเอกกอลงชุด จำนวน 3 คน ครูสามารถปฏิบัติกอลงชุดและเครื่องเกาะตีได้ทั้งหมด 14 คน

ตาราง 4.4 แสดงสถานภาพประสบการณ์สอนกอลงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลาของประสบการณ์การสอนกอลง (ปี)
คนที่ 1	8
คนที่ 2	25
คนที่ 3	2
คนที่ 4	4
คนที่ 5	1
คนที่ 6	8
คนที่ 7	7
คนที่ 8	12
คนที่ 9	6
คนที่ 10	12
คนที่ 11	4
คนที่ 12	5
คนที่ 13	1
คนที่ 14	2
ประสบการณ์เฉลี่ย	6.92 ปี

จากตาราง 4.4 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การสอนกอลงชุดมากที่สุด ระยะเวลา 25 ปี และมีประสบการณ์สอนน้อยที่สุด 1 ปี จำนวนประสบการณ์การสอนกอลงชุดเฉลี่ย 6.92 ปี (6 ปี 11 เดือน)

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบตรวจสอบรายการ สอบถามเกี่ยวกับความรู้ ด้านกลองชุดและการปฏิบัติกลองชุด

การวิเคราะห์ระดับความรู้ด้านกลองชุดและการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับ เกณฑ์แปลผล ดังนี้ (เซาว์ อินโย, 2543 : 292)

- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความรู้และการปฏิบัติกลองชุดในระดับน้อยที่สุด
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความรู้และการปฏิบัติกลองชุดในระดับน้อย
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความรู้และการปฏิบัติกลองชุดในระดับปานกลาง
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความรู้และการปฏิบัติกลองชุดในระดับมาก
- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความรู้และการปฏิบัติกลองชุดในระดับมากที่สุด

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุดและด้านการปฏิบัติกลองชุดของครูสอนดนตรี

ที่	รายการ	M	SD	แปลความหมาย
	ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด			
1	ท่านมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดอยู่ในระดับใด	3.07	1.141	ปานกลาง
2	ท่านมีความรู้และความเข้าใจด้านองค์ประกอบหรือส่วนประกอบของกลองชุด	3.36	1.008	ปานกลาง
3	ท่านมีความสามารถพื้นฐานในการอ่านโน้ตดนตรีสากล	3.86	0.864	มาก
4	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพในการปฏิบัติกลองชุด	3.29	0.726	ปานกลาง
5	ความสามารถในการรักษาจังหวะ	3.21	0.893	ปานกลาง
6	มีความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำหนักการบรรเลงกลองชุด	3.36	1.008	ปานกลาง
7	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงดนตรี	4.00	0.784	มาก

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุดและด้านการปฏิบัติกลองชุดของครูสอนดนตรี (ต่อ)

ที่	รายการ	M	SD	แปลความหมาย
	ด้านการปฏิบัติกลองชุด			
8	มีความสามารถในการปฏิบัติมือพื้นฐาน	3.07	0.917	ปานกลาง
9	มีความสามารถในการบรรเลงจังหวะกลองชุดในรูปแบบต่าง ๆ ได้	3.00	1.038	ปานกลาง
10	ท่านมีความสามารถในการเติมลูกส่งขณะบรรเลงได้	2.93	1.141	ปานกลาง

จากตาราง 4.5 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนดนตรีมีความสามารถในการปฏิบัติกลองชุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($= 3.07, SD = 1.141$) มีความรู้เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงดนตรีระดับมาก ($= 4.00, SD = 0.784$) รองลงมาคือ มีความสามารถพื้นฐานในการอ่านโน้ตดนตรีสากลในระดับมาก ($= 3.86, SD = 0.864$) ในด้านความเข้าใจด้านองค์ประกอบหรือส่วนประกอบของกลองชุด, น้ำหนักการบรรเลงกลองชุด, บุคลิกภาพในการปฏิบัติกลองชุด, ความสามารถในการรักษาจังหวะ, การปฏิบัติมือพื้นฐาน, ความสามารถในการบรรเลงจังหวะกลองชุด, และมีความสามารถในการเติมลูกส่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยด้านความสามารถในการเติมลูกส่งขณะบรรเลง อยู่ในลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ($= 2.93, SD = 1.141$)

เมื่อพิจารณารายด้านเกี่ยวกับความรู้ด้านกลองชุดและด้านการปฏิบัติกลองชุดของครูผู้สอนดนตรี พบว่าคะแนนเฉลี่ยรายด้านทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($= 3.31, SD = 0.952$)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า

1) ความรู้เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงดนตรี และความสามารถพื้นฐานในการอ่านโน้ตดนตรีสากลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านวุฒิการศึกษาประกอบแสดงให้เห็นว่า ด้วยครูผู้สอนดนตรีมีวุฒิการศึกษาด้านดนตรีเป็นส่วนใหญ่ และผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีมาก่อนจึงมีคะแนนเฉลี่ยในรายข้อดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

2) การปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการปฏิบัติมือพื้นฐาน การบรรเลงรูปแบบจังหวะ และความสามารถในการเติมลูกส่งกลอง มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง เพราะจำนวนครูผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนวิชากลองชุดเป็นเครื่องมือเอก ความสามารถในการปฏิบัติ

กลองชุดของครูเกิดจากประสบการณ์ที่ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้นักเรียนเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ด้านกลองชุดและการปฏิบัติกลองชุดของครูผู้สอนดนตรี ผู้วิจัยจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการกำหนดกรอบเนื้อหา ระดับความยากง่าย และความเหมาะสมในการสร้างแบบฝึก

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียงลำดับความสำคัญตามความต้องการในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองชุด

ตาราง 4.6 ตารางแสดงการเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุด

ที่	รายการ	คะแนน	ร้อยละ	ลำดับที่
	ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด (คะแนนเต็ม=84)			
1	ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง	66	78.57	2
2	บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด	65	77.38	3
3	การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น	71	84.52	1
4	วิธีการรักษาจังหวะ	60	71.42	4
5	วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง	59	70.23	5
6	ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง	53	63.09	6
	ด้านการปฏิบัติกลองชุด (คะแนนเต็ม = 42)			
7	รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุด	33	78.57	1
8	รูปแบบจังหวะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง	29	69.04	2
9	รูปแบบการเติมลูกส่งเพื่อใช้ในการบรรเลง	28	66.66	3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในด้านทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติกลองชุด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นมากที่สุด ความสำคัญลำดับถัดมาคือ ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง,

บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติทดลองชุด, วิธีการรักษาจังหวะ, การรักษาน้ำหนักการบรรเลง, และความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง เป็นลำดับสุดท้าย

ส่วนในด้านการปฏิบัติทดลองชุด กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงทดลองชุดมากที่สุด ลำดับถัดมาคือต้องการพัฒนารูปแบบจังหวะทดลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง และให้ความสำคัญการเติมลูกส่งเป็นลำดับสุดท้าย

4.2 ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ผู้วิจัยมีขั้นตอนการจัดการข้อมูลดังนี้

- 1) ถอดบทสัมภาษณ์ จากการบันทึกเสียง
- 2) จัดการข้อมูลเป็นรายชื่อ (Data Managing)
- 3) ตรวจสอบข้อมูลที่สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติทดลองชุด (Reading, Reflection)
- 4) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Giorgi ตามที่เสนอไว้ในบทที่ 3 ที่ผ่านมา

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการปฏิบัติทดลองชุด และเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา ขอเสนอเป็นรายด้านดังนี้

ด้านทฤษฎีความรู้ในการปฏิบัติทดลองชุด ประกอบด้วย

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทดลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง

ทดลองชุดเป็นเครื่องดนตรีที่นำเอากล่องประเภทต่าง ๆ กับฉาบและเครื่องเคาะตีอื่น ๆ มาประกอบติดตั้งรวมกันตามความต้องการของผู้เล่น จึงทำให้รูปลักษณ์ของทดลองชุดที่พบเห็นมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทดลองชุดจึงมีความสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ และรู้จักอุปกรณ์สำหรับใช้ในการบรรเลงมากขึ้น

ดังที่ครูอนุชา ภูวิเศษ กล่าวไว้ว่า “ การศึกษาดนตรีทุกอย่างผู้ปฏิบัติควรรู้จักเครื่องมือที่ตนจะเล่น ควรรู้จักว่าองค์ประกอบใดให้เสียงลักษณะใดในการบรรเลง อย่างเช่น กลองชุดที่มี 5 ใบ หรือ 6 ใบการติดตั้งก็แตกต่างกัน เราควรบอกว่า กลองชุดมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ผู้เล่นทดลองชุด

บางคนใช้กลองทอม ทอม ใบดีียวก็มี บางทีเด็กเห็นภาพกลองชุดที่ไม่มีทอม หรือมีทอมใบดีียว ทำให้นักเรียนบางคนถามว่า กลองอีกใบดีียวไปไหน ทำไมไม่ตั้งให้ครบ ซึ่งเขาไม่เข้าใจว่ากลองชุดอาจจะมีกลอง 3 หรือ 4 ใบดีียวก็ได้”

การคิดตั้งกลองชุดขึ้นอยู่กับแนวดนตรีและความต้องการของผู้เล่น เครื่องดนตรีพื้นฐานที่ประกอบเป็นกลองชุดเบื้องต้น ประกอบด้วย กลองใหญ่ กลองสแนร์ กลองทอม และฉาบ ครูนุชา เสริมอีกว่า “การที่จะทำให้เด็กทราบว่ากลองชุดเป็นอย่างไรมีลักษณะอย่างไร เราควรแสดงให้เห็นด้วยภาพ แต่จะเป็นภาพกลองชุดสแตนด์คาด หรือ แบบโพลีเซท ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เพียงแต่เมื่อคุณแล้วให้ทราบว่า เป็นกลองชุด ส่วนภาพควรให้เห็นทุกองค์ประกอบและมีคำอธิบายประกอบแต่ละตัว แต่ไม่ต้องถึงขนาดบอกองค์ประกอบของสแนร์ เวลาสอนแค่บอกว่า กลองสแนร์คืออะไร กลองใหญ่เป็นอย่างไรก็พอ”

ครูพนพล พงเนียม ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ข้อมูลที่นำไปสอนเด็ก เราต้องจินตนาการถึงเด็กที่ไม่รู้จักกลองชุดเลย เวลาเริ่มสอนเราควรให้เห็นภาพตั้งแต่เริ่มต้นก่อน แต่ส่วนรายละเอียดย่อยเช่นความตึงหนัง เราให้เขาเรียนรู้เพิ่มเติมภายหลังได้”

ครูนุชา ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องของหนังสือกลองว่า “เรื่องของหนังสือเป็นการประยุกต์ใช้ เมื่อผู้เรียนเรียนถึงขั้นหนึ่งเขาจะเริ่มเรียนรู้ว่าหนังสือแต่ละอย่างจะให้เสียงต่างกันอย่างไร และเขาต้องการเสียงแบบไหนเขาจะเลือกใช้ตามที่เขาสอบ เวลาสอนเราเริ่มที่เบสิก (Basic) ถ้าเด็กเขาฝึกไประยะหนึ่งหากเขาสนใจเขาจะศึกษาเอง แต่เราควรให้ความรู้เรื่องไม้กลองให้เด็กด้วย เพราะไม้กลองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการบรรเลงกลองชุด”

ครูณกร อนุพันธ์ ได้กล่าวเสริมว่า “ไม้กลองเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เล่นควรจะต้องรู้จัก และเห็นด้วยกับข้อเสนอของครู นุชา” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพที่กล่าวว่า “อุปกรณ์ในการบรรเลงเป็นสิ่งสำคัญ สมควรที่ผู้เรียนจะได้รู้จัก โดยเฉพาะ ไม้กลองแต่ละประเภท ผู้เรียนควรรู้จัก รวมถึงแส้ หรือชนิดของไม้ด้วยซึ่งก็จะทำให้น่าสนใจมากขึ้น ”

ครูสุเมธ แก้วแย้ม ได้เสนอเพิ่มเติมอีกว่า “เวลาสอนเราเอาแค่เบื้องต้นให้เด็กรู้ธรรมดา ก่อนว่ากลองชุดมีส่วนประกอบอะไรบ้าง สำคัญคือเวลาสอนขอให้มีภาพประกอบ มีตัวเลขกำกับ และบรรยายว่าแต่ละตัวคืออะไร ส่วนหนังสือกลองให้บอกความแตกต่างระหว่างหนังสือบนหนังสือล่างก็น่าจะเพียงพอ”

ครูณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ และครูวิชุดา ทุมดี เสนอว่า “เห็นด้วยกับครูทุกท่านที่นำเสนอมา เวลาสอนกลองชุดก็อยากให้เริ่มรู้จักเครื่องมือก่อน”

จากข้อมูลที่นำเสนอข้างต้น พบว่า ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นตรงกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนกลองชุด ผู้เรียนควรได้เห็นภาพกลองชุด แบบชุดมาตรฐาน และการตั้งกลองแบบ Old Set (การตั้งแบบเก่า) ควรมีคำอธิบายให้รู้จักเครื่องดนตรีที่เป็นองค์ประกอบของกลองชุดแต่ละชิ้น รวมถึงอุปกรณ์พวกไม้ตีที่ใช้ประกอบการบรรเลง ส่วนหนังกลองเบื้องต้นให้อธิบายเกี่ยวกับหนังด้านดี และด้านให้เสียงสะท้อนก็พอ เมื่อผู้เรียนเกิดความสนใจจึงพัฒนาไปถึงระดับการสอนการตั้งเสียง และการเลือกใช้น้ำหนักแต่ละประเภท

กลองชุดแบบมาตรฐาน 5 ใบ

กลองชุดแบบ 4 ใบ (Old Set)

ภาพที่ 4.1 การตั้งกลองชุดแบบต่าง ๆ

ที่มา: ผู้วิจัย 5 พฤษภาคม 2561

4.2.2 บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด

บุคลิกภาพ คือลักษณะพิเศษของบุคคลที่แสดงออกให้เห็น เป็นการแสดงความเป็นตัวตนที่แตกต่างจากคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นวิธีการคิดหรือการแสดงออก สะท้อนความเป็นปัจเจกบุคคลได้เป็นอย่างดี สำหรับผู้เล่นดนตรีควรได้รับการส่งเสริมและเรียนรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บรรเลง และนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติดนตรีได้

สำหรับบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุดในระดับมัธยม ครูพจนนพล ได้เสนอว่า “เวลาสอนอยากให้บอกวิธีการการจับไม้กลองที่ถูกต้อง เมื่อผู้เรียนจับไม้กลองถูกต้องแล้ว จะทำให้การฝึกง่ายขึ้น” และครูอนุชาได้เสริมอีกว่า “เราควรบอกทำนองที่ถูกวิธีให้กับเด็ก และควรอธิบายเพิ่มเติมว่าการนั่งสูงกับการนั่งต่ำต่างกันอย่างไร วิธีการตีมีอะไรบ้าง รวมถึง ผู้ตีกลองมักเป็นผู้นำ การสร้างความมั่นใจ และการตัดสินใจ มีความสำคัญยิ่ง ครูควรเสริมเนื้อหาตรงนี้เข้าไปในการสอนด้วย เพราะเป็นเรื่องสำคัญสำหรับมือกลองมาก เราควรเสริมบุคลิกภายในด้วย”

ในการบรรเลงวงดนตรีสมัยนิยม เช่นวงสตริงประเภทป๊อปร็อก (Pop rock) หรือวงดนตรีประเภทลูกทุ่ง ผู้เล่นกลองมีส่วนสำคัญในการเริ่มการบรรเลง วงดนตรีส่วนใหญ่นิยมให้ผู้เล่น

กลองเป็นผู้กำหนดอัตราความเร็ว ดังนั้นการสร้างความมั่นใจและภาวะผู้นำซึ่งเป็นบุคลิกภาพภายใน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เล่นกลองควรมี

ครูรวีวัฒน์ สมวงษา กล่าวเสริมเกี่ยวกับบุคลิกภาพอีกว่า “นอกจากเราจะส่งเสริมความมั่นใจในการนับซึ่งเป็นเรื่องของบุคลิกภาพภายในให้กับมือกลองแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างคือเราควรคำนึงถึงบุคลิกภายนอก เช่น เรื่องการแต่งกายของมือกลองด้วย สังเกตได้จากมือกลองส่วนใหญ่ เสื้อผ้าจะไม่รุ่มร่าม กางเกงอาจจะเป็นกางเกงขาสั้น ถ้าชายาว ปลายขาไม่ควรจะกว้างเกินไป หลายครั้งที่มือกลองต้องระวังเรื่องหัวกระดองมันเข้าไปในขากางเกง อุปกรณ์ของคนกลองมีมากทั้ง ฉาบทั้งไม้ค เวลาเล่นเสื้อผ้ามืดจะเข้าไปเกี่ยวได้ การเสริมสร้างบุคลิกการแต่งกายของมือกลอง นับว่าสำคัญมากทีเดียว”

ครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพ ได้กล่าวเสริมอีกว่า “เรื่องบุคลิกภาพ เราควรคำนึงถึงเรื่องทางกายภาพ เพราะมือกลองต้องมีการเคลื่อนไหว เสียงที่ดีจะเกิดจากตรงนั้น เราควรแนะนำท่านั่งที่ถูกต้อง และควรบอกวิธีปรับตำแหน่งกลองให้เข้ากับตัวผู้เล่นด้วย” ซึ่งครูวิชุดาได้สนับสนุนข้อความที่เกี่ยวข้องกับการปรับกลองว่า “อยากให้เสริมเกี่ยวกับการตั้งตำแหน่งกลองที่คุณแล้วมีความเหมาะสม สวยงาม เพราะเด็กนักเรียนแต่ละคนแขนขายาวไม่เท่ากัน การวางเท้าขณะบรรเลงก็สำคัญน่าจะเสริมบุคลิกของผู้เล่นได้”

การบรรเลงกลองชุด ผู้บรรเลงนิยมนั่งบรรเลง โดยให้เท้าทั้งสองวางที่แป้นเท้า ซึ่งความสำคัญนี้ครูอดิสรได้เสนอแนวคิดเพิ่มเติมว่า “การบรรเลงกลองชุดต้องนั่งบรรเลง เวลาสอนอยากให้เสริมการวางเท้าบนกระดองว่ามีวิธีการอย่างไร จะวางเต็มเท้าหรือไม่เต็มเท้า ระหว่างเท้าข้างซ้ายกับข้างขวาวางต่างกันอย่างไร ซึ่งคิดว่าการวางเท้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเล่นกลองชุดมาก”

จากการนำเสนอข้อมูลของผู้เข้าร่วมประชุม กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง 14 คน มีความเห็นตรงกัน คือ ผู้เล่นกลองควรได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอก โดยให้ความเห็นว่าควรสอนวิธีการสร้างความมั่นใจและวิธีการสร้างภาวะผู้นำให้กับมือกลอง ในส่วนการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก ผู้เรียนต้องรู้จักวิธีการจับไม้กลองในลักษณะต่าง ๆ วิธีการตี การวางเท้า การนั่ง และการจัดตำแหน่งกลองที่เหมาะสม

ภาพที่ 4.2 ลักษณะการนั่งบรรเลงกลองชุด

ที่มา: ผู้วิจัย 5 พฤษภาคม 2561

4.2.3 การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น

หลักสูตรแกนกลาง ตอนหนึ่ง กำหนดไว้ว่า เมื่อเรียนจบชั้นมัธยม ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนโน้ตพื้นฐานในอัตราจังหวะต่าง ๆ ได้ สำหรับ โรงเรียนมัธยมที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดกิจกรรมดนตรี ครูผู้สอนจะใช้วิธีแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติดนตรีตามโน้ตที่กำหนด ผู้เรียนต้องอ่านโน้ตได้ทุกคน โน้ตทำให้การศึกษาดนตรีง่ายขึ้น ผู้ที่อ่านโน้ต ได้ย่อมสามารถเรียนรู้และเล่นดนตรีได้ดีกว่าคนอ่านโน้ตไม่เป็น

สำหรับความสามารถในการอ่านโน้ตของนักเรียนในโรงเรียน ครูอนุชา ได้เสนอ ความคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า “ความรู้เรื่องการอ่านโน้ตของผู้เรียนดนตรีในห้องเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนดนตรีในกิจกรรมดนตรีของโรงเรียน จะมีความสามารถในการอ่านโน้ตไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่เด็กที่เข้าชมรมดนตรีจะมีความสามารถในการอ่านโน้ตมากกว่า เพราะว่าบางคนอยากเข้าชมรมดนตรีจึงหาโอกาสเรียนดนตรีจากรุ่นพี่หรือผู้ปกครอง หรือเรียนจากโรงเรียนเดิมมาก่อนก็มี แต่ก็เคยมีหลายครั้งที่ผู้เรียนมาสมัครเป็นนักดนตรีในชมรมและไม่มีความรู้ด้านดนตรีเลย ดังนั้นเวลาสอนให้อ่านโน้ต ก็จะสอนเริ่มต้น โดยนับจากหนึ่งพร้อมกันทุกคน ถึงแม้ว่าจะมีคนอ่านโน้ตได้แล้วก็ตาม เราจะเริ่มต้นเรียนเหมือนกันและเรียนไปพร้อม ๆ กัน”

ครูกิตติศักดิ์ ปัญญาสาร ได้เสนอความคิดเห็นว่า “สำหรับโน้ตกลองเราควรสอนให้เด็กรู้จักตำแหน่งของโน้ตให้ทราบก่อนว่า ตำแหน่งของโน้ตแต่ละตัวแทนเครื่องมีอะไร หรือให้ตีตรงไหน” ซึ่งครูอนุชาได้เสนอเพิ่มเติมอีกว่า “โน้ตกลองไม่เหมือนโน้ตอื่น มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น

กากบาทแทนไรต์ ไฮสเปท ดังนั้นทฤษฎีโน้ตสำคัญมาก และมีความสำคัญต่อการเรียนดนตรีกับทุกเครื่องมือด้วย ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เรียนรู้จักตัวโน้ต”

ครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพ ได้นำเสนอเพิ่มเติมอีกว่า “เราน่าจะเริ่มต้นสอนด้วยการเขียนโน้ต ไฮสเปท หรือ สแนร์ แยกให้เห็นแต่ละชั้น เริ่มด้วยตัวคำ ทามซิกเนเจอร์ก็ไม่ต้องซับซ้อนมาก อาจจะเริ่มจาก 2/4 หรือ 4/4 ก่อนก็ได้ ความยากง่ายอาจจะเริ่มตั้งแต่ตัวคำ เบบัต 1 ชั้นถึง 2 ชั้น”

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีในชมรม หรือกิจกรรมดนตรี ครูอนุชา ได้แสดงความคิดเห็นอีกว่า “การเรียนดนตรีในชมรม การเรียนทฤษฎีกับการเรียนปฏิบัติจะเรียนแยกกัน ผู้เรียนดนตรีในชมรมสามารถปฏิบัติโน้ตที่ยากได้ สามารถปฏิบัติโน้ต 6 ตัวใน 1 จังหวะได้ไม่ยากเย็น ซึ่งการปฏิบัตินี้ เด็กที่เรียนดนตรีตามรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้จะปฏิบัติไม่ได้”

ครูพนพล ได้เสนอข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า “หลักสูตรแกนกลางระบุไว้คือเมื่อจบ ม.6 นักเรียนสามารถอ่านโน้ตได้ วิเคราะห์ขั้นคู่ได้ แต่สำหรับงานวิจัยนี้ ในส่วนของแบบฝึกอยากให้เพิ่มโน้ตการปฏิบัติกลองชุดมาก ๆ สำหรับโน้ตตัวคำตัวขาวเราเขียนแสดงให้เด็กรู้จักก็พอ เรามาเน้นการเขียนที่แสดงเนื้อหาโน้ตที่ใช้ดี อย่างเช่น เบบัต 1 ชั้นและ 2 ชั้นจะดีกว่าหรือไม่”

การแสดงความคิดเห็นของครูพนพล สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการเขียนโน้ตกลองชุดด้วย กล่าวคือ การเขียนหรือบันทึกโน้ตกลองชุดมีความแตกต่างกับการเขียนโน้ตเครื่องดนตรีประเภทอื่น โน้ตกลองชุด จะมีการกำหนดสัญลักษณ์และตำแหน่งของโน้ตในบรรทัด 5 เส้นแทนเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องที่ใช้ประกอบกันเป็นกลองชุด ซึ่งครูสุนันท์ รอดประทับ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า “เราจะสร้างแบบฝึกด้วยกัน สำหรับทฤษฎีโน้ต หรือสัญลักษณ์ของกลองในบรรทัด 5 เส้น ก็ทำตามที่ครูแต่ละท่านเสนอ แต่อยากให้กำหนดความสำคัญเกี่ยวกับการเขียนโน้ต เพราะเวลาเราเจอโน้ตกลอง จะมีทางขึ้นทางลง เมื่อพวกเรามีโอกาสศึกษาร่วมกันก็เขียนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้เป็นพื้นฐานในการเขียนโน้ตในงานของเรา เรื่องของหาง จะเขียนแยกหรือเขียนรวม ท่านอื่น มีความเห็นอย่างไร ก็ให้ช่วยกันเสนอ” ครูณกร ได้เสนอเพิ่มเติมว่า “ผมมีความคิดเห็นเหมือนกับครูท่านอื่น แต่การนำเสนอข้อมูลอยากให้อิงหลักสูตรแกนกลางก่อน แล้วเพิ่มเติมส่วนจำเป็นที่ต้องใช้เข้าไป เพราะอย่างน้อยที่สุด ส่วนที่เพิ่มเติมเข้าไปนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ และมีความเข้าใจในการอ่านโน้ตได้มากกว่าการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง ส่วนในแบบฝึกกลองชุด เวลาเขียนโน้ตอยากให้เขียนตัวอย่างวิธีการอ่านค่าตัวโน้ตไว้ด้วย”

จากข้อความที่ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอมาทั้งหมด มีมติความเห็นตรงกันว่า ในหัวข้อทฤษฎีโน้ตสากลและการอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นสำหรับการสอนกลองชุด การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้อิงเนื้อหาหลักสูตรแกนกลางก่อน จากนั้นให้เพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น ในส่วนของแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด กลุ่มตัวอย่างมีมติให้เขียนโน้ตแบบก้านตัวโน้ตขึ้นไปที่ด้านบน ให้แสดง

ลักษณะตัวโน้ตพื้นฐานที่ผู้บรรเลงดนตรีควรทราบเริ่มตั้งแต่ โน้ตตัวกลม จนถึง โน้ตเข็บ็ต 3 ชั้น และให้เขียนสัญลักษณ์หรือตำแหน่งตัวโน้ตแทนเสียงกลองไว้ สำหรับเรื่องอัตราจังหวะ ให้ระบุ และอธิบายอัตราจังหวะที่มักพบบ่อย ๆ เช่น อัตราจังหวะ 2/4, 4/4, 3/4, 6/8, 12/8 โดยให้เขียน ตัวอย่างการอ่านกำกับไว้ด้วย

วิธีการอ่าน โน้ตเข็บ็ต 2 ชั้น

4.2.4 วิธีการรักษาจังหวะ

จังหวะเป็นส่วนประกอบหนึ่งของดนตรี เกี่ยวข้องกับระยะเวลา แสดงค่าความสั้นยาว ของตัวโน้ตและตัวหยุด การรักษาจังหวะเป็นสิ่งสำคัญของการปฏิบัติดนตรี โดยเฉพาะผู้เล่นกลอง ควรให้ความสำคัญในการรักษาให้มากที่สุด ผู้เล่นกลองที่ควบคุมจังหวะได้ดีจะทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะมากขึ้น ดังที่ครูอนุชากล่าวไว้ว่า

“การรักษาจังหวะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของผู้เล่นกลอง หากผู้เล่นกลองสามารถรักษา ความเร็วให้คงที่ หรือควบคุมอัตราความเร็วในบทเพลงได้ จะทำให้การบรรเลงบทเพลงดีขึ้น ส่วน ใหญ่เวลาฝึกซ้อมจะให้เด็กฝึกกับ เมโทรโนม (Metronome)”

Metronome เป็นเครื่องมือสำหรับรักษาจังหวะให้คงที่ เป็นอุปกรณ์ช่วยฝึก ที่ผู้เล่นใช้ ประกอบการฝึกหรือการเล่น จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เล่นมีจังหวะในการบรรเลงคงที่มั่นคง

ครูชนศักดิ์ สารศรี ได้เสนอเพิ่มเติมว่า “ตอนฝึกกลองให้เริ่มฝึกกับ Metronome และ ต้องเริ่มที่ช้ามาก ๆ เพื่อให้เห็นรายละเอียดในการฝึก การฝึกช้า ๆ จะทำให้เด็กได้คิด จากนั้นค่อย ๆ เพิ่มความเร็วขึ้นเรื่อย ๆ ”

ครูสุเมธ กล่าวเสริมอีกว่า “ครูที่สอนดนตรีบางคนไม่ใช่ครูดนตรี เราควรพัฒนาเรื่อง จังหวะให้ครูเพิ่มเติม เมื่อครูปฏิบัติได้เด็กก็จะเข้าใจ ดังนั้นวิธีการฝึกปฏิบัติจึงสำคัญมาก อยากจะให้ ครูทุก ๆ ท่านช่วยกันหาวิธีเพื่อจะนำไปสอนเด็กของเราได้”

ครูทุกคนเห็นด้วยกับการนำเสนอของครูสุเมธ และครูณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ ได้เสนอ วิธีการรักษาจังหวะว่า “การฝึกให้รู้จักการรักษาจังหวะเบื้องต้นผมใช้วิธีเปิดเพลง ให้เขาฝึกฟัง และ ปรบมือตามจังหวะนับ เพื่อทดสอบว่าเด็กเขารักษาจังหวะได้หรือไม่ บางครั้งอาจให้เด็กเคาะเท้าตาม หรือเคลื่อนไหวร่างกาย เมื่อเด็กเริ่มทำได้แล้วจะให้นับจังหวะไปด้วย โดยผมจะให้ฝึกฟังก่อนเป็น อันดับแรก ”

ครูอนุชากล่าวเสริมอีกว่า “การฝึกให้เด็กรักษาจังหวะ สิ่งสำคัญอีกอย่างคือการให้เด็กฝึกซ้ำ ๆ ฝึกเรื่องเดิม ๆ และตีให้นานขึ้น เด็กบางคนเล่นดนตรีได้ดีแต่พอเล่นนานไปจังหวะไม่คงที่ สาเหตุอย่างหนึ่งอาจเป็นเพราะกล้ามเนื้อหรือร่างกายไม่แข็งแรง ดังนั้นการฝึกจังหวะเดิม ๆ ให้นาน เวลาเล่นจะทำให้ *Timing* ดีขึ้น”

ผู้เข้าร่วมการประชุมทั้ง 14 คน มีมติเห็นชอบว่า วิธีการรักษาจังหวะ เริ่มต้นจากการฝึกทักษะการฟังก่อน โดยเริ่มจากฟังเพลงแล้วปรบมือ หรือเคาะจังหวะตาม ในส่วนของการฝึก ให้ผู้เล่นฝึกการเล่นกลองกับ Metronome ด้วยการตีแต่ละจังหวะให้นาน ๆ แต่ช้าบ่อย ๆ การฝึกกลองแต่ละครั้งให้ฝึกตีที่หลายห้องเพลง

4.2.5 วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง

น้ำหนักการบรรเลง หมายถึงเสียงเบาเสียงดังที่เกิดจากการบรรเลงดนตรี เสียงที่มีความเข้มเสียงมากก็จะยิ่งดังมาก เสียงของดนตรีจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของความดังเบาของเสียง เมื่อผู้เล่นควบคุมน้ำหนักการบรรเลงได้ดี จะทำให้ดนตรีเกิดความไพเราะ สร้างอารมณ์ให้กับผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

สำหรับผู้บรรเลงกลองชุด การควบคุมน้ำหนักการบรรเลงที่ดี มีความสำคัญช่วยให้เสียงของวงดนตรีดีขึ้น ดังที่ ครูอนันตพงษ์ จันทรวงศ์ กล่าวว่า “ไดนามิกเกี่ยวข้องกับสไตล์เพลงและสถานที่ด้วย ซึ่งบางครั้งจะถูกควบคุมไปพร้อมกับความเร็วของบทเพลงนั้น ๆ ภาควิชา (Rhythm) ที่เกิดจากคนกลอง มีส่วนสำคัญในการกำหนดน้ำหนักและอารมณ์ในบทเพลง”

น้ำหนักในการบรรเลงของผู้เล่นกลองชุด มีผลต่อการบรรเลง ดังนั้นผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนา และมีวิธีฝึกการรักษาน้ำหนัก ดังที่ ครูณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ กล่าวว่า “เรื่องน้ำหนักการบรรเลงเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้เรียนดนตรีทุกคน ดังนั้นเราต้องสอนเด็กนักเรียนให้รู้จักความหมายของไดนามิกส์ เวลาที่ผมสอนเรื่องนี้ จะเริ่มต้นจากการฟังก่อน โดยเริ่มจากการให้เด็กฝึกฟังเสียงต่ำกับเสียงสูง ส่วนเรื่องของน้ำหนัก จะให้ฝึกฟังความดังที่ดังเบาต่างกันมาก ๆ แล้วลดความห่างของความดังเบาให้แคบลงจากนั้นก็นำสัญลักษณ์เครื่องหมายที่เกี่ยวกับน้ำหนักมาให้ผู้เรียนทราบด้วย พร้อมอธิบายความหมาย เช่น *pp* หมายถึงอะไร *mf* หมายถึงอะไร”

ครูอนุชา ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “เห็นด้วยกับการที่ให้ผู้เรียนเห็นสัญลักษณ์แทนความดังเบา เพราะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าน้ำหนักดังเบาต่างกันอย่างไร เวลาสอน เราอาจจะให้โน้ตกับนักเรียนแล้วเปิดเพลง เมื่อเขาได้ยินหนักเบา ก็ให้เขาเขียนตามที่เขาได้ยินซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจเรื่อง *Dynamics* ง่ายขึ้น แม้ในหลักสูตรไม่มีเนื้อหาครอบคลุมถึงขนาดนี้

เราก็ควรสอนสัญลักษณ์และความหมายพวกนี้ในห้องเรียนด้วย เพื่อที่นักเรียน และครูจะนำความรู้พวกนี้ไปใช้

ในการบรรเลงรูปแบบจังหวะกลองชุด มักจะบรรเลงเครื่องดนตรีหลายอย่างประกอบกัน แต่เสียงของกลองใหญ่ กลองสนแนร์ หรือฉาบ มีความเข้มของเสียงแตกต่างกัน ดังนั้นผู้เล่นควรเรียนรู้วิธีการสร้างความสมดุลในการบรรเลง ดังที่ครูอนุชา ได้เสนอข้อมูลว่า

“เนื่องจากกลองเป็นเครื่องมือที่ผสมหลายอย่าง การใช้น้ำหนักมือตีหนึ่งกับตีเครื่องโลหะจะต้องแตกต่างกัน แม้ผู้เล่นจะใช้น้ำหนักมือเท่ากันแต่ความดังเบาของเสียงจะไม่เท่ากันเวลาสอนเราควรจะอธิบายวิธีการเล่นแต่ละเครื่องมือไว้ด้วย เช่น คอร์ด ไรต์ อย่างไร ดีไฮสเวิท อย่างไร การซ้อมด้วยน้ำหนักการตีเค็ม ๆ 3-5 นาที อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้การรักษาน้ำหนักในการเล่นกลองได้ จากนั้นก็ให้ฝึกการตีพวก Accent หรือเล่นตามเครื่องหมาย Crescendo หรือ Decrescendo ก็ น่าจะช่วยพัฒนาเด็กได้ ส่วนกระบวนการฝึกก็ตามรูปแบบที่ครูณัฐพงษ์ เสนอมาก็น่าจะครอบคลุมหัวข้อนี้แล้ว”

จากข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอมาทั้งหมด ครูทั้งหมด 14 คน มีความคิดเห็นตรงกันและสรุปได้ว่า การพัฒนาน้ำหนักในการเล่น ผู้เรียนต้องรู้จักฟัง รู้จักค่าความต่างและสัญลักษณ์ที่แทนค่าความเข้มของเสียง ผู้เรียนควรฝึกการฟังเสียงจากบทเพลงหรือเครื่องดนตรีที่ปฏิบัติ โดยเริ่มจากการฟังเสียงที่มีความดังความเบาที่ห่างกันมาก ๆ จากนั้นลดความห่างของความดังเบาให้แคบลง เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างความดังกับความเบา

ในส่วนของการปฏิบัติกลองชุด ผู้บรรเลง ควรซ้อมการตีด้วยน้ำหนักเค็มให้คงที่สม่ำเสมออย่างต่อเนื่องเป็นช่วง ช่วงละ 3-5 นาที และหยุดพักเล็กน้อย ควรปฏิบัติซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ผู้บรรเลงควรปรับเปลี่ยนน้ำหนักการตีด้วยการฝึกโน้ตที่มีเครื่องหมาย Accent และให้ฝึกตีตามเครื่องหมายแสดงถึง ความดังความเบา ตามที่กำหนดเอาไว้

4.2.6 ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง

การแสดงออกทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญในการบรรเลงดนตรี ผู้บรรเลงที่สามารถสื่ออารมณ์ผ่านทางสีหน้า สายตา กิริยาท่าทาง หรือการเคลื่อนไหวตามจังหวะที่ถูกต้องเหมาะสมดูสวยงาม สามารถสร้างความรู้สึที่ดีให้แก่ผู้พบเห็นได้

ครูอนุชา ได้กล่าวถึงความสำคัญในเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกด้านดนตรีว่า

“ดนตรีสามารถเปลี่ยนอารมณ์คนฟังได้ สร้างความสุนทรีย์ให้แก่ผู้ฟัง แต่การที่จะให้ผู้ฟังคล้อยตามอารมณ์ของผู้เล่น ได้มากน้อยเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับการแสดงออกและประสิทธิภาพของผู้เล่นของแต่ละคน เรื่องนี้แนะนำได้ แต่สอนให้เข้าใจนั้นยาก บางครั้งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้

เล่นด้วย เป็นเรื่องการแสดงออกว่าใครแสดงออกได้ดีหรือเหมาะสมกว่ากัน เมื่อผู้เล่นมีความเข้าใจในบทเพลง มีความซาบซึ้งในบทเพลง แล้วถ่ายทอดความรู้สึกออกมาตรงกับความหมายในบทเพลง จะทำให้เพลงนั้นน่าฟัง และไพเราะมากขึ้น”

ครูพัฒนพลได้เสนอเพิ่มเติมอีกว่า “ดนตรี ศิลปะเป็นเรื่องของทางใจ ผมจะเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจว่า เพลงเศร้า เพลงร่าเริง เป็นอย่างไร แตกต่างกันอย่างใด ผมคิดว่าดนตรีที่ดีจะต้องถ่ายทอดและสะท้อนอารมณ์ออกมาให้ผู้ชมรู้สึกได้ บางทีเด็กที่เล่นก็ไม่เข้าใจต้องอธิบายหรือยกตัวอย่างความรู้สึกให้นักเรียนฟัง”

ครูสุเมธได้กล่าวถึงเรื่องการถ่ายทอดอารมณ์เพิ่มเติมอีกว่า “สำหรับผมแล้ว การสอนเรื่องอารมณ์สอนยากที่สุด เด็กหลายคนจะไม่เข้าใจว่าอารมณ์รัก หรืออารมณ์ความรู้สึกสูญเสียเป็นอย่างไร ส่วนใหญ่เวลาสอนจะให้เขาเล่าประสบการณ์ที่เขาเคยประสบให้ฟัง ตัวอย่างเช่นเวลาเล่นเพลงเศร้า ก็จะทำให้เขานึกถึงเรื่องราวที่เขาเคยสูญเสีย เวลาสูญเสียรู้สึกอย่างไร จากนั้นก็แนะนำให้ผู้เรียนนำเอาความรู้สึกและอารมณ์ที่เคยประสบมาใช้ในตอนเล่นดนตรี”

ครูณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ ได้เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเรื่องอารมณ์และความรู้สึกให้ฟังว่า “ผมจะใช้วิธีการสอน โดยเริ่มจากให้ฟังเพลงร้องก่อน เพราะเพลงร้องมีความหมาย จากนั้นฟังเพลงเดียวกันแต่เป็นเพลงบรรเลงไม่มีคำร้อง ผลจากการทดลอง พบว่า แม้ผู้เรียนจะฟังเพลงเดียวกัน แต่ถ้ามีการบรรเลงต่างกัน เด็กก็จะตีความต่างไปจากเดิมเช่นกัน และผมก็ลองทดลองอีกครั้ง โดยให้เด็กวัยต่างกันฟังเพลงเดียวกัน ผลปรากฏว่าการตีความก็ต่างกัน จากการทดลองของผม พอสรุปได้ว่าประสบการณ์ในแต่ละวัยของเด็กมีอิทธิพลต่อการตีความและแสดงออกทางดนตรีมาก แต่ละคนจะจินตนาการไม่เหมือนกัน สาเหตุเกิดจากประสบการณ์การฟังที่ต่างกัน ดังนั้นเวลาผมสอนเรื่องอารมณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับดนตรี ผมจะนำเอาประสบการณ์ในแต่ละเรื่องที่เขาามีมาก่อนมายกตัวอย่างประกอบการสอน”

กลองชุดเป็นเครื่องดนตรีที่ไม่มีระดับเสียง ดังนั้นการแสดงออกทางอารมณ์ของเสียงจะแสดงผ่านน้ำหนักการบรรเลง และลักษณะรูปแบบจังหวะ ดังที่ ครูสุนันท์ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า

“เกี่ยวกับกลอง อารมณ์อยู่ที่การฟัง อยู่ที่ตัวบทเพลงด้วย ผู้เล่นกลองต้องฟังเยอะ ๆ คนที่ฟังเพลง แล้วเพลงที่กำลังฟังตรงกับพื้นฐานของคนก็จะทำให้เข้าใจเพลงนั้นมากขึ้น แต่ต้องบอกว่าดนตรีในโลกนี้เยอะเหลือเกิน เราต้องสร้างประสบการณ์ในการฟัง ไม่ปิดกั้นตนเอง แต่คนที่ไม่ฟังอย่างอื่นเลยก็ไม่ผิด เพราะเพลงแต่ละเพลงก็ทำให้คนมีความสุขต่างกัน และในส่วนของปฏิบัติที่จะตรงกับกลองจริง ๆ ตามความเห็นของผม อารมณ์มีความเกี่ยวข้องกับเทมโป (Tempo) สังเกตได้จากเพลงที่มีเทมโปช้า ๆ จะเป็นเพลงหวานหรือเศร้า ส่วนเพลงที่ร่าเริง ก็กึกกัก ก็จะมีอัตราความเร็วเพิ่มขึ้นด้วย”

ครูอดิสร ได้กล่าวเสริมอีกว่า “อารมณ์มีความสำคัญกับผู้เล่นมาก ๆ เวลาสอนผมอยากให้มีการอธิบายเรื่องเกี่ยวกับความเร็วเพลงที่มีผลต่อความรู้สึกไว้ด้วย ยกตัวอย่างเรื่องของสี่ เวลาเราอธิบายเกี่ยวกับการถ่ายทอดอารมณ์ เราจะมีคำอธิบายสีร้อนสีเย็น สีแดงให้ความรู้สึกอย่างไร ประมาณนี้ สำหรับดนตรี เราอาจจะเพิ่มเข้าไปว่า ดนตรีซ้ำให้ความรู้สึกอย่างไร จังหวะอะไรที่ทำให้ความอ่อนนุ่ม จังหวะหรือความเร็วในเพลงให้ความรู้สึกอย่างไร ความเร็วของดนตรี มีผลกับความรู้สึกอย่างไร”

จากการนำเสนอข้อมูลของผู้เข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมมีมติสรุปได้ว่า การพัฒนาด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง สามารถสรุปเป็นกระบวนการได้ คือ เริ่มสอนจากฟังเพลง ร้องก่อน แล้วตีความหมาย จากนั้นจึงฟังเพลงบรรเลง แล้วให้ผู้เรียนแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านทางสีหน้า หรืออากัปกริยา โดยให้อธิบายความหมายของอารมณ์และความรู้สึกที่ถ่ายทอดออกมาผ่านบทเพลงนั้นว่าเป็นอย่างไร ฟีกฟังเพลงที่มี อัตราความเร็วต่างกัน และหมั่นสังเกตความแตกต่างที่พบใน Tempo ว่าอัตราความเร็ว ซ้ำ หรือปานกลางให้ความรู้สึกอย่างไร

ด้านการปฏิบัติทดลองชุด

4.2.7 รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงทดลองชุด

การปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญของผู้เล่นเครื่องเคาะตีต้องฝึกปฏิบัติ ผู้ที่ฝึกลูกมือได้ดี จะทำให้เสียงกลองที่บรรเลงออกมาดีเช่นเดียวกัน การสอนตีกลองให้นักเรียนมีความจำเป็นที่ผู้เรียนต้องฝึกการปฏิบัติมือพื้นฐาน เช่น Single Stroke และ Double Stroke ดังที่ครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “แบบฝึกของเราควรนำเอาลูกมือที่นิยมเล่น หรือนำเอาลูกมือที่ได้ใช้บ่อย ๆ มาลงไว้” ครูอนุชาได้กล่าวเสริมว่า “ลูกมือการฝึกกลองมีเยอะมาก ทุกลูกมือมีความสำคัญทัดเทียมกัน แต่เอามาลงให้ฝึกทั้งหมดคงฝึกกันไม่ไหว เราควรช่วยกันเลือก”

ลูกมือพื้นฐานที่กำหนดโดย The Percussive Arts Society ได้ระบุรูปแบบการฝึกมือไว้ 40 รูปแบบ แบ่งเป็น 4 หมวดใหญ่ ได้แก่ (1) Roll Rudiments (2) Diddle Rudiments (3) Flam Rudiments (4) Drag Rudiments ในแต่ละหมวดจะมีรูปแบบปลีกย่อยแยกออกไปอีกหลายอย่าง แต่ละอย่างล้วนมีความจำเป็นสำหรับนักดนตรีที่เล่นเครื่องเคาะตีทั้งสิ้น ดังนั้นการเลือกลูกมือให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเบื้องต้นให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ครูอนุชามีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ถ้าแบบฝึกกลองชุดของพวกเขาเราลงการฝึกลูกมือทั้ง 40 แบบ คงเป็นไปได้ เพราะแค่การฝึกเฉพาะการตีกลองสแนร์ ต้องแยกตำราออกเป็นอีกเล่มหนึ่งแล้ว ถ้าใส่เข้าไปหมดเนื้อหาก็เพิ่มขึ้นมาก เล่มแบบฝึกของเราจะหนาเกินไป”

ครูสุเมธ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “เราควรเสนอการฝึกมือในระดับขั้นเบสิก เบื้องต้นก็เพียงพอ เขียนเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้” ครูอดิสรได้กล่าวสนับสนุนเพิ่มอีกว่า “ผมเห็นด้วยกับครูสุเมธ เอาที่ได้ใช้จริง ๆ แต่การตีแบบ *Single Stroke* และ *Double Stroke* คงขาดไม่ได้ต้องมี”

ครูอนุชาได้เสนอเพิ่มเติมอีกว่า “ถ้าเช่นนั้นเราลงการฝึกมือพื้นฐานให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม แต่ไม่ต้องยาก ให้รู้ความหมายของแต่ละกลุ่ม หลายครั้งที่เราเห็นโน้ต 4 กลุ่มนี้ในการตีวอร์มอัฟ ดังนั้นเราสามารถประยุกต์โน้ตจากการตีวอร์มอัฟ มาเป็นส่วนประกอบในแบบฝึกได้”

ครูณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อนี้ว่า “เนื่องจากลูกมือทั้ง 40 มือเป็นความรู้ เห็นด้วยที่จะใส่ไว้ในแบบฝึก เพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ฝึกได้ ยากจะให้ลงให้หมดแต่หาที่ไว้ที่เหมาะสม เราอาจจะเพิ่มเติมไว้ในส่วนภาคผนวกตอนท้ายก็ได้ คณะครูมีความเห็นอย่างไรบ้างครับ”

การนำเสนอของครูณัฐพงษ์ ทำให้ครูทุกคนเห็นด้วยกับความคิดนี้ และได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุดร่วมกันว่า ในแบบฝึกให้เขียนโน้ตสำหรับฝึกให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม ให้เรียงลำดับตามกลุ่มของลูกมือ โดยเริ่มจากโน้ตตัวดำ สำหรับความยากง่ายให้ดูตามความเหมาะสมของการตีในแต่ละกลุ่ม เพราะลูกมือแต่ละกลุ่มมีความยากง่ายในการปฏิบัติแตกต่างกัน ครูสุนันท์ ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมอีกว่า “ครูผู้สอนบางคนอาจจะยังไม่เข้าใจในหัวข้อนี้ ไม่ว่าจะเป็นความหมายของ คำว่า *Rudiment* หรือทุกคำศัพท์ที่พบในหัวข้อนี้ ขอให้ผู้วิจัยเขียนให้ครบครอบคลุมทุกคำศัพท์ที่กล่าวมาเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อไป” และครูอนุชาเสริมอีกว่า “สำหรับแบบฝึก *Single Stroke* ให้เพิ่มการฝึกการตีเน้น (*Accent*) ไว้ตอนท้ายไว้ด้วย เพราะได้ใช้บ่อยมาก” ที่ประชุมมีมติเห็นด้วย และขอให้เขียนโน้ตให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กล่าวมาทั้งหมด ส่วนอัตราความเร็วให้กำหนดอัตราเป็นช่วงของความเร็วไว้ก่อนเริ่มฝึก หรือให้เป็นส่วนคำแนะนำในการฝึก

4.2.8 รูปแบบจังหวะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง

รูปแบบจังหวะกลองชุดมีลักษณะเป็น โมทีฟ (Motif) คือ มีทำนองหลัก หรือมีชุดจังหวะหลักที่เล่นวนไปเรื่อย ๆ จังหวะหลักจะเป็นเสียงของกลองใหญ่และกลองสแนร์ เรียกว่า *Bass drum pattern* และ *Snare drum pattern* เมื่อนำอุปกรณ์ดนตรีที่ประกอบเป็นกลองชุดมาบรรเลงด้วยกัน แต่ละเครื่องจะมีการเล่นแตกต่างกัน แต่อยู่ภายใต้อัตราจังหวะเดียวกัน

ครูวิชุดาได้เสนอวิธีการเขียนโน้ตสำหรับแบบฝึกไว้ว่า “อยากจะให้เขียนโน้ตฝึกแบบแยกทางระหว่างกลองใหญ่ กับกลองสแนร์ ไว้เป็นตัวอย่าง และมีคำอธิบายการอ่านหรือวิธีการนับไว้ด้วย เพื่อให้เด็กได้ฝึกอ่านง่ายขึ้นจะดีหรือไม่”

การเริ่มต้นฝึกกลองชุดมีหลากหลายวิธี ครูบางคนอาจมีวิธีสอนให้จำและฝึกการตีทำนองหลักก่อน โดยเริ่มจากการตีกลองใหญ่กับกลองสแนร์ จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนจำรูปแบบจังหวะได้ ดังที่ ครูชนศักดิ์ ได้เสนอวิธีการฝึกนักเรียนเอาไว้ว่า “เพื่อให้เด็กเป็นเร็ว ผมให้ตีจังหวะกลองสแนร์กับกลองใหญ่ก่อน จากนั้นเพิ่มไฮแฮททีหลัง วิธีนี้จะทำให้เด็กเป็นเร็วขึ้น ใช้ในกรณีเร่งด่วน แต่ถ้ามีเวลาฝึกเพียงพอก็ไม่แนะนำ แต่การเรียนการสอนจริง ๆ การให้เด็กฝึกมาก ๆ เด็กก็จะเบื่อได้ ดังนั้นแนวคิดผมก็คือ จะใช้วิธีการสอนแบบใดก็ได้ขอให้เด็กตีจังหวะในเพลงให้ได้เร็วที่สุดก่อน เมื่อเด็กตีเป็นและจับจังหวะได้แล้วค่อยฝึกเทคนิคที่จำเป็นภายหลัง เพราะถ้าเริ่มด้วยการแยกประสาทเด็กจะตีลำบากมาก ดังนั้นผมก็เลยให้ฝึกจำเสียงก่อน”

ครูอนันตพงษ์ ได้เสนอเพิ่มเติมอีกว่า “วิธีการนี้ส่วนใหญ่เด็กจะเล่นได้เร็ว เด็กจะชอบเพราะได้เล่นเป็นเพลง บางครั้งผมก็ใช้วิธีการนี้ในกรณีเร่งด่วน แต่ปัญหาที่พบคือถ้าจะซ้อมเพลงใหม่ เราก็ต้องมาสอนใหม่อีกครั้ง ถ้ามีเวลาก็ควรฝึกอ่าน โน้ตแล้วตีตาม โน้ตครับ”

ครูพจนพล เสนอเพิ่มเติมว่า “เราจะสร้างแบบฝึก เราควรเขียนตั้งแต่เริ่มต้นตีหรือไม่ ให้คิดเสียว่า เราสอนให้เด็กที่ตีไม่เป็นเลย อาจจะเริ่มจากมือก่อนแล้วไปที่เท้า หรือใครมีประสบการณ์ในการสอนก็บอกวิธีกันได้ครับ”

ครูกิตติศักดิ์ เสนอวิธีการสอนของเขาว่า “เวลาผมสอนกลองเด็กผมจะให้นับไปด้วย โดยเริ่มจากเท้าเหยียบเป็นตัวดำ แต่ให้นับแค่ 1 ตัวเดียว จากนั้นผมจะให้ตีไฮแฮท เป็นตัวเข็มนัด 1 ชั้น ให้ตีและนับแบบนี้ครับ (ครูกิตติศักดิ์สาธิตการตีบนกลอง) หนึ่ง และ หนึ่ง และ หนึ่ง และ หนึ่ง และ หนึ่ง และ สอง และ สาม และ สี่ และ แบบนี้ไปเรื่อย ๆ จากนั้นก็ให้เด็กตีสแนร์ จังหวะ สอง กับ จังหวะสี่ เพิ่มเข้ามา”

ครูธรรณ เสริมอีกว่า “ผมก็ใช้วิธีการสอนคล้ายกับครูกิตติศักดิ์ แต่ผมก็ชอบวิธีการของครูชนศักดิ์ เพราะจะทำให้เด็กสนุกกับการเล่นดนตรี อย่างน้อยก็สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเล่นต่อได้แล้วค่อยฝึกจังหวะอื่น ๆ ตามลำดับ”

ข้อมูลที่ได้รับจาก ครูชนศักดิ์ และครูอนันตพงษ์ สะท้อนให้เห็นว่า เด็กจะชอบเล่นและเล่นได้ตีเมื่อตีจังหวะได้ และชอบที่ฝึกเป็นบทเพลง จังหวะที่นิยมฝึกจะเป็นจังหวะป๊อปรีค ซึ่งครูชนศักดิ์ ได้เสนอเพิ่มเติมว่า

จังหวะที่นักเรียนเริ่มตีและง่ายสำหรับเขาคือจังหวะนี้ครับ (ครูชนศักดิ์ ร้องทำนองจังหวะ)

(จังหวะที่ครูชนศักดิ์ร้องทำนอง)

ส่วนจังหวะนี้จะยากกว่า (ครูชนศักดิ์ ร้องทำนองจังหวะ)

(จังหวะที่ครูชนศักดิ์ร้องทำนองที่ยากกว่า)

จากการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นครูทุกคนเห็นด้วยกับครูชนศักดิ์ และบอกว่าสำหรับผู้เริ่มเล่นกลองใหม่ จังหวะที่ 2 ยากกว่าจังหวะที่นำเสนอในตอนแรก

ครูฉกร เสริมว่า “อยากให้เขียนโน้ตที่นิยมตีเป็นตัวอย่างไว้เพื่อสร้างแรงจูงใจก่อน”

ครูอดิสร ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า “การฝึกคนตรีเราจะฝึกจากง่ายไปยาก ผมอยากให้เขียนตามลำดับ แต่จังหวะที่เสนอมาทั้งสองก็สำคัญ เพราะเป็นจังหวะที่นิยมเล่น แต่ก็เป็นจังหวะที่ข้ามจังหวะง่าย ๆ ไปอีกหลายจังหวะ ผมมีความเห็นว่าหากเราใช้สองจังหวะนี้เป็นจังหวะสำหรับอธิบาย หรือใช้เป็นจังหวะตัวอย่างจะดีหรือไม่”

ครูชนศักดิ์เห็นด้วยกับการเสนอของครูอดิสร และเสนอว่า “ผมเห็นด้วยครับ เพราะถ้าอยากพัฒนาการเล่นจริง ๆ ต้องฝึกตามลำดับ อยากให้เขียนเรียงลำดับไว้เลยเพราะ โน้ตกลองเป็นโน้ตที่เขียนยากและแกะยาก”

สำหรับรูปแบบจังหวะในแบบฝึก ครูสุนันท์ ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า “เนื่องจากเป็นงานเอกสาร อยากจะให้เขียนแบบเรียงลำดับ แต่อยากให้ระดับความยากง่ายว่าจะมีขอบเขตถึงไหน เช่น 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 ถ้าเรากำหนดขอบเขต Time Signature ไว้ก่อนการเขียนก็น่าจะง่ายขึ้น และการสร้างแบบฝึกครั้งนี้เป็นเพียงแบบฝึกเบื้องต้น Time Signature ที่ใช้คงไม่ต้องถึง 7/8, 5/4 ให้อยู่ประมาณ 6/8 ก็พอ เพราะ โน้ต 6/8 มักจะพบในเพลงทั่วไปบ่อย ๆ

ครูสุเมธ ได้กล่าวเสริมว่า “แบบฝึกนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง และจะเกิดประโยชน์ต่อไปสำหรับเด็กเรา การเขียนแบบฝึกเราควรคิดว่าผู้เรียนเริ่มจากศูนย์ และให้เขาซ่อมตามลำดับไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการจัดเรียงลำดับความยากง่ายจึงมีความจำเป็น” ซึ่งครูอดิสรได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนเพิ่มเติมอีกว่า “เมื่อจัดเรียงแล้วเราควรมีจังหวะที่หลากหลายให้เด็ก ๆ ได้ฝึก และอีกอย่างคือแบบฝึกนี้ครูเป็นผู้นำไปใช้สอน ดังนั้นความรู้ที่จะเสริมครูควรที่จะเพิ่มเติมเข้าไปได้เลย ครูจะได้ฝึกด้วย”

ความเห็นตรงกับครูสุนันท์ที่กล่าวว่า “เวลาเขียน โน้ตลูกส่งให้เขียน แพทเทินจังหวะก่อน จากนั้นให้เขียนส่งเต็มห้อง เพื่อให้เด็กเห็นความต่างได้ชัดเจน ส่วนรูปแบบก็เริ่มจากตัวโน้ตที่พ็อนูชาบอก แต่ถ้าเป็นเขบีต 2 ชั้นให้เติมลูกส่ง 1 จังหวะก่อน โดยเริ่มจังหวะที่ 4 เป็นอันดับแรก”

ในการบรรเลงดนตรี บางบทเพลงอาจจะมีส่วนหยุดกลางเพลงหรือหยุดระหว่างท่อน การที่วงดนตรีจะกลับมารบรรเลงบทเพลงในท่อนต่อไปด้วยกันอีกครั้ง ผู้เล่นกลองจะมีบทบาทในการเติมลูกส่งก่อนบรรเลงบทเพลงในท่อนต่อไป ดังที่ครูอนุชาได้กล่าวเสริมอีกว่า

“เราควรมีลูกส่งที่ปักห้องหรือปักจังหวะ ก็มีตัวหยุดและส่งเข้า เพราะเคยเจอปัญหาเวลาหยุดแล้วกลับมาส่งเข้าเพลงไม่ได้ ดังนั้นควรมีลูกส่งที่มีตัวหยุดด้วย อาจจะหยุดเต็มห้องเพลง หรือหยุดเป็นบางจังหวะ อีกอย่างคืออยากให้ได้กออกแบบลูกส่งเองด้วยเช่น เขียน โน้ต แพทเทินจังหวะการตีมาก่อน พอมาถึงจังหวะส่งให้เขียนคำว่า *Fill in* เอาไว้ เพื่อเด็กจะได้ฝึกนับและออกแบบการส่งกลองด้วยตัวเอง”

จากการนำเสนอข้อมูลทั้งหมด กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนได้มีมติ และลงความเห็นตรงกันว่า ให้ผู้วิจัยดำเนินการเขียนโน้ตสำหรับการฝึกลูกส่งจากง่ายไปหายาก ให้เริ่มการส่งตัวคำหรือตัวเขบีต 1 ชั้นเป็นอันดับแรก แล้วเพิ่มระดับความถี่โน้ตเพิ่มขึ้น ส่วนรูปแบบการนำเสนอข้อมูลให้เขียนลูกส่งเต็มห้องก่อนเพื่อเป็นตัวอย่างและฝึกอ่านค่าตัวโน้ต จากนั้นให้เขียนการส่งกลองโดยเริ่มส่งตั้งแต่การส่ง 1 จังหวะ, 2 จังหวะ, 3 จังหวะและ 4 จังหวะ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มในด้านการปฏิบัติทดลองชุด ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติมือพื้นฐาน, รูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ และขอเสนอข้อมูลในบทต่อไป

บทที่ 5

แบบฝึกและการประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น

ในบทที่ 5 ผู้วิจัยจะนำเสนอการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด และการประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด มีลำดับในการนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เนื้อหาที่นำเสนอ คือ

ตัวอย่าง

- 1) ความรู้ความสามารถและขอบเขตเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่ม

- 2) สารในแบบฝึก

ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด เนื้อหาที่นำเสนอ คือ

- 1) การประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด

- 2) ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุด

มีรายละเอียดนำเสนอ ดังต่อไปนี้

5.1 ส่วนที่ 1 แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

5.1.1 ความรู้ความสามารถและขอบเขตเนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทดลองชุดของครูผู้ให้ข้อมูล

จากการศึกษาพบว่า ครูผู้ให้ข้อมูลมีความสามารถในการปฏิบัติทดลองชุดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีทักษะและความเข้าใจในการปฏิบัติมีมากที่สุด รองลงมาคือความสามารถในการบรรเลงรูปแบบจังหวะ และมีทักษะการเติมลูกส่งกลองน้อยที่สุด

- 2) ขอบเขตเนื้อหาความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

จากการจัดสัมภาษณ์แบบกลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นตรงกันว่า เนื้อหาในแบบฝึกควรมีโน้ตตั้งแต่เริ่มต้น คือ โน้ตตัวกลม โน้ตขาว โน้ตตัวดำ โน้ตตัวเข็ม 1 ถึง 3 ชั้น ส่วน Time Signature ให้ยากไม่เกินระดับอัตราผสม 6/8, 12/8 (Compound Time) โดยครูผู้ให้ข้อมูลให้เหตุผลว่า เนื่องจากครูทุกคนมีทักษะการอ่านโน้ตได้ในระดับมาก โน้ตในแบบฝึกสามารถมีมากกว่า หรือ

ยากกว่าในหลักสูตรของกระทรวงได้ ส่วนการจัดเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา ให้เป็นไปตามลำดับตามแบบสอบถาม คือให้เริ่มด้วยการปฏิบัติมือพื้นฐาน ตามด้วยรูปแบบจังหวะ และให้เนื้อหาการเติมลูกส่งอยู่ลำดับสุดท้าย

จากข้อมูลที่ได้รับ แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติกลองชุดโดยเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวไปเป็นกรอบในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดสำหรับมัธยมศึกษาในจังหวัดเลย โดยการจัดทำแบบฝึกให้เป็นไปตามลักษณะธรรมชาติวิทยาในการเรียนการสอนกลองชุดตามที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2

สำหรับธรรมชาติวิทยาในการเรียนการสอนกลองชุดเบื้องต้น Taylor และสถาบันดนตรี Rock School (UK) ได้กำหนดวิธีการฝึกปฏิบัติและการเรียนการสอนกลองชุดเอาไว้ว่า ผู้ฝึกกลองชุดควรได้รับการเรียนรู้ในการปฏิบัติกลองชุด 3 ด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติมือเบื้องต้น การฝึกรูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่งกลองชุด ซึ่งในลำดับต่อไปผู้วิจัยขอเสนอเนื้อหาตามความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และขอเสนอสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ในจังหวัดเลย ดังต่อไปนี้

5.1.2 การนำเสนอเนื้อหาตามความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

ตาราง 5.1 ความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัศึกษาด้านการปฏิบัติมือ

การปฏิบัติมือ	
เนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	สาระของแบบฝึกการปฏิบัติมือพื้นฐาน
ปฏิบัติมือทั้ง 4 กลุ่ม แต่ไม่ต้องครบทุกลูกมือ ประกอบด้วย 1) Roll Rudiment 2) Diddle Rudiment 3) Flam Rudiment 4) Drag Rudiment Single Stroke ให้เขียนโน้ตตั้งแต่โน้ตตัวกลม โน้ตเข็บ็ต 1 ชั้น	1) กลุ่ม Roll Rudiments (1) Single Stroke Roll (2) Double Stroke Roll 2) Diddle Rudiments (1) Single Paradiddle (2) Double Paradiddle (3) Triple Paradiddle (4) Paradiddle – Diddle

ตาราง 5.1 ความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือ (ต่อ)

การปฏิบัติมือ	
เนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	สาระของแบบฝึกการปฏิบัติมือพื้นฐาน
โน้ตเข้บ้ต 2 ฐััน โน้ต 3 พยงค้ โน้ตเข้บ้ต 2 ฐััน 3 พยงค้ ถ้ห้บ้ Double strokes เข้ยััน โน้ต 3 ฐัันได้ Single Stroke ห้เพ้ม้การฝ้กการตีเน้ัน (Accent) Flam Drag พิจารณาตามความเหมาะสม	3) Flam Rudiments (1) Flam (2) Flam Tap (3) Flam Accent 4) Drag Rudiments (1) Drag (2) Single Drag Tap

ตาราง 5.2 ความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือด้านรูปแบบจังหวะ

รูปแบบจังหวะ	
เนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	สาระของแบบฝ้กรูปแบบจังหวะกลองชุด
บรรเลงในอ้ตราจังหวะ 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 12/8 เร้ม้การฝ้กตั้งแต่ตัวดำ โน้ตตัวเข้บ้ต 1 ฐััน โน้ตตัวเข้บ้ต 2 ฐััน โน้ต 3 พยงค้ และเพ้ม้จังหวะที่มี เข้บ้ต 2 ฐััน 3 พยงค้	1) จังหวะในกลุ่มตัวดำ 2) จังหวะกลุ่มตัวเข้บ้ต 1 ฐััน 3) จังหวะกลุ่มตัวเข้บ้ต 2 ฐััน 4) จังหวะกลุ่ม 6/8 5) จังหวะกลุ่ม 12/8 6) จังหวะลักษณะ 3 พยงค้ (1) จังหวะกลุ่ม Blues (2) จังหวะกลุ่ม Shuffle 7) จังหวะลักษณะเข้บ้ต 2 ฐััน 3 พยงค้

ตาราง 5.3 ความต้องการในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง และสาระในแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติมือด้านการเติมลูกส่ง

การเติมลูกส่ง	
เนื้อหาตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง	สาระของแบบฝึกรูปแบบการเติมลูกส่ง
เริ่มเติมลูกส่งด้วยโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น, โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น โน้ต 3 พยางค์, โน้ตเข้บ็ต 2 ชั้นสามพยางค์ ทีละ1 จังหวะ 2 จังหวะ 3 จังหวะ และ 4 จังหวะตามลำดับ ให้เติมลูกส่งแบบด้นสด (Improvisation) และมีการส่งแบบมีตัวหยุดในห้อยเพลง	1) การส่งโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น 2) การส่งโน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น 3) การส่งโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และเข้บ็ต 2 ชั้น 4) การส่งกลองในจังหวะกลุ่ม 6/8 5) การส่งกลองในจังหวะกลุ่ม 12/8 6) การส่งกลอง 3 พยางค์ 7) จังหวะลักษณะเข้บ็ต 2 ชั้น 3 พยางค์

สำหรับรูปแบบของแบบฝึก กลุ่มตัวอย่างให้เพิ่มรายละเอียดที่ให้ผู้ฝึกได้มีโอกาสออกแบบการฝึกด้วยตนเอง และควรมีแบบฝึกทบทวนให้กับผู้ฝึกด้วย

5.2 ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด หลังจากการสร้างแบบฝึกเสร็จสิ้นแล้ว มีการประเมินคุณภาพแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดทั้งหมด 10 ท่าน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบฝึก รายละเอียดการประเมินมีดังต่อไปนี้

5.2.1 หัวข้อสำหรับการประเมินหาคุณภาพของแบบฝึก

- 1) เนื้อหาของแบบฝึกมีความชัดเจนครบถ้วนเพียงพอแก่การพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น
- 2) เนื้อหาของแบบฝึกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา
- 3) แบบฝึกมีความสอดคล้องกับหลักสูตรชาติวิชาและวิธีการในการฝึกปฏิบัติกลองชุด
- 4) การจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแบบฝึกมีความเหมาะสม

- 5) ภาษาที่ใช้สำหรับอธิบายเข้าใจง่าย ชัดเจน
  - 6) เนื้อหาในแบบฝึกเหมาะสมต่อการพัฒนาด้านความรู้และการปฏิบัติทดลองของผู้เรียน
  - 7) จำนวนหน่วยกิจกรรมในแบบฝึกครอบคลุมเนื้อหาในการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น
  - 8) การนำเสนอเนื้อหาฝึกปฏิบัติภายในหน่วยจัดเรียงชัดเจน เข้าใจง่าย
  - 9) ขนาดตัวโน้ต และรูปแบบในการนำเสนอมีความเหมาะสม
  - 10) แบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน
- โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินแต่ละข้อด้วยคะแนน 3 ระดับคือ
- +1 = เห็นด้วยกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์
  - 0 = ไม่แน่ใจกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์
  - 1 = ไม่เห็นด้วยกับแบบฝึกที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดได้ตามวัตถุประสงค์

5.2.2 ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึก

ตาราง 5.4 ตารางแสดงผลจากแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	ผลคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ									
	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10
คนที่ 1	1	0	0	0	1	0	-1	1	1	1
คนที่ 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 5	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
คนที่ 6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 9	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
คนที่ 10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
รายข้อ	1.00	0.90	0.90	0.90	0.80	0.90	0.70	1.00	1.00	1.00
ค่าเฉลี่ย	0.91									

5.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล IOC

จากตารางที่ 5.1 เมื่อพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินแบบฝึกปฏิบัติทดลองจากผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความสอดคล้องในแต่ละหัวข้อเท่ากับ 0.7 – 1.00 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.91 ผ่านเกณฑ์ 0.6 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบฝึกปฏิบัติทดลองเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย และเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

เป็นการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample survey research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี คือ

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ศึกษาและวิเคราะห์แบบสอบถาม และแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ศึกษาแนวทางการสร้างแบบปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยขอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสถานภาพ และภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างมีเพศชาย 12 คน เพศหญิง 2 คน อายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 21-25และอายุในช่วง 36 – 40 ปีมากที่สุด

2) ผลการศึกษาพบว่า ในจำนวนครูผู้สอนดนตรี 14 คน มีครูผู้จบดนตรี 13 คน อีก 1 คนมีวุฒิการศึกษาด้านศิลปะ ในจำนวนครูที่จบเอกดนตรีทั้งหมด มีครูที่จบเอกกลองชุด 3 คน ประสบการณ์ในการสอนกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย 6 ปี 11 เดือน

3) ในด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการอ่านโน้ตดนตรีสากลและมีความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงอยู่ในระดับมาก มีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุด บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด วิธีการรักษาจังหวะ และวิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลงอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนในด้านการปฏิบัติกลองชุด กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการปฏิบัติมือ การปฏิบัติรูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง

4) ความต้องการในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองชุด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและต้องการพัฒนาการปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นอันดับแรก รองลงมาคือต้องการพัฒนารูปแบบจังหวะ และต้องการพัฒนา การเติมลูกส่ง เป็นลำดับสุดท้าย

6.1.2 สรุปการนำเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์กลุ่ม

การนำเสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกกลองชุด แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด 2) ด้านการปฏิบัติกลองชุด สรุปได้ดังนี้

6.1.2.1 ด้านทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับกลองชุด

1) กลุ่มตัวอย่างเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่ององค์ประกอบกลองชุดไว้ว่า ครูผู้สอนควรใช้ภาพหรือสื่อประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เห็นภาพกลองชุดที่มีการติดตั้งหลาย ๆ รูปแบบ และควรแสดงรายละเอียดของเครื่องดนตรีที่เป็นองค์ประกอบแต่ละชิ้นไว้ให้ผู้เรียนได้ทราบ การที่ผู้เรียนเห็นภาพจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2) บุคลิกภาพของผู้บรรเลงดนตรี กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า สิ่งสำคัญที่ผู้ฝึกปฏิบัติกลองชุดต้องรู้จักคือ วิธีการจับไม้ที่ถูกต้อง รวมถึงวิธีการนั่งบรรเลงที่เหมาะสมกับตัวเอง และต้องแนะนำเกี่ยวกับบุคลิกภาพภายในของผู้ฝึก เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การกล้าตัดสินใจ และความมั่นใจในการบรรเลง

3) การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น การอ่านโน้ตเป็นสิ่งสำคัญของผู้บรรเลงดนตรี หลักสูตรแกนกลางระบุไว้ว่าผู้เรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมต้องอ่านโน้ตตัวดำ หรือโน้ตตัวเข็ม 2 ชั้นในอัตราจังหวะธรรมดาได้ สำหรับผู้บรรเลงกลองชุดหรือผู้เรียนกลองชุดที่อยู่ในส่วนกิจกรรมชมรม หรือมีความต้องการในการเรียนรู้ตามความต้องการหรือความถนัดของตน เมื่อจบมัธยมควรอ่านโน้ตเข็ม 2 ชั้น หรือ โน้ต 3 พยางค์ได้ สามารถปฏิบัติกลองชุดในอัตราจังหวะ 6/8, 12/8 ได้

4) วิธีการรักษาจังหวะ ผู้ฝึกกลองชุดสามารถ ฝึกการรักษาจังหวะ จากการฟัง ทักษะการฟังเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปฏิบัติดนตรีต้องเรียนรู้ การฟังเพลงแล้วปรบมือหรือเคาะตามจังหวะอย่างถูกต้องเป็นการฝึกการรักษาจังหวะเบื้องต้น ในส่วนของการฝึก ผู้เล่นกลองควรฝึกการเล่นกับเครื่องจับจังหวะ โดยเริ่มเล่นจากช้า ๆ เมื่อรู้สึกว่าการบรรเลงของตนมันคงดีแล้วก็ให้เพิ่มความเร็วในการฝึกขึ้นทีละน้อย ๆ

5) วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง ความเข้มเสียงจะบ่งบอกความดังเบาของเสียง เสียงที่มีความเข้มมากเสียงก็จะดังมาก ผู้บรรเลงดนตรีต้องรู้จักฝึกการควบคุมความเข้มเสียง โดยเริ่มจากการฝึกฟังเสียงที่มีน้ำหนักความดังเบาที่ต่างกันมาก ๆ จากนั้นให้ลดความห่างระหว่างความดังเบาให้แคบลง สำหรับผู้บรรเลงกลองควรฝึกการตี Accent และฝึกบรรเลงตามเครื่องหมายที่กำกับเอาไว้

6) ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง การแสดงออกทางอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญของผู้บรรเลงดนตรี การพัฒนาด้านอารมณ์และการแสดงออกของผู้เรียน สามารถพัฒนาได้จากการฝึกฟัง แล้วฝึกตีความหมายตามจังหวะที่ได้ยิน อัตราความช้า ความเร็ว สามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ได้ ผู้บรรเลงกลองชุดควรฝึกฟังจังหวะในบทเพลงให้มาก ฝึกแยกแยะ สังเกตดูว่าความเร็วของเพลงมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกอย่างไร

6.1.2.2 ด้านการปฏิบัติกลองชุด

1) รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุด กลุ่มตัวอย่างได้เสนอข้อมูลให้ผู้เรียนควรฝึกปฏิบัติไว้ว่า การปฏิบัติมือพื้นฐาน เป็นพื้นฐานการฝึกสำหรับการบรรเลงเครื่องเคาะตีทั้งหมด ผู้ฝึกต้องเรียนรู้การปฏิบัติมือที่เป็นมาตรฐาน โดยเริ่มจากการปฏิบัติช้า ๆ ด้วยโน้ตตัวดำหรือเข็ม 1 ชั้น จากนั้นให้เพิ่มโน้ต และความเร็วขึ้นทีละน้อย ผู้ฝึกควรฝึกลูกมือให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่ม Roll Rudiments, กลุ่ม Diddle, กลุ่ม Flam, และกลุ่ม Drag

2) รูปแบบจังหวะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง รูปแบบจังหวะกลองชุด มีลักษณะเป็น Motif คือ มีทำนองหลัก หรือมีชุดจังหวะหลักที่เล่นวนไปเรื่อย ๆ ผู้ฝึกต้องฝึกให้ครอบคลุม ในระดับมัธยมผู้เรียนควรฝึกรูปแบบจังหวะในอัตรา 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 วิธีการฝึก ให้เริ่มจากง่ายไปหายาก ให้ฝึกจากช้าไปเร็ว สำหรับโน้ตที่ใช้ฝึกให้เริ่มจากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข็ม 1 ชั้น ตัวเข็ม 2 ชั้น และเพิ่มความถี่ของตัวโน้ตขึ้นตามลำดับ

3) รูปแบบการเติมลูกส่งเพื่อใช้ในการบรรเลง การเติมลูกส่ง คือการที่ผู้เล่นเปลี่ยนการบรรเลงไปจากเดิม ด้วยวิธีการเปลี่ยนเสียง โดยเพิ่มจำนวนตัวโน้ต หรือลดจำนวนตัวโน้ต เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างท่อนเพลง หรือเพื่อต้องการปรับเปลี่ยนอารมณ์ของบทเพลง ผู้

บรรเลงควรรีการเติมลูกส่งจากง่ายไปยาก จากช้าไปเร็ว โดยเริ่มจากการเติมลูกส่งด้วยโน้ตตัวดำ หรือโน้ตเข้บ้ด 1 ช้ัน แล้วเพิ่มโน้ตเข้บ้ด 2 ช้ัน และโน้ตสามพยางค์ และให้เพิ่มการส่งกลองในอัตรา จ้งหวะ 6/8, 12/8 ส่วนการฝึกลูกส่งให้ฝึกลูกส่งที่ละน้อย ๆ เช่น ส่ง 1 จ้งหวะ, 2 จ้งหวะ, 3 จ้งหวะและ 4 จ้งหวะ ตามลำดับ

6.1.3 การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด

การสร้างแบบฝึก ผู้วิจัยมีแนวคิดและวิธีการสร้าง จากทฤษฎีทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ทุกคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน ด้วยวิธีการสร้างภาคีและการให้ข้อมูลจากการวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นข้อมูลที่จะนำมาสร้างแบบฝึกจึงเป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยอาศัยหลักทฤษฎีดนตรี จิตวิทยาดนตรี หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกปฏิบัติกลองชุดของ Taylor และหลักในการเรียนการสอนกลองชุดของสถาบันดนตรี Rock School จากนั้นดำเนินการสร้างแบบฝึกให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง และนำแบบฝึกดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดตรวจสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบฝึกเป็นลำดับต่อไป

6.1.4 สรุปผลการประเมินหาคุณภาพของแบบฝึก

จากการประเมินคุณภาพแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสามารถสรุปความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด 10 ท่าน ที่มีต่อหัวข้อการประเมิน สรุปเป็นรายชื่อได้ดังต่อไปนี้

หัวข้อการประเมินที่ 1 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า เนื้อหาของแบบฝึกมีความชัดเจนครบถ้วนเพียงพอแก่การพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

หัวข้อการประเมินที่ 2 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า เนื้อหาของแบบฝึกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา

หัวข้อการประเมินที่ 3 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า แบบฝึกมีความสอดคล้องกับหลักสูตรชาติวิชาและวิธีการในการฝึกปฏิบัติกลองชุด

หัวข้อการประเมินที่ 4 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า การจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแบบฝึกมีความเหมาะสม

หัวข้อการประเมินที่ 5 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.80 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า ภาษาที่ใช้สำหรับอธิบายมีความเข้าใจง่าย ชัดเจน

หัวข้อการประเมินที่ 6 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า เนื้อหาในแบบฝึกหัดเหมาะสมต่อการพัฒนา ด้านความรู้และการปฏิบัติกลองชุดของผู้เรียน

หัวข้อการประเมินที่ 7 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า จำนวนหน่วยกิจกรรมในแบบฝึกหัดครอบคลุม เนื้อหาในการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

หัวข้อการประเมินที่ 8 มีดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า การนำเสนอเนื้อหาฝึกปฏิบัติภายในหน่วย จัดเรียงชัดเจน เข้าใจง่าย

หัวข้อการประเมินที่ 9 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า ขนาดตัวโน้ต และรูปแบบในการนำเสนอมีความเหมาะสม

หัวข้อการประเมินที่ 10 ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดเห็นด้วยว่า แบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเป็นประโยชน์แก่ ผู้เรียน

ผลสรุปโดยรวม ดัชนีความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.91 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.60 หมายความว่า แบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา มีคุณภาพเหมาะสม

6.2 อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย พบประเด็นสำคัญสำหรับการอภิปราย ผล 3 ด้าน คือ

- 1) กลุ่มตัวอย่าง
- 2) แบบฝึกกลองชุดเบื้องต้น
- 3) การประเมินแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

6.2.1 กลุ่มตัวอย่าง

1) ความรู้ความสามารถด้านดนตรีของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความสามารถในการอ่านโน้ตและมีความรู้ในด้านทฤษฎีดนตรีอยู่ในระดับมาก สาเหตุส่วนหนึ่งเพราะว่าครูผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ จบเอกดนตรี (13 คน) เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานหลักสูตรครุศาสตร์หรือหลักการผลิตครูดนตรีในยุคปัจจุบัน พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความสามารถทางดนตรีตามมาตรฐานตามที่ ฌรุทท์ สุทธิจิตต์ (2561: 183-184) กล่าวว่าไว้ว่า สำหรับสาระทางดนตรีศึกษา ครูดนตรีต้องมีความรู้กว้างไกลและมีความรู้ลึกเฉพาะเรื่องหรือสาขาของตน ครูดนตรีควรเล่นดนตรีได้อย่างดี 1-2 เครื่อง และมีความรู้จริงทางด้านทฤษฎีด้านใดด้านหนึ่ง ได้แก่ ประวัติศาสตร์ดนตรี การประพันธ์เพลง หรือทฤษฎีดนตรี สอดคล้องกับ ข้อบังคับของคุรุสภา (2556) ที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูในด้านการปฏิบัติงานเอาไว้ว่าครูต้องปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ แสวงหาความรู้และมุ่งมั่นพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ ต้องฝึกฝนทักษะความชำนาญในวิชาชีพของตนให้ต่อเนื่อง จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ตามหลักสูตรที่เรียนของตน มีมาตรฐานวิชาชีพตามข้อกำหนดและ มีการพัฒนาตนความชำนาญในสาขาอาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือได้

2) ความสามารถในการปฏิบัติกลองชุด

ในส่วนของการศึกษาทักษะการปฏิบัติกลองชุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนมีความสามารถในการปฏิบัติกลองชุด มีค่าเฉลี่ยความสามารถโดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง การที่ครูผู้ให้ข้อมูลปฏิบัติกลองชุดได้นั้น ครูอนุชา ภูวิเศษ (2561) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า เวลาสอนดนตรีจะมีนักเรียนที่สนใจการปฏิบัติดนตรีแตกต่างกัน ดังนั้นครูต้องเรียนรู้และศึกษาเครื่องดนตรีหลาย ๆ ประเภท สำหรับกลองชุดมีความจำเป็นอย่างมากที่ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพราะผู้เรียนสนใจการเล่นดนตรีประเภทเพลงร็อก และเพลงร่วมสมัย เมื่อผู้เรียนอยากรู้ อยากเล่น ครูต้องหาข้อมูลและต้องฝึกพัฒนาตัวเองเพื่อปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ ซึ่งคำกล่าวนี้สอดคล้องกับ ครูสุเมธ แก้วเข้ม (2561) ที่กล่าวเอาไว้ว่า ครูบางคนไม่ได้จบเอกดนตรี แต่ต้องสอนดนตรี หลาย ๆ ครั้งที่เด็กต้องการให้ครูปฏิบัติให้ดู ครูต้องพยายามฝึก ถ้ายกเรียนไหนยากมาก ก็จะให้คำแนะนำ แล้วฝึกไปพร้อมกับผู้เรียน ดังนั้นตัวครูผู้สอนก็ต้องฝึกและพัฒนาตนเองเสมอ จากคำกล่าวของครูผู้สอนทั้งสองท่านพบว่า การที่ครูปฏิบัติเครื่องดนตรีหรือกลองชุดได้นั้นเป็นเพราะผู้เรียนเกิดความสนใจ ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ดังที่ งานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่ส่งผลต่อสุนทรียภาพนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทย ของ สว่าง กำจัด (2555: 129) ได้เสนอการพัฒนาตนเองของครูดนตรีไว้อย่างน่าสนใจว่า ครูดนตรีต้องพัฒนาทั้งความรู้และบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับ

ความเป็นครู การเข้ารับการอบรมพัฒนาด้านวิชาการดนตรี การศึกษาครูงาน การฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะดนตรี หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ ครูควรมีความรู้ในสาขาดนตรีที่หลากหลาย นอกจากสอนตามปกติแล้วควรทำวงดนตรีออกมาในเชิงประจักษ์ สร้างประสบการณ์การฟังให้แก่แก่นักเรียน รongรับกิจกรรมในโรงเรียนและชุมชนได้ ซึ่งข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการปฏิบัติคล่องชุด ส่วนหนึ่งเกิดจากความสนใจของผู้เรียน รวมถึงการมีกิจกรรมดนตรีที่นอกเหนือจากการสอนปกติ จึงทำให้ครูต้องพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้

3) ลำดับความสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติคล่องชุด

สำหรับลำดับความสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติคล่องชุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า การปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติคล่องชุดต้องฝึก การปฏิบัติมือพื้นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจอัตราจังหวะ และค่าของตัวโน้ต ทำให้การบรรเลงคล่องชุดง่ายขึ้น ดังที่ครูณัฐพงษ์ สอนสุภาพ (2561) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การให้เด็กได้ฝึกตีกลองสแนร์ก่อนจะทำให้เด็กเข้าใจสัดส่วนของตัวโน้ต แบบฝึกที่เราสร้างควรมีการฝึกรูปแบบมือเอาไว้ นอกจากเราจะนำไปใช้กับกลองชุดแล้วเราสามารถนำแบบฝึกมือนี้ออกไปใช้กับวงโยชวาทิตได้ด้วย จากคำกล่าวนี้สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุด ทศ พนมขวัญ (2561) ที่กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติคล่องชุดโดยส่วนมากจะมุ่งเน้นไปที่การฝึกรูปแบบจังหวะ แต่ถ้าจะให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติคล่องชุดได้ง่ายและเข้าใจ ผู้สอนควรสอนการปฏิบัติมือก่อน เพราะการปฏิบัติมือเป็นพื้นฐานในการเล่นเครื่องเคาะตีทั้งหมด และสรวิส แยมลักษณะเลิศ (2557) กล่าวไว้ในงานวิจัยของเขาว่า สิ่งสำคัญของผู้เล่นกลองคือการปฏิบัติมือพื้นฐาน สิ่งแรกที่คนเล่นเครื่องเคาะตีควรคำนึงถึงคือการฝึกลูกมือ การฝึกลูกมือ จะช่วยการควบคุมกล้ามเนื้อและเสียงได้ ดังนั้นผู้เล่นกลองควรฝึกลูกมือมาตรฐาน เพื่อพัฒนาการเล่นของตนเองก่อนเป็นอันดับแรก

6.2.2 แบบฝึกปฏิบัติคล่องชุดเบื้องต้น

1) ภาควิชาความร่วมมือเพื่อการสร้างแบบฝึกปฏิบัติคล่องชุด

การสร้างแบบฝึกครั้งนี้ เกิดจากการร่วมมือกันของครูผู้สอนดนตรีทั้งหมด 14 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูผู้ให้ข้อมูลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนข้อมูลและเคารพความเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล มีการลงมติเห็นชอบเพื่อให้ผลของการสร้างแบบฝึกออกมาตามความต้องการของกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559: 9) ที่กล่าวไว้ว่า การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เน้นที่ผลลัพธ์หรือ

สมรรถนะ เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียน รักการ เรียนรู้ รักการอ่าน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น มีความคิดริเริ่ม ซึ่งตัวครูผู้สอนจะต้องมี เครื่องมือ มีการร่วมมือกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ตามสภาพและความเหมาะสมในบริบทของตน ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2543: 5) ที่กล่าวว่า การมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ การ เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลจะทำให้การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรราบรื่นลดการเกิด ปัญหาในการปฏิบัติงาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ และ เพชรรัตน์ เข้มแก้ว (2545: 108) กล่าวว่าไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อบรรยากาศการทำงาน ความสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานจะทำให้เกิดความร่วมมือ เกิดพลังกลุ่ม พลังความคิดสร้างสรรค์ เกิด ความรักความผูกพันกับงาน และเป็นกำลังใจสำคัญของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และจะช่วยให้งาน ประสบความสำเร็จ

2) ลักษณะของแบบฝึก

ผลการจากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และการประชุมกลุ่ม พบว่า ลักษณะของ แบบฝึกที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ คือ (1) ในส่วนของเนื้อหาให้เรียงลำดับจากง่ายไปยาก (2) ในแบบฝึก ควรมีแบบฝึกทบทวน และ (3) ให้มีส่วนที่ทำให้ผู้เรียนได้ออกแบบการฝึกเองได้ ซึ่งข้อมูลที่เสนอ ดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการสร้างสื่อการเรียนรู้ ตามที่ กุศยา แสงเดช (2552: 8) เสนอเอาไว้ว่า สื่อ การเรียนรู้ต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ มีเนื้อหาแบ่งเป็นหน่วยย่อย จัดเรียงลำดับต่อเนื่องกัน เริ่มจากง่ายไปยาก เป็นการเรียนรู้ที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ และไม่จำกัดเวลา เรียน และในงานวิจัยของ พิเศษ ภัทรพงษ์ (2540: 19-20) ได้กล่าวถึงแนวความคิดในการสร้างชุดการ เรียน ตามหลักของ Edward Lee Thorndike ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ที่นำมาใช้เป็น แนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้คือ (1) กฎแห่งผล คือ การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการ ตอบสนอง (2) กฎแห่งการฝึกหัด คือการที่บุคคลได้มีโอกาสได้กระทำ ซ้ำๆ ในพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่ง จะทำให้พฤติกรรมนั้นๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ (3) กฎแห่งความพร้อม คือการเรียนรู้ จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อ ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียน ซึ่งได้สอดคล้องกับ วันวิสาข์ เคน (2556: 204) ที่กล่าวไว้ ว่า หากครูออกแบบการฝึกฝน และให้ผลป้อนกลับ แก่นักเรียนไว้อย่างรอบคอบ พิถีพิถัน มีลำดับ ขึ้นตอนชัดเจน และฝึกซ้ำบ่อยๆ จะสามารถตรวจสอบพฤติกรรมและผลการฝึกซ้อมของผู้เรียน ได้ ซึ่งจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

6.2.3 การประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองเบื้องต้น

ผลการวิจัยนี้ พบว่าระดับค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดจากผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละหัวข้อมีค่าระดับอยู่ในช่วง 0.7-1.00 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้ที่ 0.6 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม

การที่แบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์สามารถอภิปรายตามประเด็นที่พบ ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 แบบฝึกมีความสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนการสอนและการสร้างสื่อ

1) ความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา

ผู้เชี่ยวชาญด้านทดลองชุดมีความเห็นว่า การนำเสนอเนื้อหาของแบบฝึกมีเนื้อหาครบถ้วนชัดเจนและเพียงพอต่อการพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น สาเหตุส่วนหนึ่งเพราะว่า เมื่อได้รับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้หลักทฤษฎีคนตรี ตัวชี้วัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ จิตวิทยาคนตรี หลักในการเรียนทดลองชุดของสถาบันคนตรี Rock School และการฝึกปฏิบัติทดลองชุดของ Taylor แล้วจึงดำเนินการสร้างแบบฝึกตามกรอบแนวคิดที่ได้ตั้งเอาไว้ จึงทำให้เนื้อหาในแบบฝึกมีความชัดเจนและเพียงพอแก่การนำไปพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดเลย

2) เนื้อหาและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัย

ในส่วนของแบบฝึกในด้านการใช้ภาษาและในด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสม สาเหตุเนื่องจาก ผู้วิจัยใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในกลุ่มสาระเรียนรู้ศิลปะ และใช้ทฤษฎีจิตวิทยาคนตรีเป็นกรอบในการสร้างแบบฝึก โดยดูห้วงความเหมาะสมของวัย เป็นเกณฑ์กำหนด ดังที่ ฌรุทซ์ สุทธจิตต์ (2541 : 170) กล่าวไว้ว่า ในระดับมัธยมศึกษาผู้เรียนจะมีความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ จึงทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการเล่น ความพร้อมทางด้านร่างกาย สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้โดยง่าย ผู้เรียนในระดับมัธยมจะมีสุขภาพทางกายสมบูรณ์ มีกำลังและความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ดีเพื่อประโยชน์ต่อการฝึกซ้อม ดังนั้นการสร้างแบบฝึก จึงคำนึงถึงร่างกายและสติปัญญาของผู้ฝึก โดยมีแนวคิดที่เนื้อหาที่มีในแบบฝึกมีตั้งแต่เริ่มต้น จวบจนถึงผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถในการปฏิบัติทดลองชุดไปใช้ประโยชน์ได้ จากการคำนึงถึงหลักทฤษฎีดังกล่าวทำให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3) การจัดเรียงลำดับเนื้อหา

การจัดเรียงความยากง่ายของแบบฝึกได้ใช้หลักการสร้างสื่อของ กุศยา แสงเดช (2552:8) ที่กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนรู้ควรมีเนื้อหาแบ่งเป็นหน่วยย่อย จัดเรียงลำดับต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปยาก ซึ่งหลักการดังกล่าวตรงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่กล่าวไว้ว่า การสร้างแบบฝึกให้เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้ถึงการพัฒนาและมีกำลังใจในการฝึกจะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างมีขั้นตอน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสม

ประเด็นที่ 2 แบบฝึกเป็นไปตามหลักธรรมชาติวิชาการปฏิบัติกลองชุด

ธรรมชาติวิชาการปฏิบัติกลองชุด ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติตามการเล่นทั้งมือและเท้าประกอบกัน มีหลักการเล่น 3 แบบ ดังที่ Griffiths (1986:15-16) กล่าวว่าการเล่นกลอง คือ ผู้เล่นต้องฝึกรูปแบบมือ รูปแบบจังหวะ และการส่งกลอง ซึ่งสอดคล้องกับ Taylor, (2005 : 106-108) ที่ให้ความสำคัญในการเล่นกลองว่า ผู้ฝึกกลองชุดต้องฝึกรูปแบบจังหวะ ฝึกการปฏิบัติมือ และการส่งกลองให้มาก ซึ่งหลักการดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบฝึกกลองชุดในครั้งนี้

สำหรับข้อมูลในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมไว้อย่างน่าสนใจอีกประการหนึ่งว่า “แบบฝึกที่สร้างขึ้นขอให้ผู้วิจัยคำนึงถึงความเป็นไปได้ เพราะกลุ่มตัวอย่างเคยเห็นแบบฝึกบางเล่มเขียนโน้ต Bassdrum ใบเดียวแต่ให้ตีด้วยอัตราความเร็วที่สูง เมื่อประเมินดูแล้วโอกาสที่ฝึกสำเร็จเป็นไปได้ยาก บางครั้งเห็นโน้ตซ้อนกัน 5-6 ตัวก็เคยมี ซึ่งผิดหลักธรรมชาติของการเล่นกลองเบื้องต้นเป็นอย่างมาก ดังนั้นเมื่อเขียนโน้ตขอให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ด้วย” จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงออกแบบโน้ตในแบบฝึก โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติฝึกได้เป็นอันดับแรก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นเหมาะสมตามหลักธรรมชาติวิชาการเรียนการสอนกลองชุด

ประเด็นที่ 3 แบบฝึกเป็นประโยชน์และพัฒนาผู้เรียนได้

1) แบบฝึกกับการพัฒนากระบวนการคิด

ในส่วนท้ายของแบบฝึกแต่ละหน่วยจะมีแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้คิดและออกแบบการฝึกด้วยตนเอง สำหรับประเด็นนี้ ชนุตร์ เตชชนนันท์ (2561) ได้แสดงทัศนคติไว้อย่างน่าสนใจว่าแบบฝึกที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกแบบการคิดด้วยตนเองจะพัฒนากระบวนการคิดและเสริมสร้างจินตนาการให้กับเขาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มังกร ปี่แก้ว (2561) ที่กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเป็นเพียงแค่วัตถุดิบชิ้นหนึ่ง การปรุงแต่งการเล่นให้มีความสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและผู้เล่น ผู้เล่นควรมีจินตนาการในการฝึกของตนเอง ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปรุงแต่งการฝึก ตามความสามารถของเขาด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนามาก และ อุดร ทิณะกุล (2561) ได้กล่าวไว้อีกว่า จินตนาการในการเล่นเป็นสิ่งสำคัญ แบบฝึกที่ทำให้ผู้เล่นออกแบบการฝึกได้เอง

จะทำให้เกิดทักษะการคิด และสิ่งสำคัญเมื่อปฏิบัติได้ตามที่คิด ผู้เรียนจะเกิดความสุข และภาคภูมิใจ ซึ่งคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านสอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2557 : 43-46) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ควรเกิดจากการค้นคว้าของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอความคิดของตนได้อย่างอิสระ ครูมีบทบาทเป็นที่เลี้ยงและอำนวยความสะดวกกิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นกระบวนการริเริ่มสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งผลการประเมินแบบฝึกในด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสม

2) การทบทวนเนื้อหาเพื่อผลป้อนกลับ

แบบฝึกที่สร้างขึ้นจะมีแบบฝึกทบทวนเพื่อให้ผู้ฝึกได้ประมวลความรู้ สามารถนำไปประเมินและตรวจสอบการพัฒนาทักษะปฏิบัติทดลองชุดของตนเองได้ ดังที่ สง่า กำจัดพาลภัย (2561) ได้กล่าวว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้น ไม่ได้สร้างให้ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ครูในสังกัดและกลุ่มตัวอย่างต้องนำไปฝึกและพัฒนาตนเองได้ด้วยเช่นกัน แบบฝึกที่มีบททบทวนการเล่นนั้นสำคัญ เพราะเราสามารถนำแบบฝึกทบทวนมาเป็นบททดสอบและนำมาเป็นองค์ความรู้สำหรับประเมินการปฏิบัติร่วมกันได้ ซึ่งประเด็นนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียนและผู้สอน คำกล่าวนี้สอดคล้องกับหลักการ การพัฒนาทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ในด้านการทบทวนการทำซ้ำ (วันวิสาข์ เคน, 2556 : 167-172) ซึ่งจะให้ผู้เรียนมีโอกาสพิจารณาหาจุดดี และจุดบกพร่องของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการฝึกปฏิบัติ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านทดลองชุดมีความเห็นตรงกันว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประโยชน์เหมาะสมกับผู้เรียน

6.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางในการสร้างแบบฝึกและพัฒนาทักษะปฏิบัติทดลองชุด และเพื่อสร้างแบบฝึกที่ตรงกับความต้องการของครู ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ประสงค์ที่จะทำการวิจัยหรือต้องการศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ในส่วนของกระบวนการและวิธีการสร้างแบบฝึก ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นเท่านั้น สำหรับผู้ที่มีความสนใจขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสร้างแบบฝึกเครื่องดนตรีอื่น ๆ ได้

- 2) การสร้างแบบฝึกในครั้งนี้อาจให้ข้อมูลคือครูผู้สอน สำหรับผู้ต้องการศึกษาเพิ่มเติม สามารถเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียน ผู้บริหาร นักวิชาการการศึกษา หรือนักดนตรีอาชีพ
- 3) การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างแบบฝึก ไม่ได้ศึกษาถึงระดับการนำไปใช้ ดังนั้นหากมีผู้ที่สนใจ สามารถนำแบบฝึกนี้ไปขยายผลได้ด้วยการทดลองใช้ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาชุดนี้

การสร้าางแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

THE EXERCISES OF BASIC DRUM SET PERFORMANCE FOR SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19,
LOEI PROVINCE

ทยากร จันทะบุตร 5938558 MSME/M

ศศ.ม. (ดนตรีศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: วรรณภา ญาณวุฒิ, D.M.A., อนรรฆ จัรณยานนท์, ปร.ด.

บทสรุปรูปแบบสมบูรณั

บทนำ

ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ทุกโรงเรียน
มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ด้าน คือ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน 3) กิจกรรม
สาธารณประโยชน์ ในส่วนของกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนจะต้องมีกิจกรรมชุมนุม หรือชมรม
เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วม สำหรับกิจกรรมชมรมหรือชุมนุมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี หลาย
โรงเรียนได้จัดตั้งชุมนุมดนตรีสากลขึ้นในโรงเรียน เช่น ชุมนุมโยธวาทิต ชุมนุมขับร้อง หรือชุมนุม
ดนตรีไทย ซึ่งชุมนุมเหล่านี้มีส่วนผลักดันและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนดนตรีตามความต้องการของ
ตนเอง

การจัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมดนตรีในโรงเรียน ทำให้หลายโรงเรียนประสบ
ความสำเร็จในการแข่งขันงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติ สำหรับ
จังหวัดเลยประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมดนตรีหลายประเภท เช่น ชนะเลิศการแข่งขัน
ประสานเสียงระดับภาคและระดับชาติ ได้รับรางวัลจากการแข่งขัน การขับร้องเดี่ยวประเภทเพลง
ลูกทุ่ง เพลงพระราชนิพนธ์ และเพลงสากล รวมถึงการได้รับรางวัลระดับชาติในการแข่งขันดนตรี

ไทย ทั้งในรูปร่างและแบบบรรเลงเดี่ยว แต่ในการแข่งขันวงดนตรีประเภทสตริงและวงดนตรีประเภทลูกทุ่งยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

การที่วงดนตรีเหล่านี้ไม่ประสบความสำเร็จ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการปฏิบัติกลองชุดของผู้เล่น สังเกตได้จากการให้คำแนะนำของคณะกรรมการตัดสินหลังการแข่งขัน พบว่ากรรมการส่วนใหญ่มักจะกล่าวถึงวิธีการเล่นกลองชุดและความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดของผู้เล่นก่อนเสมอ ซึ่งมักจะให้คำแนะนำว่า ถ้าหากผู้ปฏิบัติกลองชุดมีทักษะความสามารถดี มีการรักษาจังหวะและน้ำหนักการเล่นได้ดี จะทำให้วงเล่นง่ายและจะทำให้เสียงโดยรวมของวงดีขึ้น เห็นได้ว่ากรรมการตัดสินการแข่งขันมักให้ความสำคัญกับผู้เล่นกลองชุดก่อนเป็นลำดับแรก

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น พบว่าผู้บรรเลงกลองชุดมีส่วนสำคัญในการทำให้วงดนตรีมีเสียงที่ดีขึ้นได้ จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจอยากจะพัฒนาการเล่นกลองชุดให้แก่ผู้เรียน ประกอบกับผู้วิจัยได้มีโอกาสเป็นกรรมการตัดสินและวิทยากรให้คำแนะนำเกี่ยวกับกลองชุดหลายครั้ง ทำให้พบสภาพปัญหาการปฏิบัติกลองชุดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขาดครูผู้สอนดนตรี ครูหลายคนขาดทักษะการปฏิบัติกลองชุด ไม่มีสื่อการเรียนรู้ และไม่มีแบบฝึกหัดที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและต้องการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนกลองชุดในจังหวัดเลย จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 จังหวัดเลย เพื่อให้ครูและผู้เรียนมีแบบฝึกไว้ใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุด และจะเป็นข้อมูลทางวิชาการให้แก่ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลองชุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย
- 2) เพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 2 ขอบเขต ดังนี้

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขอบเขตเนื้อหาเอาไว้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาความต้องการแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดของครูผู้สอน
- 2) ศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เนื้อหามี 2 ด้าน ประกอบด้วย
  - 2.1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด ประกอบด้วย องค์ประกอบของกลองชุด (Basic knowledge of drum set), การอ่านโน้ต (Basic notation reading), บุคลิกภาพ (Personality), การรักษารจังหวะ (Timing), น้ำหนักการบรรเลง (Dynamic), อารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง (Expression)
  - 2.2) ด้านการปฏิบัติกลองชุด ประกอบด้วย การปฏิบัติมือพื้นฐาน (Rudiments), รูปแบบจังหวะกลองชุด (Drum set patterns), การเติมลูกส่ง (Fills)
- 3) สร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาตามความต้องการของครูผู้สอน มีเนื้อหา ประกอบด้วย การปฏิบัติมือพื้นฐาน, รูปแบบจังหวะกลองชุด, การเติมลูกส่ง

2) ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) กำหนดเกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) เลือกโรงเรียนที่มีกิจกรรมดนตรีประเภทวงสตริง, วงลูกทุ่ง หรือมีกิจกรรมดนตรีในรูปแบบชุมนุม ชมรม
- 2) เลือกโรงเรียนมีอุปกรณ์เครื่องดนตรีประเภทวงสตริง, วงดนตรีลูกทุ่ง, หรือมีเครื่องดนตรีประเภทกลองชุด
- 3) เลือกโรงเรียนที่เคยมส่งวงดนตรีสตริง หรือวงดนตรีลูกทุ่งเข้าประกวดแข่งขันในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) เลือกครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์สอนกลองชุดไม่น้อยกว่า 1 ปี จากโรงเรียนที่เลือก โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับดำเนินการวิจัย รวมทั้งสิ้น 14 คน

สาเหตุที่ไม่เลือกครูจากโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กขาดครูผู้สอนดนตรี และขาดอุปกรณ์ดนตรี ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ใช่ครูที่มีวุฒิการศึกษาด้านดนตรี

แนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย

1) แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะปฏิบัติในศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมที่ตนเองสนใจด้วยความชำนาญอย่างถูกต้องมีแบบแผน โดยผ่านกระบวนการคิด การค้นคว้าของผู้เรียน ซึ่งครูจะเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกหรือเป็นที่เลี้ยง โดยมุ่งเน้นการสร้างภาคีแห่งการเรียนรู้ กลุ่มภาคีแห่งการเรียนรู้ จะแบ่งปันความคิดและการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดประโยชน์จากการทำงานเป็นทีม มีการจัดลำดับของงาน มีส่วนช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่จะทำให้ นักเรียนได้เรียนในระดับสูงขึ้น

2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีระดับมัธยมศึกษา

สาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ได้กำหนดไว้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและจะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและสร้างอาชีพได้ โดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนหลังจบการศึกษาเอาไว้ว่า

1) เมื่อจบ ม.3 ผู้เรียนเข้าใจในความแตกต่างขององค์ประกอบดนตรี มีความเข้าใจในบทเพลง สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เกิดความสุนทรีย์กับดนตรีที่ได้ยินหรือปฏิบัติ สามารถอ่านโน้ตสากลหรือโน้ตไทยได้ แสดงออกและแสดงความคิดเห็นทางด้านดนตรีได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล ประเมินคุณภาพบทเพลงที่ได้รับฟังหรือกำลังศึกษาได้ เข้าใจบทบาทดนตรีที่มีต่อสังคมและธุรกิจบันเทิง

2) เมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบประเภทของวงดนตรี อ่านโน้ตสากลและปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เข้าใจดนตรีที่มาจากต่างวัฒนธรรม สามารถสร้างผลงานหรือประพันธ์เพลงได้ ชื่นชมการแสดงดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรี

ในส่วนของครูผู้สอนคนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ว่า ครูคนตรีต้องเป็นผู้ที่ต้องพัฒนาคนตรีตัวเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปฏิบัติและวิชาการ ต้องมีการพัฒนาตนเอง มีการจัดการเรียนรู้และมีเทคนิคการสอน ใช้สื่อการสอนหลากหลายประเภท ส่งเสริมวิชาคนตรีอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างกิจกรรมคนตรีให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการปฏิบัติกลองชุดระดับมัธยมศึกษา ผู้ปฏิบัติกลองชุดต้องมีความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ หมายถึงผู้เล่นต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ มีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เพื่อประโยชน์ที่ดีในการเล่นและการฝึกซ้อม ผู้เล่นต้องหมั่นสำรวจตัวเองเสมอ ว่าตนเองมีความตั้งใจมากน้อยเพียงใด หากผู้เรียนคนใดมีความสนใจจะเป็นนักคนตรี ต้องทราบว่าสิ่งใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญในชีวิตตน จากนั้นต้องฝึกซ้อมการเล่นของตนให้บรรลุตามความมุ่งหมายนั้น ซึ่งสิ่งสำคัญคือผู้เล่นคนตรีต้องมีความรักความชอบ มีความขยันหมั่นเพียรมานะอดทนในการฝึกซ้อม มีโสตประสาทที่ดีมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความจำดี มีสมาธิดี มีระเบียบวินัย มีสุขภาพอนามัยดี และได้รับการสนับสนุนให้มีเครื่องดนตรีฝึกฝน

3) ความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด

กลองชุด คือกลองที่เอาเครื่องดนตรีหลาย ๆ ประเภทมาบรรเลงรวมกัน โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว องค์ประกอบของกลองชุดที่พบเห็นทั่วไป คือ กลองใหญ่ กลองสแนร์ กลองทอมทอม กลองฟลอร์ทอม และฉาบ กลองชุดเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้นั่งบรรเลง โดยจะมีแป้นเท้าสำหรับตีกลองใหญ่ ในส่วนของการปฏิบัติกลองชุด Taylor (2005 : 106-108) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติกลองชุดมีหลักการปฏิบัติอยู่ 3 แบบ คือ (1) การปฏิบัติมือพื้นฐาน (2) ฝึกรูปแบบจังหวะ (3) การเติมลูกส่ง ซึ่งการฝึก 3 อย่างนี้ ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้

4) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึก

ผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของ Edward Lee Thorndike มาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุด โดยใช้กฎและทฤษฎี ดังนี้

1) กฎแห่งผล (Law of effect) หมายถึง แบบฝึกที่สร้างขึ้นต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าจากแบบฝึกกับการตอบสนองของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนตอบสนองต่อสิ่งเร้าแล้ว การตอบสนองนั้น ๆ ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องการฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercises) หมายถึงผู้เรียนได้ฝึกหรือกระทำ ซ้ำ ๆ ในกิจกรรมหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมหรือกิจกรรมนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) หมายถึง เมื่อผู้เรียนมีความรู้สึกสะดวกสบายและมีความพร้อมที่จะเรียน จะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1) เครื่องมือการวิจัย มี 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย (1) แบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติทดลองของกลุ่มตัวอย่างและ (3) แบบสอบถามการให้ลำดับความสำคัญเกี่ยวกับทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

ประเภทที่ 3 แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบฝึกปฏิบัติ

ทดลองชุด

2) การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่ม

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับแบบสอบถาม และแบบประเมินแบบฝึก โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2) วิเคราะห์เนื้อหาสำหรับการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ตามหลักและทฤษฎีของ Giorgi เพื่อนำผลการวิเคราะห์ ไปสังเคราะห์สร้างแบบฝึก

4) การสร้างแบบฝึก

4.1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปสร้างแบบฝึกตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางและหลักการปฏิบัติทดลองของ Taylor (2005) เป็นกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบฝึก

4.2) สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองเบื้องต้น

4.3) นำแบบฝึกเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข

4.4) เสนอแบบฝึกต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาคำดัชนีความสอดคล้องของแบบ

ฝึก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างมีเพศชาย 12 คน เพศหญิง 2 คน
- 2) อายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 21-25 และอายุในช่วง 36 – 40 ปีมากที่สุด
- 3) ครูผู้สอนคนตรี 14 คน มีครูผู้จบคนตรี 13 คน
- 4) ประสบการณ์ในการสอนกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย 6 ปี 11

เดือน

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด

- 1) กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการอ่านโน้ตคนตรีสากลและมีความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงอยู่ในระดับมาก
- 2) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุด บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด วิธีการรักษาจังหวะ และวิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลงอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการปฏิบัติมือ การปฏิบัติรูปแบบจังหวะ และการเติมลูกส่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง
- 4) กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและต้องการพัฒนาการปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นอันดับแรก รองลงมาคือรูปแบบจังหวะกลองชุดและสุดท้ายคือการเติมลูกส่ง

ผลการศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์กลุ่ม

การศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกกลองชุด แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับกลองชุด 2) ด้านการปฏิบัติกลองชุด สรุปได้ดังนี้

ด้านทฤษฎีและความรู้เกี่ยวกับกลองชุด

- 1) กลุ่มตัวอย่างเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่ององค์ประกอบกลองชุดไว้ว่า ครูควรใช้สื่อประกอบการสอน เช่นรูปภาพกลองชุดที่มีการติดตั้งหลาย ๆ รูปแบบ พร้อมกับแสดงรายละเอียดของเครื่องดนตรีที่เป็นองค์ประกอบแต่ละชิ้นไว้ให้ผู้เรียนได้ทราบ

2) ด้านบุคลิกภาพของผู้บรรเลงดนตรี กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า สิ่งสำคัญที่ผู้เรียนต้องทราบคือ วิธีการจับไม้แบบต่าง ๆ วิธีการนั่งเพื่อบรรเลง ผู้บรรเลงกลองชุดต้องมีภาวะผู้นำ มีความมั่นใจ กล้าตัดสินใจในการบรรเลง

3) การอ่านโน้ตเป็นสิ่งสำคัญของผู้บรรเลงดนตรี สำหรับผู้เรียนกลองชุดที่อยู่ในส่วนกิจกรรมชมรมระดับมัธยม ควรอ่านโน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น หรือ โน้ต 3 พยางค์ได้ สามารถปฏิบัติกลองชุดในอัตราจังหวะ 6/8, 12/8 ได้

4) ผู้ฝึกปฏิบัติกลองชุด สามารถฝึกการรักษาจังหวะได้จากการฝึกฟัง โดยเริ่มจากการฟังเพลงแล้วเคาะตามจังหวะหรือปรบมือตามจังหวะที่ได้ยิน ในส่วนของการฝึก ผู้เล่นกลองควรฝึกการเล่นกับเครื่องกำกับจังหวะ โดยเริ่มเล่นจากช้า ๆ แล้วเพิ่มความเร็วขึ้นทีละน้อย

5) วิธีการรักษาน้ำหนัก ผู้บรรเลงดนตรีต้องรู้จักฝึกการควบคุมความดังเบาของเสียง โดยฝึกจากการฟังเสียงที่มีน้ำหนักความดังเบาที่ต่างกันมาก ๆ จากนั้นให้ลดความห่างระหว่างความดังเบาให้แคบลง สำหรับผู้เรียนกลองชุด ต้องฝึกการตีตามตัวโน้ตที่มีเครื่องหมาย Accent และฝึกปฏิบัติตามเครื่องหมายที่กำหนด

6) ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้จากการฝึกฟัง ฝึกตีความหมายตามจังหวะที่ได้ยิน ผู้บรรเลงกลองชุดควรฝึกฟังจังหวะ เพราะอัตราความช้าความเร็ว สามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ในบทเพลงได้

ด้านการปฏิบัติกลองชุด

1) รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า การปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญของผู้เล่นเครื่องเคาะตี ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติมือตามลูกมือมาตรฐาน โดยเริ่มจากการฝึกช้า ๆ ด้วยโน้ตตัวดำ ตามด้วยโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น จากนั้นให้เพิ่มความถี่ของตัวโน้ต และเพิ่มความเร็วขึ้นทีละน้อย ผู้ฝึกต้องฝึกลูกมือให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่ม Roll Rudiments, กลุ่ม Diddle, กลุ่ม Flam, และกลุ่ม Drag

2) รูปแบบจังหวะกลองชุด กลุ่มตัวอย่าง เสนอว่า ในการฝึกปฏิบัติกลองชุดในระดับมัธยมผู้เรียนควรฝึกรูปแบบจังหวะในอัตรา 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 การฝึกให้เริ่มจากการเล่นง่าย ๆ แล้วเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อย ๆ และฝึกจากช้าไปเร็ว ให้เริ่มฝึกการบรรเลงจาก โน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำและตัวเข้บ็ต 1 ชั้น ตัวเข้บ็ต 2 ชั้น และเพิ่มความถี่ของโน้ตขึ้นตามลำดับ

3) รูปแบบการเติมลูกส่งเพื่อใช้ในการบรรเลง การเติมลูกส่ง คือการที่ผู้บรรเลงเปลี่ยนการบรรเลงไปจากเดิม เช่น เพิ่มหรือลดจำนวนตัวโน้ตเพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างท่อนเพลง ผู้บรรเลงควรฝึกการเติมลูกส่งจากง่ายไปยาก จากช้าไปเร็ว โดยเริ่มจากการเติมลูกส่งด้วยโน้ตตัวดำ

หรือโน้ตเชบีต 1 ชั้น แล้วเพิ่มโน้ตเชบีต 2 ชั้น และโน้ตสามพยางค์ และให้เพิ่มการส่งกลองในอัตรา จังหวะ 6/8, 12/8 ส่วนการฝึกลูกส่งให้ฝึกลูกส่งทีละน้อย ๆ เช่น ส่ง 1 จังหวะ, 2 จังหวะ, 3 จังหวะและ 4 จังหวะ ตามลำดับ

แบบฝึกปฏิบัติกลองชุด

- 1) หัวข้อสำหรับการประเมินหาคุณภาพของแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น
  - 1.1) เนื้อหาของแบบฝึกมีความชัดเจนครบถ้วนเพียงพอแก่การพัฒนาการ
  - 1.2) เนื้อหาของแบบฝึกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา
  - 1.3) แบบฝึกมีความสอดคล้องกับหลักสูตรชาติวิชาและวิธีการในการฝึกปฏิบัติกลองชุด
  - 1.4) การจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแบบฝึกมีความเหมาะสม
  - 1.5) ภาษาที่ใช้สำหรับอธิบายเนื้อหาในแบบฝึกสามารถเข้าใจง่าย ชัดเจน
  - 1.6) เนื้อหาในแบบฝึกเหมาะสมต่อการพัฒนาความรู้และการปฏิบัติกลองชุดของผู้เรียน
  - 1.7) จำนวนหน่วยกิจกรรมในแบบฝึกครอบคลุมเนื้อหาในการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น
    - 1.8) การนำเสนอเนื้อหาฝึกปฏิบัติภายในหน่วยจัดเรียงชัดเจน เข้าใจง่าย
    - 1.9) ขนาดตัวโน้ต และรูปแบบในการนำเสนอมีความเหมาะสม
    - 1.10) แบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

2) ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึก

ผู้เชี่ยวชาญ	ผลคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ									
	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10
คนที่ 1	1	0	0	0	1	0	-1	1	1	1
คนที่ 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 5	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
คนที่ 6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
คนที่ 9	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
คนที่ 10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
รายข้อ	1.00	0.90	0.90	0.90	0.80	0.90	0.70	1.00	1.00	1.00
ค่าเฉลี่ย	0.91									

เมื่อพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินแบบฝึกปฏิบัติทดลองจากผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความสอดคล้องในแต่ละหัวข้อเท่ากับ 0.7 – 1.00 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.91 ผ่านเกณฑ์ 0.6 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แบบฝึกปฏิบัติทดลองเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา มีคุณภาพเหมาะสม

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล 3 ด้าน คือ

1) กลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความสามารถในการอ่านโน้ตและมีความรู้ในด้านทฤษฎีดนตรีอยู่ในระดับมาก เพราะว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความสามารถทางดนตรีตามมาตรฐานวิชาชีพครู และมีการพัฒนาความชำนาญในสายอาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือได้

ในด้านความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนปฏิบัติกลองชุดได้ และมีความสามารถในการปฏิบัติกลองชุดอยู่ที่ระดับปานกลาง การที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติกลองชุดได้นั้น เป็นเพราะต้องพัฒนาความสามารถของตนเองและต้องเล่นกลองชุดเป็น เพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียน

สำหรับลำดับความสำคัญในการพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุด กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญการปฏิบัติมือพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก โดยให้ความเห็นว่า การปฏิบัติมือพื้นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจอัตราจังหวะ และค่าของตัวโน้ต เมื่อผู้เรียนอ่านโน้ตได้ จะส่งผลให้ผู้เรียนบรรเลงกลองชุดง่ายขึ้น

2) แบบฝึกกลองชุดเบื้องต้น

การสร้างแบบฝึกครั้งนี้ เกิดจากการร่วมมือกันของครูผู้สอนดนตรีทั้งหมด 14 คน จากการศึกษา พบว่า ครูผู้ให้ข้อมูลได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เคารพความเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผลและมีการสนับสนุนข้อมูล และลงมติเห็นชอบเพื่อให้ผลของการสร้างแบบฝึกออกมาตามความต้องการของกลุ่ม

สำหรับลักษณะของแบบฝึกที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ จากการศึกษา พบว่า ในส่วนของเนื้อหาของแบบฝึกให้เรียงลำดับจากง่ายไปยาก และให้มีส่วนที่ทำให้ผู้เรียนได้ออกแบบการฝึกได้ด้วยตนเอง ให้มีแบบฝึกทบทวน จัดเรียงลำดับต่อเนื่องกัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย

3) การประเมินคุณภาพแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น

ผลการวิจัยนี้ พบว่าระดับค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้ที่ 0.6 การที่แบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1) แบบฝึกมีเนื้อหาครบถ้วนและมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านกลองชุดมีความเห็นว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาครบถ้วนและมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งเพียงพอต่อการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีดนตรี หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ จิตวิทยาดนตรี หลักในการเรียนกลองชุดของสถาบันดนตรี Rock School และการฝึกปฏิบัติกลองชุดของ Taylor เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบฝึก

2) การจัดเรียงลำดับเนื้อหา

การจัดเรียงความยากง่ายของแบบฝึกผู้วิจัยได้ใช้หลักการสร้างสื่อของ กุศยา แสงเดช (2552:8) ที่กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนรู้ควรมีเนื้อหาแบ่งเป็นหน่วยย่อย โดยเริ่มจาก เนื้อหาที่ง่ายไปยากและจัดเรียงลำดับต่อเนื่องกัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างมีขั้นตอน มี กำลังใจในการฝึกและรู้สึกถึงการพัฒนาของตนเอง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสม

3) แบบฝึกเป็นไปตามหลักธรรมชาติวิชาการปฏิบัติกลองชุด

ธรรมชาติวิชาการปฏิบัติกลองชุด ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติการเล่นทั้งมือและ เท้าประกอบกัน มีหลักการเล่น 3 แบบ คือ ผู้เล่นต้องฝึก รูปแบบปฏิบัติมือ รูปแบบจังหวะ และ รูปแบบการเติมลูกส่ง ซึ่งหลักการดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบฝึกกลองชุดใน ครั้งนี้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นเหมาะสมตามหลักธรรมชาติวิชาการเรียนการ สอนกลองชุด

4) แบบฝึกเป็นประโยชน์และพัฒนาผู้เรียนได้

ในส่วนท้ายของแบบฝึกแต่ละหน่วยจะมีแบบฝึกหัดที่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้นำเสนอความคิดของตนโดยให้ผู้เรียนได้ออกแบบการฝึกด้วยตนเอง เน้นกระบวนการ ริเริ่มสร้างสรรค์กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจลงมือปฏิบัติ โดยครูมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงและอำนวยความสะดวกซึ่งผลการประเมินในด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเหมาะสมและมี ประโยชน์แก่ผู้เรียน

THE EXERCISES OF BASIC DRUM SET PERFORMANCE FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19, LOEI PROVINCE

TAYAGORN CHANTABUTR 5938558 MSME/M

M.A. (MUSIC EDUCATION)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE : WANNAPHA YANNAVUT, D.M.A., ANAK CHARANYANANDA, Ph.D.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

According to The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008), all schools shall provide 3 learner development activities including 1) counseling activities 2) student activities 3) activities for Social and Public Interest. Under the second development activities, student activities, all school shall arrange club and societies to allow student's participation. Most of the schools have established several musical clubs such as musical brand, vocal band, and traditional Thai music club in order to support and encourage students to participate any club that they are interesting in.

These musical club activities led several schools to success in both regional and national competition on art and handicraft. Number of schools in Loei province also attained their achievements in many musical competitions including the first place award from harmonizing competition in both regional and national level, the awards from individual singing competitions in traditional Thai song, royal song, and modern song, as well as the national award from traditional Thai musical competition (individual and band). However they have not yet succeeded in Thai folk song and modern music band competitions.

One reason that led to unsuccessful in Thai folk song and modern music band competitions was the competency of drummer who played a drum set. According to the recommendations after the competition, commentators tended to begin with the performance of drum set player. If drum set player has great potential and ability to keep up timing and dynamic, it will support the band and improve overall sound. This implies that commentators tended to place importance on the competency of drum set player.

As mentioned above, a drum set player plays an important role to support the band and improve overall sound. I as a researcher am interested in improving the competency of students who play drum set. Apart from that, the researcher has had an opportunity to be a commentator and speaker who provides knowledge about drum set. Many problems found while carry out these tasks which are several schools do not have musical teacher, some teachers do not have comprehensive knowledge of drum set, and there is no appropriate learning material and exercise for students.

Thus, the researcher would like to support and promote an education related to drum set in Loei province by develop the Exercises of Basic Drum Set Performance for Secondary Schools under The Secondary Educational Service Area Office 19, Loei Province. Teacher and student will be able to use them as an education material. The researcher believe these exercises will be an crucial material that help to improve drum set skill and an academic source for student, teacher, and those who may interested in these materials.

Objectives

1) To develop guideline to design the exercises of basic drum set performance for secondary schools under the secondary educational service area office 19, Loei province.

2) To develop the exercises of basic drum set performance for secondary schools under the secondary educational service area office 19, Loei province.

Scopes of the study

Scopes of the study are divided into 2 parts, which are as follows:

1) Scopes of content

There are 3 scopes of content which are as follows:

1) Identify the exercises of basic drum set performance that teacher may need.

2) Study a guideline to design the exercises of basic drum set performance for secondary schools. The contents are divided into 2 parts, which are as follows:

2.1) Theory and knowledge of drum set includes basic knowledge of drum set, basic notation reading, personality, timing, dynamic, and expression.

2.2) Drum set performing practice includes rudiments, drum set patterns, and fills.

3) Design the exercises of basic drum set performance for secondary schools (which contain rudiments, drum set patterns, and fills) that satisfy teacher's needs.

2) Scope of sample

This study uses purposive sampling approach to draw a sample. The criteria of sampling selection are defined as follows:

1) The school that has modern music band, Thai folk song band, or musical club.

2) The school that has modern music instruments, Thai folk song instruments, or a drum set.

3) The school that has participated modern music band or Thai folk song band competition in educational service area level.

4) Selecting one teacher who has at least 1 year of experience in teaching drum set from the chosen school. As a result, the sample set of this study consists of 14 teachers.

Teachers from small schools are not chosen because small schools do not have musical teacher and musical instruments. Moreover, most of the teachers in small school do not have musical educational background.

Conceptual and theoretical review

1) Concept and theory on the education of 21th Century skills.

The path to achieve the 21th century skills places importance on student's skills of living and the ability to carry any activities related to student's interests with expertise and well constructed pattern. The skill development carries out under student's thinking and learning process while teacher will help along or be an assistant. This concept also focuses on teamwork where group of students will share their ideas, work together, and help each other so that they will learn the advantage of working as a group, prioritize assignments, and share responsibilities with it the team.

2) Concept and theory on musical performance in secondary schools

The core of the learning area of Art (Music) prescribes that it will help to develop imagination and creativity in students. It also helps to develop student's physical, mental, intellectual, and emotional which will lead to environmental development and be a foundation for future education or career. Student's qualities after the graduation of this education are defined as follows:

1) After grade 9 graduation, students shall understand differences regarding musical components and understand the meaning of the songs. They shall be skilful in playing musical instruments and be able to feel and enjoy while playing that instrument. They shall be able to read both modern and Thai musical notation and express musical opinions with proper reasons to support. Finally, they shall be skilful in assessing quality of songs and understand roles of music in the society and entertainment business.

2) After grade 12 graduation, students shall understand the forms of various types of musical band, modern musical notation, and the music from different culture. They shall be skilful in playing musical instruments and be able to write or

compose songs music. They shall be able to appropriately assess quality of their own and others' music compositions. Finally, they shall participate the activities to support and preserve cultural music.

For musical teacher, the Ministry of Education prescribes that musical teachers shall continue to improve themselves in both academic and practical aspects. They shall develop and design music curriculum, techniques, and various learning materials. They shall continue to promote music activities and self-learning mechanism for students.

Regarding the drum set performance for secondary schools, drummers shall be prepared mentally and physically. This means drummers should have perfect health and strong body to practice and play drum set. The drummers must know their own intention and passion and they should be able to set their goal and practice to achieve it if they aim to be professional musician. The most important factor is that drummers must have responsibility, work hard, and keep practicing. Moreover, they should have good musical sense, intelligent, and memory, as well as good health, concentration, discipline. Apart from that, they shall get support in term of musical instrument for practice.

3) Basic knowledge and theory of drum set

Drum set is a collection of drums and other percussion instruments which are played by a single player, simultaneously. It consists of base drum, snare drum, hi-hat, toms, floor tom, and cymbals. Drum set player will sit down while playing this instrument and a foot pedal is set up to play bass drum. According to Taylor (2005 : 106-108), the principle of performing drum set consists of 3 parts which are (1) rudiments (2) drum set patterns and (3) fills. This principle will be referred to as a framework of this study.

4) Concept and theory on the exercises

This study uses Thorndike's Connectionism Theory as a framework to develop the exercises for drum set performing which consists of 3 primary laws as follows:

1) Law of effect: the developed exercise should build the connection between exercise's stimulus and student's response. When student responds to the stimulus once, that response is likely to be presented again given the same stimulus. As a result, student will keep practicing that lesson as a response to exercise's stimulus.

2) Law of exercises: if the student continues to repeat the same action or activity, the performance of that action and activity will eventually become perfect.

3) Law of readiness: student feels comfortable and ready to learn and this will improve learning efficiency.

Methodology

1) Research materials

Type 1: individual questionnaire include; (1) Questions about general information of the samples; (2) Questions about drum set knowledge and performance of the samples; and (3) Questions to ask the samples to prioritize the important of drum set skill

Type 2: questions for group interview

Type 3: questions to assess confidence interval of drum set performing exercise

2) Data collection

The research collects data from questionnaire and group interview.

3) Data analysis

3.1) Using program computer to analyze the data collected from questionnaire and group interview in order to calculate the frequency distribution, percentage and standard deviation.

3.2) Analyze the content for group interview using Giorgi Principle and Theory and use the output to develop drum set performing exercise.

4) Develop the exercise

4.1) Researcher analysis the data collected from questionnaire and group interview and use the analysis's output to develop drum set performing

exercise that satisfies sample's needs. The learning area of art and Taylor (2005) practical concept will be used as the indicators to draw framework of the exercise.

4.2) Synthesize data to develop draft of drum set performing exercise.

4.3) Propose the draft to research's advisor to check the completeness and provide an advice on further adjustment.

4.4) Propose the exercise to an expert to assess the Index of Item-Objective Congruence.

Analytical result of the questionnaire

1) Analytical result of the sample's general information

The sample's general information can be concluded as follows:

- 1) There are 12 men and 2 women.
- 2) Most of the sample age falls in 21-25 years old and 36-40 years old.
- 3) musical teachers out of 14 have musical background education.
- 4) The average years of drum set teaching experience is 6 years 11 months.

2) Analytical result of the sample knowledge of drum set

1) The sample potential in reading modern musical notation and understanding about expression and feeling of the songs is in a good level.

2) The sample knowledge about drum set, drummer personality, timing, and dynamic is in a medium level.

3) The sample performance on rudiment, drum set pattern, and fills is in a medium level.

4) The samples place rudiment as the most important practice while place drum set pattern and fills as the second and third important practice, respectively.

The result from group interview to establish guideline to develop the exercises of basic drum set performance

A guideline to develop the exercises of basic drum set performance that is divided into 2 parts - 1) knowledge and theory of drum set 2) drum set practice - can be concluded as follows:

Knowledge and theory of drum set

1) The samples propose an idea to organize teaching-learning activities related to component of drum set. This idea suggests that teachers shall use teaching material such as the pictures of different set up of drum set to show detail on each component so that student can learn about it.

2) Regarding drummer personality, the samples suggest that the important details that student must know consist of how to hold drumstick, how to sit while playing, and the drummer must have leadership, confident, and bravery to make a decision.

3) Basic notation reading is an important knowledge of musician. Drummer who is in secondary education club activities should be able to read sixteenth note or triplets note and perform drum set in 6/8 and 12/8 meter.

4) Drum set learners can improve timing skill by practice in listening and clapping or taping along the beat. Moreover, learner should practice with the metronome and start with slow beat before gradually increase the beat.

5) To steady playing dynamic, musician should learn to control dynamic - either make a soft or loud sound – by practice in listening a wide gap of different dynamic before gradually reduce the gap. Drum set learners should practice by performing the notes that have Accent signature.

6) To understand an emotion and feeling of the songs, learner can improve this skill by practice in listening and translating musical timing. The speed and timing can indicate the emotion and feeling of each song.

Drum set practice

1) Rudiment pattern: the samples suggest that rudiment is an important skill that percussion instrument player should improve. Learners should practice basic drum rudiment by starting with slow beat like quarter note before gradually increasing to eighth note and sixteenth note. After that, learners should be able to increase the number of note and speed. Moreover, learners shall practice all 4 groups of drum rudiments which include Roll Rudiments, Diddle Rudiments, Flam Rudiments, and Drag Rudiments.

2) Drum set pattern: the samples suggest that drum set learners in secondary education shall practice drum beat in 2/4, 3/4, 4/4, and 6/8 by starting with an easy exercise and slow beat before gradually increasing the difficulty and speed. Moreover, learner should start practice with quarter note, eighth note, and sixteenth note before increase number of note, respectively.

3) Fills pattern: “fills” is the way that musicians change or break the playing pattern such as increase or decrease the note to make a different between transitions. Musicians should start with practicing an easy and slow beat before increase the difficulty and speed. They can start to fill with quarter note before increase to eighth note, and triplet note, as well as increase the drum beat from 6/8 to 12/8. Moreover, learners should start with a small amount of fills such as 1 beat, 2 beats, 3 beats, and 4 beats, respectively.

The exercises of drum set performance

1) The evaluation of the exercises consists of 10 items:

1.1) Exercise content is clear, complete, and sufficient to improve the basic drum set performance.

1.2) Exercise content is appropriate for student in secondary education.

1.3) Exercise content aligns with nature of the subject and drum set practicing method.

1.4) Exercise content was properly sorted by difficulty of the practice.

1.5) The interpretation is clear and easy to understand.

1.6) Exercise content properly facilitates the improvement of knowledge and performance of drum set.

1.7) Activity units in the exercise cover all of the important information on basic practice for drum set.

1.8) Exercise content is properly arranged and easy to understand.

1.9) Size of notes and presentation pattern are appropriate.

1.10) The exercises of drum set performance can generate the benefit to student.

2) Result of the evaluation

Expert	Score from an expert									
	Item 1	Item 2	Item 3	Item 4	Item 5	Item 6	Item 7	Item 8	Item 9	Item 10
1 st expert	1	0	0	0	1	0	-1	1	1	1
2 nd expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3 rd expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4 th expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 th expert	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
6 th expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7 th expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8 th expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9 th expert	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
10 th expert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Item average	1.00	0.90	0.90	0.90	0.80	0.90	0.70	1.00	1.00	1.00
Average	0.91									

After consider the Index of Item-Objective Congruence of the exercises of drum set performance' evaluation, consistency's interval of this study is ranged from 0.7-1.00. The Index of Item-Objective Congruence is 0.91 which is higher than the

criteria of 0.6. This implies that experts think the basic exercises of drum set performance for secondary education is in an appropriate quality.

Conclusion and discussion

The research results found 3 key findings which will be discussed below.

1) Sample set

The research results found that sample potential in reading musical notation and knowledge of musical theory is in a good level. This is because the samples shall have musical competency as prescribed in the professional standards for teachers, and improve their professional continually. Thus, information collected from this sample set is reliable.

In case of drum set performance, the results found that all of the samples are able to perform the drum set in medium level. The reason is that the samples must improve themselves continually to be good at drum set performing as this ability is required in order to disseminate the knowledge to students.

In case of prioritizing the important of drum set skills, the samples place rudiment as the most important skill because this skill will help learners to understand meter and musical note. Learner with notation reading skill will be able to play drum set with ease.

2) The exercises of basic drum set performance

This exercise is developed under the corroboration between 14 musical teachers. The results found that the teachers are willing to share their knowledge and respect different opinions that have reasonable supports. They are able to reach an agreement that ensure the exercise will satisfy all needs of the group.

In case of the desired exercise pattern, the result found that the content should be sorted from the easiest lesson to the most difficult lesson. It should also allow the learners to design their own practice with properly revise. Moreover, the exercise should be divided into sub lessons and the arrangement should provide smooth transition between each lessons.

3) Evaluation of the exercises of basic drum set performance

The research results found that the Index of Item-Objective Congruence of an expert evaluation of drum set performing exercise is 0.91 which is higher than the criteria of 0.6. This finding can be discussed as follows:

1) the exercise has complete content and the interpretation is suitable for the group of learners

The experts in drum set remark that the exercise has complete content and suitable interpretation for group of learners which are sufficient to develop the exercise of basic drum set performance. The reason behind this success is that researcher applies musical theory, the Basic Education Core Curriculum, the psychology of music, Rock School's framework on learning drum set, and Taylor's framework to develop an exercise.

2) Content arrangement

The exercise content is arranged under the concept of building learning material, Kusaya Sangdet (2009:8). It mentioned that learning material should be divided into sub-units or small parts and prioritized from the easiest to the most difficult units. Under this concept, learners will have spirit to carry out the exercise and they will be able to improve step by step and observe their own improvements. The experts note that this concept is very useful and appropriate.

3) The exercise follows the nature of drum set performing subject

Under the nature of drum set performing, players must be able perform hands and feet movement, simultaneously. There are 3 practicing principles including rudiment pattern, drum set pattern, and fills pattern. The researcher uses these principles as a framework to develop the exercise of drum set performance and the experts agree that this exercise is appropriate and align with the nature of drum set teaching-learning activity.

4) The exercise generate a benefit and improvement for learners

At the end of each lesson unit, there will be an exercise that provides an opportunity to the learners in order to propose ideas and design their own lesson. The exercises also focus on initiate student's creativity and encourage students

to act or carry out the task that they are interested in while teacher will help to evaluate student improvement. The experts find that this exercise is very useful and appropriate.

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (20). กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (1-32). กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2545). หนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554. (6-7). กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- กุศยา แสงเดช. (2552). บทเรียนสำเร็จรูป คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ฟลิคส์เซ็นเตอร์.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขมมังกร ศรีสุระ. (2557). การศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนเมืองคง. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาสารคาม: คุรียางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยมหาสารคาม.
- ไชแสง สุชะวัฒนะ. (2554). สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีตะวันตก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คุรุสภา. (2556). ข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ.
- ชนะศักดิ์ วงษ์วีระวินิจ. (2555). การสร้างแบบฝึกหัดการบรรเลงแบบดับเบิลทั้งกิ่งสำหรับฟลูตกรณีศึกษา: เพลง *Midsummer Night's Dream Schero* โดย *Felix Mendelssohn*. ปรินญาคุรียางคศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนุตร์ เตชชนนันท์. (2561, 5 มิถุนายน). ผู้เชี่ยวชาญ. สัมภาษณ์.
- เชาว์ อินโย. (2543). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. เลย: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเลย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- _____. (2545). *สาระดนตรีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2560). *วิธีวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ : พรรณีพริ้นติ้งเซ็นเตอร์
- _____. (2561). *ดนตรีศึกษาหลักการและสาระสำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิชชา พันธุ์เจริญ. (2552). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกษกระรัต.
- ณัฐ เชียงทอง. (2555). *แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรีประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับชั้นต้น*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์. (2561, 28 เมษายน). ครู. สัมภาษณ์.
- ณัฐพงษ์ สอนสุภาพ. (2561, 28 เมษายน). ครู. สัมภาษณ์.
- ทศ พนมขวัญ. (2561, 3 มิถุนายน). ผู้เชี่ยวชาญ. สัมภาษณ์.
- นิวัฒน์ วรรณธรรม. (2557). *เส้นทางสู่ความเป็นเลิศของวงดนตรีลูกทุ่งมัธยมศึกษาในประเทศไทย*. ปรินญาปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต, มหาสารคาม: ดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิติพงศ์ คุณยศยิ่ง. (2554). *แบบฝึกทักษะกีตาร์คอร์คอร์ดเบื้องต้น*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นุชลี อุปภัย. (2555). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประภัสสร พวงสำลี. (2556). *แบบฝึกการแก้ปัญหาอินโทเนชั่น (Intonation) สำหรับวงฟลูตควอเท็ตสำหรับนักศึกษาดุขฎฐิศึกษา*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปรินญานันท์ พร้อมสุขกุล. (2552). *แนวทางในการรับมือกับความกังวลในการแสดงดนตรี*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*, (2556). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พนม นานวน. (2559, 27 ธันวาคม). ครู. สัมภาษณ์.
- เพชรรัตน์ เข้มแก้ว. (2545). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลของจังหวัดนครปฐม*. ปรินญามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พันธวัฒน์ นาวิก. (2553). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการตั้งเสียงกลองชุด*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์. (2550). *ชุดการสอนวิชาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยเรื่องระดับเสียงและจังหวะ*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิเศษ ภัทรพงษ์. (2540). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชากีตาร์เบื้องต้นสำหรับผู้เรียนกลุ่มสนใจศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มังกร ปี่แก้ว. (2561, 3 มิถุนายน). ผู้เชี่ยวชาญ. สัมภาษณ์.
- มนวิภา ชันขาว. (2554). *แบบฝึกโสตทักษะสำหรับจิม ระดับชั้นต้น โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2549). *วิธีการวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เรฟ เอสควิท, (2555). *ครูนอกกรอบ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธุรกิจบัณฑิต.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วรนาถ คลายนาทร, (2551). *ชุดการสอนซ่อมเสริมเรื่องจังหวะเคาะ(Beat)สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2556). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นเวิลด์ส พับลิชชิง เฮ้าส์.
- วราภรณ์ ยุงหนู, (2552). *ครุภัณฑ์และสื่อการสอนดนตรีประจำห้องเรียน ระดับประถมศึกษา*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วันวิสาข์ เคน. (2556). *การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 หลักการสร้างนักเรียนแห่งอนาคตใหม่*. กรุงเทพมหานคร: โอเพ่นเวิลด์ส พับลิชชิง เฮ้าส์.
- วิทย์ เทียงบุญธรรม, ม.ป.ป. *พจนานุกรมไทยฉบับมหาวิทยาลัย*.

- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ม.ป.ป. *ดนตรีศึกษา : ทักษะการคิดทางดนตรี*. เอกสารเพื่อประกอบการเรียนการสอน ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ดนตรี)แขนงวิชาดนตรีศึกษา, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน). (2553). *หนังสือรวมบทความและบทเสวนาการประชุมประจำปีครั้งที่ 8 ผู้คนดนตรีชีวิตเล่ม 1 เสียงของโลก*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- สงกรานต์ สายรัตน์. (2559). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสาน เสริมทักษะทางดนตรีและความภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญหาและการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาสารคาม: ดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สง่า กำจัด. (2555). *การจัดการเรียนรู้ดนตรีที่ส่งผลต่อสุนทรียภาพนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทย*. ปรินญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, มหาสารคาม: ดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สธน โรจนตระกูล. (2554). *เครื่องดนตรีประเภทดีหรือเคาะ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมนึก อุ่นแก้ว. (2551). *ร้องเล่นให้เป็นวง 1 กลองชุด*. กรุงเทพมหานคร: ดวงกลมสมัย.
- สมศักดิ์ สร้อยระย้า. (2545). *จังหวะ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2538). *เครื่องเคาะตี*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สรวีศ เข้มลักษณะเลิศ. (2557). *การวิเคราะห์การบรรเลงกลองโดยใช้เส้นของ เคลย์ตัน คาเมรอน*. ปรินญาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สวัสดี ละครรัมย์. (2551). *การพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาสารคาม: ดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิทธิพงษ์ สินธุปี. (2557). *การวิเคราะห์การค้นสดสลับเปลี่ยนของ แจ็ค คิวฮันเน็ต*. ปรินญาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). *จากรามเกียรติ์สู่การประเมิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ปาไรชาติเครื่องเขียน.
- สุวรี ศิวะแพทย์. (2549). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร. โอเดียนสโตร์.
- สุเมธ แก้วเข้ม (2561, 28 เมษายน). ครู. สัมภาษณ์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 19. (2560). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาประจำปี การศึกษา 2560* เลย : กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 19.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษา ไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”*, กรุงเทพฯ : กลุ่มสถิติและวิเคราะห์ สภาวะทางการศึกษาล้านวิจัยและพัฒนาการศึกษา สกศ. บริษัท พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด.

ตำราญ เกิดผล. (2551). *การศึกษาสภาพเป็นจริงของโรงเรียนดนตรีกับความคาดหวังของนักเรียน ในกลุ่มวิชาปฏิบัติดนตรี กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีสยามกลการเดอะมอลล์งามวงศ์วาน*. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

อนุชา ภูวิเศษ. (2559, 27 ธันวาคม). ครู. สัมภาษณ์.

_____. (2561, 28 เมษายน). ครู. สัมภาษณ์.

อรรวรรณ บรรจงศิลป์. (2551). *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. (2534). *พื้นฐานดนตรี*. (ม.ป.ท.)

อุดร ทีนะกุล. (2561, 1 มิถุนายน). ผู้เชี่ยวชาญ. สัมภาษณ์.

Brensilver, D. (2015). *History of The Snare Drum*. Drum, (2015, August), 26. USA: Enter Music Publishing, Inc.

Cangany, H. (1996). *The Evolution of The Drumset*. Modern Drummer, (1996, January), USA : Modern Drummer Publications, Inc.

Chapin, J. (Speaker). (1991). *Speed, Power, Control, Endurance [Videorecording]*. California.

Donahue, A. (2015). *History of The Snare Drum*. Drum, (2015, August), USA: Enter Music Publishing, Inc.

Fordham, J. (1993). *Jazz. London*. Dorling Kingdersley.

Galibadi, D. (n.d.). *Future Sounds*. Van Nuys, CA, USA: Alfred Publishtshing.

Giorgi, A. (1985). *Phenomenology and Psychological Research*. Duquesne University.

Griffiths, (1986). *Progressive Rock Drumming For Beginner to Advance Student*. Costa Mesa, CA: Gary Turner Pty Ltd.

- Herzberg, F. Mausner, B and Snyderman, B. (1959). *The motivation to work*. New York : John Wiley & son.
- Holmes, C. (1987). *Snear Drum Tips*. In *Percussion Anthology*, (pp.729-730). Illinois: The Instrumentalist. Company.
- Kernfeld, B. (1996). *The New Grove Dictionary of Jazz*, St. Martin's Press.
- Leonard, H. (1993). *Pocket Music Dictionary*. Milwaukee: Hal Leonard Publishing Corporation.
- Ludwig Jr, W. (1958). *Modern Jazz Drumming*. Chicago : Ludwig Drum Company. James Blades Percussion Instruments and Their history Revised Edition 2005. Westport Connecticut: The Bold, Ltd.
- Magadini, P. (1980). *Learn To Play The Drum Set*. USA: Hal Leonard Publishing Corporation.
- Nooman, J.P. (1949). *The Snear Drummer in Percussion Anthology*, (pp,24-25). Illinois: The Instrumentalist Company.
- Pullis, F. (1971). *Developing the Rudimental Snear Drum Grip*. In *Percussion Anthology*, (pp,389-390). Illinois: The Instrumentalist company.
- Riley, J. (2004). *The Jazz Drummer' Workshop*. USA: Modern Drummer Publications, Inc.
- Rock School. (2006). *Guitar Bass Drums Syllabus Guide*. UK : Rockschool, Ltd.
- Smith, S. (Speaker). (2003). *Drum Set Technique / Hitory of the U.S. Beat [DVD Rec0rding]*. USA: Hudson Music.
- Taylor, B. (2005). *Perfect Practice*. *Modern Drummer*, (2005, December), USA: Modern Drummer Publications, Inc.
- Weckl, D. (Speaker). (1988). *Back to Basic [Vediorecording]*. California.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ เพื่อสร้างความรู้และคุณประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทดลองชุดสำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ประชาชนผู้สนใจ และเพื่อให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในงาน ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครูหรือผู้สอนคนตรีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ในเขตจังหวัดเลย โดยผู้วิจัยเจาะจงเลือก จำนวนทั้งสิ้น 14 คน

3. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ฉะนั้นจึงได้ขอความกรุณา ได้โปรดช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ ตามความจริง

แบบสอบถาม มีเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านทดลองชุดและการปฏิบัติทดลองชุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ลำดับความสำคัญการเกี่ยวกับทฤษฎี, ความรู้ และการปฏิบัติทดลองชุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ของท่าน ได้โปรดตอบคำถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง และคำตอบนี้ จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายทยากร จันทะบุตร
บัณฑิตศึกษา สาขาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

รหัส			
------	--	--	--

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามและกาเครื่องหมายถูก ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพจริงของท่าน

ที่	สถานภาพส่วนตัว
1.1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
1.2	อายุ ☐ 21-25 ปี ☐ 41-45 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ 46-50 ปี ☐ 31-35 ปี ☐ 51-55 ปี ☐ 36-40 ปี ☐ 56-60 ปี
1.3	วุฒิการศึกษา ☐ ปริญญาตรี สาขา..... ☐ ปริญญาโท สาขา..... ☐ ปริญญาเอก สาขา..... ☐ อื่น ๆ .....
1.4	ขนาดโรงเรียน ☐ โรงเรียนขนาดกลาง ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ที่	สถานภาพส่วนตัว
1.5	<p>เครื่องดนตรีที่ถนัด</p> <p>(หากตอบมากกว่า 1 เครื่องมือให้เรียงจากถนัดมากที่สุด ไปถนัดน้อย)</p> <p>1.....</p> <p>2.....</p> <p>3.....</p> <p>4.....</p> <p>5.....</p>
1.6	<p>ท่านเคยมีประสบการณ์ด้านการสอนกลองชุดหรือไม่</p> <p>☐ เคยสอน</p> <p>☐ ไม่เคยสอน</p>

ตอนที่ 2

แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านกลองชุดและการปฏิบัติกลองชุด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามและกาเครื่องหมายถูก ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพจริงของท่าน โดยมีเกณฑ์คะแนนการเลือกตอบดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติได้หรือเข้าใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติได้หรือเข้าใจมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติได้หรือเข้าใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติได้หรือเข้าใจน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติได้หรือเข้าใจน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ความรู้ด้านกลองชุด	ระดับความรู้ด้านกลองชุด					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
0	ท่านมีความสามารถในการปฏิบัติดนตรีอยู่ในระดับใด			✓			

คำอธิบาย จากข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ลงในช่องหมายเลข 3 ซึ่งเป็นช่องที่ผู้ตอบแสดงให้เห็นทราบว่าผู้ตอบมีความสามารถในการปฏิบัติดนตรีอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	ความรู้ด้านกลองชุด	ระดับความรู้ด้านกลองชุด					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
1	ท่านมีความสามารถในการปฏิบัติกลองชุด อยู่ในระดับใด						
2	ท่านมีความรู้และความเข้าใจด้าน องค์ประกอบหรือส่วนประกอบของกลอง กลองชุด						
3	ท่านมีความสามารถพื้นฐานในการอ่าน โน้ตดนตรีสากล						
4	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพใน การปฏิบัติกลองชุด						
5	มีความสามารถในการรักษาจังหวะ (Timing)						
6	มีความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำหนักการ บรรเลงกลองชุด (Dynamic)						
7	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์และ ความรู้สึกในการบรรเลงดนตรี (Expression)						
8	มีความสามารถในการปฏิบัติมือพื้นฐาน (Rudiments)						
9	มีความสามารถในการบรรเลงจังหวะ กลองชุดในรูปแบบต่าง ๆ ได้ (Drum set patterns)						
10	ท่านมีความสามารถการเติมลูกส่งขณะ บรรเลงได้ (Fills)						

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ลำดับความสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎี, ความรู้ และการปฏิบัติทดลองชุด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามและเรียงลำดับความสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎี, ความรู้ และการปฏิบัติทดลองชุดลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความต้องการของท่าน โดยมีเกณฑ์คะแนนการเลือกตอบดังนี้

ตัวอย่าง

จงเรียงลำดับเครื่องดนตรีที่ท่านต้องการฝึก

2	กีตาร์
3	กีตาร์เบส
1	กลอง
4	เปียโน

คำอธิบาย ผู้ตอบใส่เลข 1 ที่กลอง หมายความว่า ต้องการกลองเป็นเครื่องดนตรีประเภทแรกที่ต้องการฝึก และต้องการ กีตาร์ กีตาร์เบส และเปียโน ตามลำดับ

1. จงเรียงลำดับความสำคัญด้านความรู้และทฤษฎีการปฏิบัติกลองชุด (มี 6 ลำดับ)

- ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง
- บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด
- การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น
- วิธีการรักษาจังหวะ
- วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง
- ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง

2. จงเรียงลำดับความต้องการด้านการปฏิบัติกลองชุด (มี 3 ลำดับ)

- รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุด
- รูปแบบจังหวะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง
- รูปแบบการเติมลูกส่งเพื่อใช้ในการบรรเลง

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group)

**เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย**

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ เพื่อสร้างความรู้และคุณประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดสำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ประชาชนผู้สนใจ และเพื่อให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในงาน ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

2. ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูหรือผู้สอนคนตรีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ในเขตจังหวัดเลย โดยผู้วิจัยจะจงเลือก จำนวนทั้งสิ้น 14 คน

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มนี้ จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) มีเนื้อหา 1 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองชุดและการสร้างแบบฝึกกลองชุดสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ของท่าน ได้โปรดตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นตามความต้องการของท่าน และคำตอบนี้ จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายทยากร จันทะบุตร
บัณฑิตศึกษา สาขาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ 1

แบบสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group)

เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

1. ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง

1.1 องค์ประกอบกลองชุดและอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลงของกลองชุดในระดับมัธยมศึกษา
ควรมีอะไรบ้าง

.....
.....

2. บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด

2.1 บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุดในระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....
.....

2.1 เราควรพัฒนาบุคลิกภาพแต่ละด้านของผู้ปฏิบัติกลองชุดในระดับมัธยมอย่างไร

.....
.....

3. การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น

3.1 ผู้เรียนควรมีความรู้ด้านทฤษฎีและทักษะการอ่านโน้ตสากลอยู่ในระดับใด

.....
.....

4. รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุด

4.1 ผู้เรียนควรฝึกรูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานอะไรบ้าง

.....
.....

4.2 มาตรฐานความเร็วในการปฏิบัติมือพื้นฐานแต่ละอย่างควรอยู่ในระดับความเร็วใด

.....
.....
5. รูปแบบจิ้งหะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง

5.1 รูปแบบจิ้งหะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง ควรีรูปแบบจิ้งหะประเภทใดบ้าง

.....
.....
5.2 มาตรฐานความเร็วในการปฏิบัติรูปแบบความเร็วแต่ละประเภทควรอยู่ในระดับ
ความเร็วใด

6. รูปแบบการเติมลูกส่งเพื่อใช้ในการบรรเลง

6.1 การเติมลูกส่ง ควรีรูปแบบใด

7. วิธีการรักษาจิ้งหะ

7.1 เราจะมีวิธีการฝึกการรักษาจิ้งหะอย่างไร

8. วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง

8.1 เราจะมีวิธีการรักษาน้ำหนักในการบรรเลงอย่างไร

8.2 วิธีการสร้างความสมดุลในการบรรเลงกลองชุดควรเป็นอย่างไร

9. ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลง

9.1 อารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงดนตรีมีความสำคัญต่อผู้บรรเลงอย่างไร

.....
.....

9.2 เราจะมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในการบรรเลงให้แก่ผู้
เล่นอย่างไร

.....
.....

แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านทดลองชุด ข้อมูลการประเมินจะปรากฏในงานวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ เพื่อสร้างความรู้และคุณประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดสำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา และประชาชนผู้ที่สนใจต่อไป

2. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ครู อาจารย์ นักดนตรี ที่มีผลงานด้านทดลองชุดเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับ จำนวน 10 ท่าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ของท่าน ได้โปรดตอบคำถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาไว้ ณ โอกาสนี้

นายทยากร จันทะบุตร
บัณฑิตศึกษา สาขาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบฝึก ในงานวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย โดยใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

ข้อคำถาม	เกณฑ์			หมายเหตุ
	เห็นด้วย (1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
1. เนื้อหาของแบบฝึกมีความชัดเจนครบถ้วนเพียงพอแก่การพัฒนาการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น				
2. เนื้อหาของแบบฝึกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา				
3. แบบฝึกมีความสอดคล้องกับหลักสูตรชาติวิชาและวิธีการในการฝึกปฏิบัติทดลองชุด				
4. การจัดเรียงลำดับความยากของเนื้อหาในแบบฝึกมีความเหมาะสม				
5. ภาษาที่ใช้อธิบายมีความเข้าใจง่าย ชัดเจน				
6. เนื้อหาในแบบฝึกเหมาะสมต่อการพัฒนาด้านความรู้และการปฏิบัติทดลองชุดของผู้เรียน				
7. จำนวนหน่วยกิจกรรมในการฝึกครอบคลุมเนื้อหาในการปฏิบัติทดลองชุดเบื้องต้น				
8. การนำเสนอเนื้อหาฝึกปฏิบัติในแต่ละหน่วยจัดเรียงชัดเจน เข้าใจง่าย				
9. ขนาดตัวโน้ต ในการนำเสนอมีความเหมาะสม				
10. แบบฝึกการปฏิบัติทดลองชุดเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

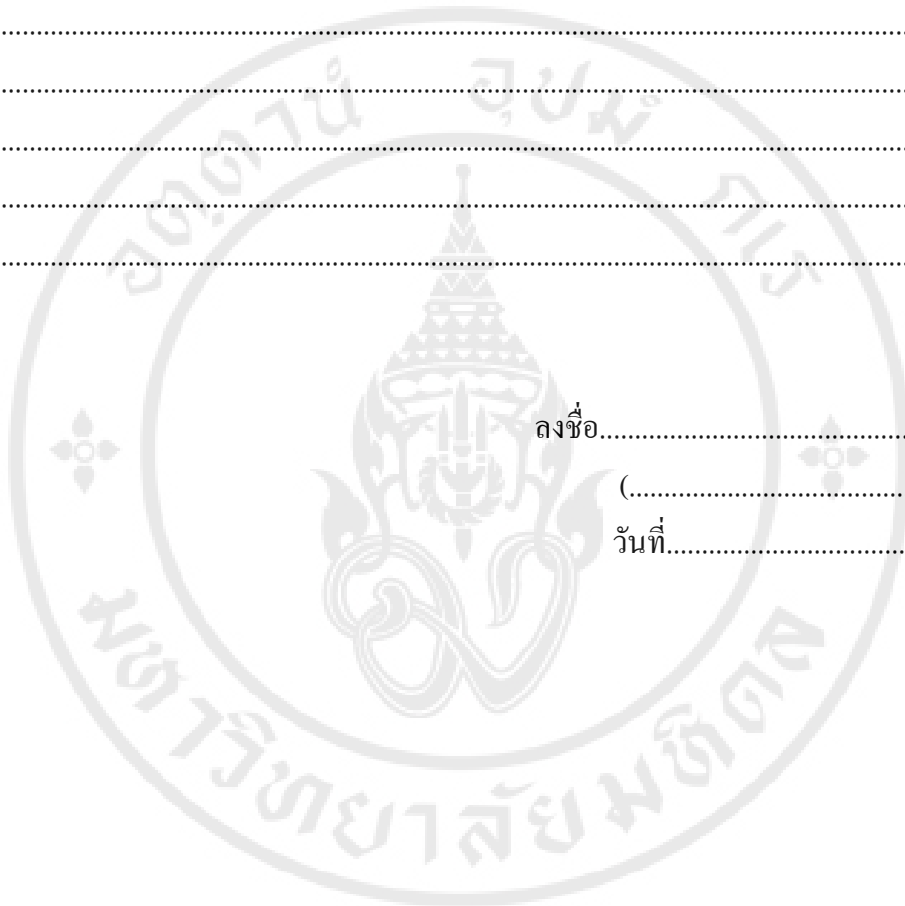
.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)
วันที่.....

ภาคผนวก ข
ผลสถิติเบื้องต้น (Print Out)

แสดงค่าสถิติพื้นฐาน (Print Out)

Status เพศ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เพศชาย	12	85.7	85.7	85.7
	เพศหญิง	2	14.3	14.3	100.0
	Total	14	100.0	100.0	

Age อายุผู้ให้ข้อมูล					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	21-25	4	28.6	28.6	28.6
	26-30	3	21.4	21.4	50.0
	31-35	2	14.3	14.3	64.3
	36-40	4	28.6	28.6	92.9
	46-50	1	7.1	7.1	100.0
	Total	14	100.0	100.0	

Education วุฒិการศึกษาทั้งหมด					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาตรี	11	78.6	78.6	78.6
	ปริญญาโท	3	21.4	21.4	100.0
	Total	14	100.0	100.0	

Educationวุฒิการศึกษาคนตรี					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาตรีคนตรี	13	92.9	92.9	92.9
	ปริญญาอื่น ๆ	1	7.1	7.1	100.0
	Total	14	100.0	100.0	
Educationวุฒิการศึกษามัธยมศึกษา					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาโทคนตรี	1	7.1	33.3	33.3
	ปริญญาโทอื่น ๆ	2	14.3	66.7	100.0
	Total	3	21.4	100.0	
Missi	ng System	11	78.6		
Total		14	100.0		

School จำนวนโรงเรียน					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดกลาง	11	78.6	78.6	78.6
	ขนาดใหญ่	1	7.1	7.1	85.7
	ขนาดใหญ่พิเศษ	2	14.3	14.3	100.0
	Total	14	100.0	100.0	

Experience ประสบการณ์การสอนทดลองชุดของกลุ่มตัวอย่าง					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เคยสอน	14	100.0	100.0	100.0

MEANS TABLES=Ability Tool Sight Personality Rudiments Pattern Fills
 Timing Dynamics Expression
 /CELLS=MEAN COUNT STDDEV MEDIAN.

Case Processing Summary						
	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Ability (ความสามารถครู)	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Tool (องค์ประกอบกลองชุด)	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Sight Reading	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Personality	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Timing	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Dynamics	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Expression	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Rudiments	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Pattern	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%
Fills	14	100.0%	0	0.0%	14	100.0%

Report										
	Ability	Tool	Sight	Person ality	Timing	Dyna mics	Expres sion	Rudi ments	Pattern	Fills
Mean	3.07	3.36	3.86	3.29	3.21	3.36	4.00	3.07	3.00	2.93
N	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Std. Deviation	1.141	1.008	.864	.726	.893	1.008	.784	.917	1.038	1.141
Median	3.00	3.00	4.00	3.00	3.00	3.50	4.00	3.00	3.00	3.00

การจัดเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

เนื้อหา	6	5	4	3	2	1	(84)		
ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบกลองชุด และอุปกรณ์ประกอบในการบรรเลง	5	4	3		2		66	78.57	2
บุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติกลองชุด (Personality)	5	3	3	2	1		65	77.38	3
การอ่านโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น	6	5	2		1		71	84.52	1
วิธีการรักษาจังหวะ (Timing)	4	3	3	2	1	1	60	71.42	4
วิธีการรักษาน้ำหนักการบรรเลง (Dynamic)	3	4	2	3	2		59	70.23	5
ความรู้ความเข้าใจด้านอารมณ์และ ความรู้สึกในการบรรเลง (Expression)	1	4	5	1	1	2	53	63.09	6

เนื้อหา	3 x		2 x		1 x		(42)		
Rudiment	7	21	5	10	2	2	33	78.57	1
Drum set pattern	5	15	5	10	4	4	29	69.04	2
Fills	4	12	6	12	4	4	28	66.66	3

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูล

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๕ ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๓๐
โทรศัพท์ ๐๕-๘๐๐๕๒๕ โทรสาร ๐๕-๘๐๐๕๓๐

ที่ ศธ ๐๕๓๓.๓๓/ 0750
วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓
เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๙ (เลข - ทนงบัวสำถู)

ด้วย นายทชกร จันทร์บุตร รหัสประจำตัว ๕๖๓๘๕๕๘ MSME/M นักศึกษาหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันกำลังจัดทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง " การพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙ จังหวัดเลย" โดยมีตร. จรรณา ญาณวุฒิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในกรณีนี้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อประกอบการทำ
วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติกลองชุด และการสร้างแบบฝึกการปฏิบัติกลองชุด โดยมีวิธีการรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวจากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕
โรงเรียน รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมกันนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย ขอขอบพระคุณด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรณชัย สรณชัย)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

ผู้ประสานงาน นางสาวกศิณี ปวรสกุล
งานทะเบียนและประมวลผล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

Copyright by Mahidol University

ภาคผนวก ง
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย สาขาสาธา
25/25 ทรงมณฑลสาย 4 ศาลายา
พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 0 2441 4125 ต่อ 123 โทรสาร 0 2441 0177

ที่ ศธ 0517.02 (ศอ)/1327
วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2561
เรื่อง ขอเรียนเชิญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์
เรียน

ด้วย นายทยากร จันทะบุตร เลขประจำตัว 5938558 MSME/M หลักสูตรศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาคนตรีศึกษา (หลักสูตรภาคพิเศษ) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กำลังทำ
สารนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย” อยู่ในความควบคุมของ อาจารย์ ดร.วรรณภา ญาณวุฒิ ซึ่งในการ
ศึกษาริยครั้งนี้ นักศึกษาได้ใช้แบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาเป็นเครื่องมือในการวิจัย
เพื่อหาค่าความถี่ของแบบฝึก (IOC) บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
และแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย เพื่อให้ นักศึกษานำเครื่องมือวิจัยมาพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยดังกล่าวซึ่ง
นายทยากร จันทะบุตร ได้พัฒนาขึ้นด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

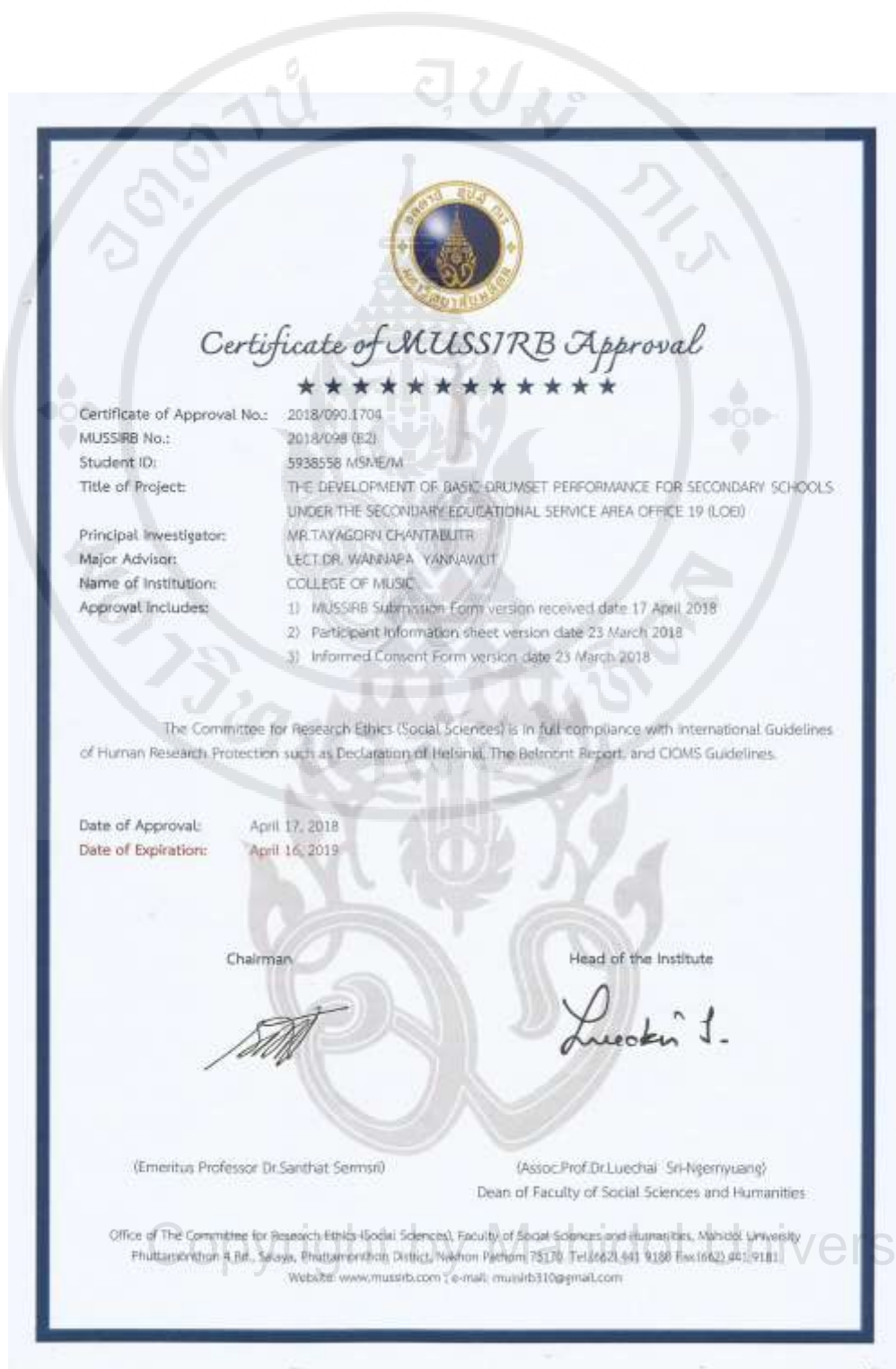
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ญาณวุฒิ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติงานแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ติดต่อประธานคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.วรรณภา ญาณวุฒิ
โทร. 0-2800-2525-34 e-mail: wannapha.yan@mahidol.ac.th
ติดต่อนักศึกษาโทร 081-262-0707 e-mail: tayagom666@gmail.com

ภาคผนวก จ

หนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

The image shows a certificate of approval from the MUSSIRB (Maha Vithayalai University Social Science Institutional Review Board). The certificate is titled "Certificate of MUSSIRB Approval" and features a decorative border with a large watermark of the university's emblem in the background. At the top center is the official seal of the university. Below the title is a row of ten stars. The main body of the certificate contains the following information:

Certificate of Approval No.:	2018/090.1704
MUSSIRB No.:	2018/098 (B2)
Student ID:	5938558 MSME/M
Title of Project:	THE DEVELOPMENT OF BASIC DRUMSET PERFORMANCE FOR SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 19 (LOE)
Principal Investigator:	MR. TAYAGORN CHANTABUTR
Major Advisor:	LECT. DR. WANNAPA YANNAWUT
Name of Institution:	COLLEGE OF MUSIC
Approval Includes:	1) MUSSIRB Submission Form version received date 17 April 2018 2) Participant Information sheet version date 23 March 2018 3) Informed Consent Form version date 23 March 2018

The Committee for Research Ethics (Social Sciences) is in full compliance with International Guidelines of Human Research Protection such as Declaration of Helsinki, The Belmont Report, and CIOMS Guidelines.

Date of Approval:	April 17, 2018
Date of Expiration:	April 16, 2019

Chairman:
Head of the Institute:

(Emeritus Professor Dr. Santhit Sermsri) (Assoc. Prof. Dr. Luechai Sri-Ngernyuan)
Dean of Faculty of Social Sciences and Humanities

Office of The Committee for Research Ethics (Social Sciences), Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University
Phuttarajongkorn Rd., Sakya, Phuttamonthon District, Nakhon Pathom 75170. Tel: 6621 541 9180 Fax: 6621 541 9181
Website: www.mussirb.com | e-mail: mussirb310@gmail.com

๒๐ เอกสารขออนุญาตเข้าร่วมการวิจัย สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกCS

คำชี้แจง : ในเอกสารฉบับนี้อธิบายข้อความที่ท่านอ่านแล้วจะไม่เข้าใจ โปรดสอบถามหัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้แทนให้ช่วยอธิบาย
จนกว่าท่านจะเข้าใจดี

ชื่อโครงการ	การพัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้สำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย
ชื่อผู้วิจัย	นายทศพร จันทร์บุตร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านวังม่วง ตำบลทรายขาว อำเภอทรายทอง จังหวัดเลย
หมายเลขโทรศัพท์	081 - 252 -0707
สถานที่วิจัย	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย
ผู้ให้ทุนวิจัย	ไม่มี

ข้อมูลโครงการวิจัยโดยย่อ :

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ทุกโรงเรียนมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) กิจกรรมแนะแนว (2) กิจกรรมนักเรียน และ (3) กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ในส่วนของกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนมีจุดบ่งชี้ให้มีชุมนุมหรือชมรม สำหรับวิชาดนตรี โรงเรียนจะมี ชุมนวมโยทวาทิต ชุมนวมดนตรีสากล ชุมนวมขับร้องประสานเสียง ชุมนวมดนตรีไทย ฯลฯ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ แต่กิจกรรมดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของจุดบ่งชี้ ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ผู้วิจัยต้องการส่งเสริมกิจกรรมดนตรีและพัฒนากิจกรรมปฏิบัติของจุดบ่งชี้ของครูและนักเรียนในโรงเรียนให้มีความเข้มข้นมากขึ้น จึงศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้สำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย เพื่อนำไปพัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้และสร้างแบบฝึกการปฏิบัติให้ครู เคารพความต้องการของผู้ปฏิบัติ ผู้วิจัยคาดว่ากรวิจัยจะเป็นข้อมูลทางวิชาการเพื่อสร้างความรู้และจุดประกายประโยชน์สำหรับผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา และประชาชนผู้สนใจต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ คือ

- 1) นำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลทางวิชาการเพื่อสร้างความรู้และจุดประกายประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้สำหรับบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ประชาชนทั่วไป บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา และโรงเรียนที่สนใจต่อไป
- 2) ครูและนักเรียนได้วิพากษ์พัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้
- 3) มีแบบฝึกการปฏิบัติของจุดบ่งชี้ที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของครู ผู้เรียน บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา และ โรงเรียนที่สนใจ

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะ

ท่านเป็นครูผู้สอนดนตรี ที่มีประสบการณ์สอนผู้เรียน ข้อมูลจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติของจุดบ่งชี้ อีกทั้งท่านยังเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี ในจังหวัดเลยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถทำให้งานวิจัยในครั้งนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 14 คน

ระยะเวลาที่จะทำวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี (เดือนพฤษภาคม 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2561)

พาท่านคัดลอกใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว

ผู้วิจัยจะขออนุญาตท่านให้คอมเมนต์ตอบ และเวียนเชิญเข้าร่วม การสัมภาษณ์กลุ่ม ใช้อีระยะเวลา ประมาณ 2 ชั่วโมง ข้อมูลที่ได้จากการการค่านินวิสัยทั้งหมด ผู้วิจัยจะขออนุญาต บันทึกเสียง และจะส่งบันทึกการถ่ายข้อมูลตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของท่านภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย

ท่านอาจขอมุมมองโครงการวิจัยเรื่องต้นกล้า มาออนไลน์ วันที่ 31 พฤษภาคม 2561

- หากมีข้อมูลใหม่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะแจ้งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบโดยเร็ว ไม่ปิดบัง
- ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้าร่วมการวิจัย ท่านอาจรู้สึกอึดอัด หรืออาจรู้สึกไม่สบายใจอยู่บ้างกับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อ ใดๆ ต่อท่านแต่อย่างใด
- ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรวม เปรียบเทียบข้อมูลส่วนรวม ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลของท่านจะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนเท่านั้น
- การวิจัยครั้งนี้ท่านจะ ไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น
- หากท่านมีข้อสงสัยที่จะสอบถามเกี่ยวกับกรวิจัยนี้ ท่านสามารถติดต่อไปยังนายทยากร จันทะบุตร ได้ตลอดเวลา เบอร์โทร 081 - 262 - 0707
- โครงการวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑลสายที่ ๕ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 หมายเลขโทรศัพท์ 0 2441 9180 โทรสาร 0 2441 9181 หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ ท่านสามารถติดต่อกับประธานคณะกรรมการจริยธรรมฯ หรือผู้แทน ได้ตามสถานที่และหมายเลขโทรศัพท์ข้างต้น

ข้าพเจ้านัดใจขอความยินยอมการวิจัยของผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้โดยตลอดแล้ว จึงลงนามมีชื่อไว้

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....
 (.....) (.....)
 ผู้เข้าร่วมการวิจัย ผู้ที่ข้อมูลหัวหน้าโครงการวิจัย
 วันที่..... วันที่.....

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร
 สาขาสังคมศาสตร์ ศาลายาเมืองทอง
 รหัสไปรษณีย์ 17180/690 1705
 ๑๕ 17 ๑๐ ๒๐๑๑

MUSSIRB-3-1-TH (Page 2)

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับอายุ 18 ปีขึ้นไป			
ข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย			
		วันที่..... เดือน..... พ.ศ.	
ชื่อ-นามสกุล		อายุ	ปี
บ้านเลขที่		ถนน	
ตำบล/แขวง		อำเภอ/เขต	
จังหวัด		รหัสไปรษณีย์	
หมายเลขโทรศัพท์			
ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วม โครงการวิจัย	เรื่อง การพัฒนาการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย		
<p>ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับทีมและจุดมุ่งหมายในการทำวิจัย, รายละเอียดของขั้นตอนต่างๆที่ต้องปฏิบัติและได้รับการปฏิบัติ, ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขหากเกิดอันตราย โดยได้อ่านข้อความในเอกสารชี้แจงรายละเอียดสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยตลอด อีกทั้งได้รับคำอธิบายและการตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้</p> <p>ข้าพเจ้าได้ทราบถึงสิทธิที่ข้าพเจ้าจะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้านประโยชน์และโทษจากการเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนตัวหรืองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อข้าพเจ้าในอนาคตและยินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ได้รับจากการวิจัย แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น</p> <p>หากข้าพเจ้ามีข้อสงสัยที่จะสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย ข้าพเจ้าสามารถติดต่อไปยัง นายชยากร อินทะบุตร ผู้วิจัย โทรศัพท์ 081-262-0707 ได้ตลอดเวลา</p> <p>หากข้าพเจ้าได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ ข้าพเจ้าสามารถติดต่อกับประธานคณะกรรมการจริยธรรมฯ หรือผู้แทนได้ที่สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน สาขาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73170 หรือติดต่อที่ทางหมายเลขโทรศัพท์ 0 2441 9180 หรือโทรสาร 02 441 9181 ภายในเวลาราชการ</p>			
ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมนี้โดยตลอดแล้วจึงลงนามมือชื่อไว้			
ลงชื่อ _____	ลงชื่อ _____		
(_____)	(_____)		
ผู้เข้าร่วมการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอมหัวหน้าโครงการวิจัย		
วันที่ _____	วันที่ _____		
		 วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 17 APR 2019	

ภาคผนวก จ

แบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา

คำนำ

แบบฝึกการปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “การสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย” โดยสร้างขึ้นจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) มีครูผู้สอนดนตรี เป็นผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 คน มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย และเพื่อสร้างแบบฝึกปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้นสำหรับมัธยมศึกษา เขต 19 จังหวัดเลย

เนื้อหาในแบบฝึกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1) รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐานสำหรับการบรรเลงกลองชุด (Rudiments)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

ตีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 3)
ตีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 4 - 8)
ตีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 10 - 15)

2) รูปแบบจังหวะกลองชุดเพื่อใช้ในการบรรเลง (Drum Set Patterns)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

ตีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 4)
ตีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 5 - 10)
ตีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 11 - 15)

3) การเติมลูกส่งกลอง (Fills)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

ตีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 4)
ตีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 5 - 10)
ตีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 11 - 15)

1. รูปแบบการปฏิบัติมือพื้นฐาน (Rudiments)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

สีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 3)
สีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 4 - 8)
สีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 10 - 15)

1.1 แบบฝึกการปฏิบัติมือระดับต้น

โน้ตตัวกลม

โน้ตตัวขาว

โน้ตตัวดำ

หน่วยที่ 1 แบบฝึกปฏิบัติมือโน้ตตัวกลม โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ

1

2

3

4

5

6

7

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

หน่วยที่ 2 แบบฝึกปฏิบัติมือ โน้ตตัวเข้บ้ต 1 ช้ัน

โน้ตตัวเข้บ้ต 1 ช้ัน

1 & 2 & 3 & 4 & 1 & 2 & 3 & 4 &

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

หน่วยที่ 3 แบบฝึกปฏิบัติมือ โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้นและตัวหยุดเข้บ็ต 1 ชั้น

โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น

1 & 2 & 3 & 4 & 1 & 2 & 3 & 4 &

1 R L L R R

2 R L R L L R

3 R L L L R

4 R L L L L

5 R L L R L L

7 R R L L R R L L

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 1

Drum Set

3

Dr.

5

Dr.

7

Dr.

9

Dr.

11

Dr.

Drum Tip 1

Drum Set

3

Dr.

5

Dr.

7

Dr.

1.2 แบบฝึกการปฏิบัติมือระดับกลาง

วิธีอ่านโน้ตตัวเข้บิต 2 ชั้น

โน้ตเข้บิต 2 ชั้น

1 e & a 2 e & a 3 e & a 4 e & a

โน้ตเข้บิต 1 ชั้น และ 2 ชั้น

1 & a 2 & a 3 & a 4 & a

โน้ตเข้บิต 2 ชั้นและ 1 ชั้น

1 e & 2 e & 3 e & 4 e &

หน่วยที่ 4 แบบฝึกปฏิบัติมือ โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น ในจังหวะ & , a กับจังหวะ e , &

1	R R R R R R R R L	2	R R R R R R L R R L
3	R R R R L R R L R R L	4	R R L R R L R R L R R L
5	R R R R R R R R L R	6	R R R R R L R R L R
7	R R R L R R L R R L R	8	R L R R L R R L R R L R
9	R R L R R L R R L R L R	10	R R L R L R R R L R L R
11	R R L R R L R R L R L R	12	R L R R L R R L R L R L R
13	R L R L R R L R L R R L R	14	R L R R R L R R R L R

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

แบบฝึกทบทวนปฏิบัติมือที่ 2

Drum Set

Dr. 3

Dr. 5

Dr. 7

Dr. 9

Dr. 11

Drum Tip 2

R R R R R R R R R R L R L R L R L R L R L R L R L

Drum Set

3 R R R R R R R R L L L L L L L L

Dr.

5 L R L R L R L R L R L R L R L L L L L L L L

Dr.

หน่วยที่ 5 แบบฝึกปฏิบัติมือโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้นและตัวหยุด

1 RL LRL RL LRL

2 RL LRRL RLRL

3 RL LRRL RLRL LRRL LRRL LRL

4 RLRL RLRL RLRL RLRL RLRLRL

5 RL L LRRL L LR LRL LRL LRL LR

6 RRL L LRRL L L RL LRL LRL LRL L

7 RLRL LRLR RLRL L RLR RLRL LRLR

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 3

Drum Set

Dr. 3

Dr. 5

Dr. 7

หน่วยที่ 6 แบบฝึกปฏิบัติมือ แบบ Double strokes

RRLRLRLRLRLRLRL LRLRLRLRLRLRLRL LRLRLRLRLRLRLRL

1 RRL RRL RRL RRL LLR LLR LLR LLR

2 RLLR LLR LLR LL L RRL RRL RRL RR

3 RRLRL RRLRL LLRRL L LRLRL RLLRRL R

4 RLLRRL RLLRRL L RRLRL RRLRL

5 RRLRL RLLRRL RRL LLRRL RRLRLRL

6 RRRRRLRLRL LLLLRLRLRL

7 RRRRLRLRLRL LLLLRLRLRLRL

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

หน่วยที่ 7 แบบฝึกปฏิบัติมือ รูปแบบ Para Diddle

1 R R L L R L R R L L L L R R L R L L R R

2 R R L L R L R R L R L L L L R R L R L L R R

3 R L R R L L L R L R R L R L L L L L R R R R L R L L R R

* Single Para Diddle

4 R L R L R R L R L R L L L L R L R L L L R L R L R R

* Double Para Diddle

5 R L R L R L R R L R L R L L L L R L R L R L L L R L R L R R

* Triplet Para Diddle

6 R L R R L L R L R R L L L L R L L L R R L R L L R R

* Para Diddle Diddle

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 4

The image shows a drum set exercise in 4/4 time, consisting of four staves. Each staff is labeled with a drum part and includes rhythmic notation and R/L notation above it. The notation is as follows:

- Staff 1 (Drum Set):** R R L R R L R L L R L L R R R L L R L L R R
- Staff 2 (Dr.):** 3 L R R L L R R L L R R L R L R R L L R L L L R
- Staff 3 (Dr.):** 5 R R L L R R L L R L L R L L R R L L R R L R R L
- Staff 4 (Dr.):** 7 R R L L R R L L R R L L R R L L R L R R L L R L L R R L L L

หน่วยที่ 8 แบบฝึกปฏิบัติมือ รูปแบบ Flam และ Drag

1 1R rL 1R rL 1R R rL L 1R R rL L

2 1R L R rL R L 1R rL R L 1R L R rL

3 1R L L 1R L L 1R L L 1R L L rL R R rL R R rL R R rL R R

4 1R L R L 1R 1R L R L 1R rL R L R rL rL R L R rL

5 1R L R L 1R L R L 1R L R L 1R L R L rL R L R rL R L R rL R L R rL R L R

6 11R rrL 11R rrL 11R L rrL R 11R L rrL R

7 11R L R 11R L R 11R L R 11R L R rrL R L rrL R L rrL R L rrL R L

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 5

Drum Set $\text{IR rL IR rL IR R rL L IR R rL L}$

Dr. $\text{3 IR L R rL R L IR L L IR L R R rL R L L IR L}$

Dr. $\text{5 IR L R L IR rL R L R rL IR L R L IR L R L IR L R L IR}$

Dr. $\text{7 llR rrL llR L rrL R llR L R rrL R L llR L R rrL R L}$

Drum Tip 3

Drum Set $\text{RLRLRLRLRLRLRL RLRLRLRLRLRLRL}$

Dr. $\text{3 RLRLRLRLRLRLRL RLRLRLRLRLRLRL}$

Dr. $\text{5 RLRLRLRLRLRLRL RLRLRLRLRLRLRL}$

Dr. $\text{7 RLRLRLRLRLRLRL RLRLRLRLRLRLRL}$

1.3 แบบฝึกการปฏิบัติมือระดับปลาย

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ต 6/8

อัตราจังหวะ 6/8

1 2 3 4 5 6 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 &

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 6

Drum Set

Dr. ⁵

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ต 3 พยางค์

โน้ตสามพยางค์

หน่วยที่ 10 แบบฝึกปฏิบัติมือ โน้ต 3 พยางค์

การออกแบบฝึกปฏิบัติมือด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 7

Drum Set

Dr. 4

Dr. 7

Dr. 10

The first section of the exercise consists of four staves. The top staff is labeled 'Drum Set' and is in 4/4 time. It features a steady eighth-note bass drum pattern with triplet eighth notes on the snare and toms. The subsequent three staves are labeled 'Dr. 4', 'Dr. 7', and 'Dr. 10', indicating the number of eighth notes per beat. Each staff contains a complex rhythmic pattern of eighth notes, with various triplet markings (indicated by a '3' above a bracket) and accents.

Drum Tip 4

Drum Set

Dr. 4

Dr. 6

The second section of the exercise consists of three staves. The top staff is labeled 'Drum Set' and is in 4/4 time, showing a steady eighth-note bass drum pattern with triplet eighth notes on the snare and toms. The middle staff is labeled 'Dr. 4' and contains a complex rhythmic pattern of eighth notes with triplet markings. The bottom staff is labeled 'Dr. 6' and contains a similar complex rhythmic pattern of eighth notes with triplet markings.

วิธีการอ่านโน้ตเข้บ็ต 3 ชั้น

โน้ตเข้บ็ต 3 ชั้น

แบบฝึกทบทวนการปฏิบัติมือ 8

Drum Set Musical notation for Drum Set in 4/4 time, consisting of four measures of rhythmic patterns.

Dr. ³ Musical notation for Dr. in 4/4 time, consisting of four measures of rhythmic patterns, with a triplet of eighth notes in the first measure.

หน่วยที่ 15 แบบฝึกปฏิบัติมือ การเน้นเสียง (Accent)

Hand practice exercises for drumming, numbered 1 to 30. The exercises are arranged in two columns. Exercises 1-22 feature eighth-note patterns with accents (v) on specific notes. Exercises 23-30 feature eighth-note patterns with triplets (3) and accents (v) on specific notes. A large watermark of Mahachulalongkornrajavidyalaya University is visible in the background.

Drum Tip 5

1
Drum Set
Dr.

2
Drum Set
Dr.

3
Drum Set
Dr.

4
Drum Set

5
Drum Set

2. รูปแบบจังหวะกลองชุด (Drum Set Patterns)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

สีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 4)
สีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 5 - 10)
สีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 11 - 15)

2.1 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะระดับต้น

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตรูปแบบจังหวะด้วยโน้ตตัวดำ

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ต

กระสวนจังหวะ

(Motif)

หน่วยที่ 1 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะด้วยโน้ตตัวดำ

10 numbered musical staves in 4/4 time. Each staff contains a rhythmic exercise consisting of quarter notes and rests. The exercises are as follows:

- Staff 1: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 2: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 3: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 4: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 5: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 6: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 7: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 8: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 9: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.
- Staff 10: Quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter.

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

A blank musical staff in 4/4 time, intended for independent rhythm design.

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 1

The image displays a drum set exercise in 4/4 time, consisting of four staves. The first staff is labeled "Drum Set" and shows a sequence of eighth notes with 'x' marks above them, indicating a specific drum sound. The subsequent three staves are labeled "Dr." and show rhythmic patterns with numbers 3, 5, and 7 above them, likely representing different drum parts or exercises. The notation uses a treble clef and a 4/4 time signature. A large, faint watermark of Mahidol University is visible in the background.

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตรูปแบบจังหวะด้วยโน้ตตัวเข็บ็ต 1 ชั้น

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ต

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตราการนับ
(Steady Beat, Pulse)

หน่วยที่ 2 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ Hi - Hat ด้วยโน้ตตัวเข้บ้ต 1 ชั้น

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

หน่วยที่ 3 แบบฝึกกรุปแบบจังหวะ Hi - Hat, Snare , Bass drum โน้ตตัวเข้บ้ต 1^{ชั้น}

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 2

♩ = 80 - 130

The image displays a musical score for a drum set exercise in 4/4 time. It consists of four staves, each representing a different drum component:

- Drum Set:** The first staff, labeled "Drum Set", shows a rhythmic pattern of eighth notes with 'x' marks above them, indicating cymbal hits. The pattern is: quarter note (x), eighth note (x), eighth note (x), quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
- Dr. 3:** The second staff, labeled "Dr.", with a "3" above it, shows a pattern of eighth notes with 'x' marks above them, indicating cymbal hits. The pattern is: quarter note (x), eighth note (x), eighth note (x), quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
- Dr. 5:** The third staff, labeled "Dr.", with a "5" above it, shows a pattern of eighth notes with 'x' marks above them, indicating cymbal hits. The pattern is: quarter note (x), eighth note (x), eighth note (x), quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note.
- Dr. 7:** The fourth staff, labeled "Dr.", with a "7" above it, shows a pattern of eighth notes with 'x' marks above them, indicating cymbal hits. The pattern is: quarter note (x), eighth note (x), eighth note (x), quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note, quarter note. The final two notes have 'v' marks above them, indicating accents.

The score is set in 4/4 time, as indicated by the time signature at the beginning of the first staff. The tempo is marked as ♩ = 80 - 130. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตรูปแบบจังหวะในจังหวะยก (&)

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ต

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตราการนับ
(Steady Beat , Pulse)

หน่วยที่ 4 แบบฝึกหัดแบบจังหวะ ด้วยโน้ตตัวเข้บ้ต 1 ชั้นในจังหวะยก (&)

1

2

3

4

5

6

7

8

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 3 (Bass drum จังหวะยก)

$\text{♩} = 80 - 130$

Drum Set

Dr.

Dr.

Dr.

2.2 แบบฝึกจังหวะระดับกลาง

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ต

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตราการนับ
(Steady Beat, Pulse)

หน่วยที่ 5 แบบฝึกกรุปแบบจังหวะ ด้วยโน้ตตัวเขบ็ต 2 ชั้น ในจังหวะย่อย e, a

1

2

3

4

5

6

7

8

9

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 4

 = 80 - 130

Drum Set $\frac{4}{4}$

Dr. 3

Dr. 5

Dr. 7

Dr. 9

Dr. 11

Drum Tip 1

1 Drum Set

2 Drum Set

3 Drum Set

4 Drum Set

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตเข้บ้ต 2 ชั้น

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ต

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตราการนับ

(Steady Beat , Pulse)

หน่วยที่ 6 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ Bass drum ด้วยโน้ตตัวเข้บิต 2 ชั้น จังหวะ & , a

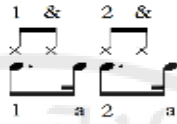

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

หน่วยที่ 7 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ ด้วยโน้ตตัวเข้บ้ต 2 ชั้น ในจังหวะ a และจังหวะน้บ

1

2

3

4

5

6

7

การออกเบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

หน่วยที่ 8 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะโน้ตตัวเขบีต 2 ชั้น ในจังหวะนับกับจังหวะ e

1 & 2 &

x x x x

x x

1 e 2 e

1 2 3 4 5 6 7

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

หน่วยที่ 9 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะโน้ตตัวเข้บ้ด 2 ชั้น ในจังหวะ e กับจังหวะ &

1 & 2 &
 x x x x
 7 7
 1 e & 2 e &

1

2

3

4

5

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 5

 = 70 - 120

Drum Set

Dr. ³

Dr. ⁵

Dr. ⁷

Drum Tip 2

Drum Set

Dr. ³

Drum Set

Dr. ³

หน่วยที่ 10 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ Bass drum ด้วยโน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น

1 & 2 &	1 & 2 &	1 & 2 &	1 & 2 &
x x	x x	x x	x x
7	7	1 c 2 c	7
& a	& a	1 c 2 c	1 c & 2 c &

1

2

3

4

5

6

7

8

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 6

 = 70 – 120

Drum Set

Dr. ³

Dr. ⁵

Dr. ⁷

Drum Tip 3

Drum Set

Dr. ³

Drum Set

Dr. ³

2.3 แบบฝึกจังหวะระดับปลาย

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ต 6/8 และ โน้ต 3 พยางค์

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ตแบบ
สองผสม

1 ti ta 2 ti ta 1 ti ta 2 ti ta

กระสวนจังหวะ
(Motif)

1 ta 2 ta 1 ta 2 ti ta

อัตราการนับแบบสองผสม
(Steady Beat , Pulse)

1 2 1 2

หน่วยที่ 11 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ 6/8 และ 12/8

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

หน่วยที่ 12 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะโน้ต 3 พยางค์ และการเล่นโน้ตประดับ

Ghost note (๓)

การออกแบบริ้วแบบจังหวะด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 7

 = 70 - 140

Drum Set

Dr.

Dr.

Dr.

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 8

 = 40 - 80

Drum Set

Dr. ³

หน่วยที่ 14 แบบฝึกหัดรูปแบบจังหวะ โน้ตตัวเข็บตี 3 ชั้น

1

2

3

4

5

6

7

8

9

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 9

 = 40 - 80

The image displays three sets of musical notation for drum set and drums exercises, all in 4/4 time. Each set consists of a 'Drum Set' staff and a 'Dr.' (Drums) staff. The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings such as accents (>) and hairpins ($\hat{\ }$ and f). The exercises feature various rhythmic patterns, including triplets and specific limb coordination patterns like 'L L' and 'R L L R L'.

การอ่านและนับค่าตัวโน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น 3 พยางค์

รูปแบบจังหวะ

การอ่านตัวโน้ตแบบสอง

ผสม

กระสวนจังหวะ

(Motif)

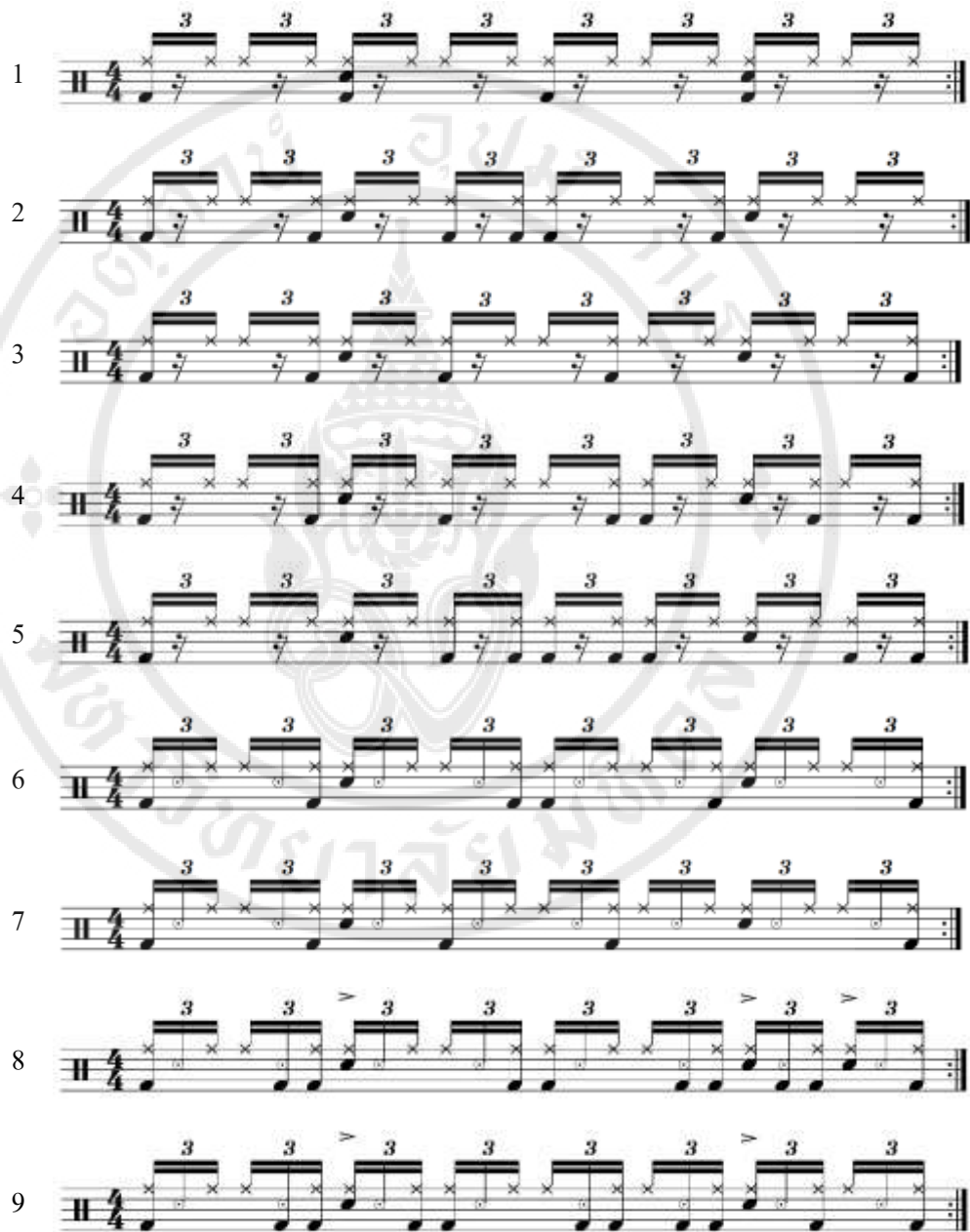
อัตราการนับแบบสองผสม

(Steady Beat , Pulse)

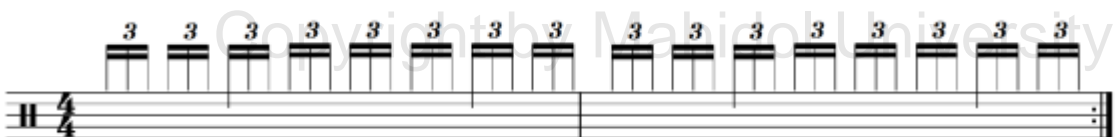

หน่วยที่ 15 แบบฝึกหัดแบบจังหวะโน้ตตัวเข็บ็ต 3 ชั้น

การออกแบบรูปแบบจังหวะด้วยตนเอง

แบบฝึกทบทวนรูปแบบจังหวะ 10

 = 40 – 80

The musical score consists of eight staves. The first two staves are labeled 'Drum Set' and the remaining six are labeled 'Dr.' (Drum). Each staff contains a rhythmic pattern of eighth notes grouped into triplets, indicated by a '3' above each group. The first staff is in 4/4 time. The second and third staves are in 2/4 time. The fourth and fifth staves are in 4/4 time. The sixth and seventh staves are in 2/4 time. The eighth staff is in 4/4 time. A large, faint watermark of Mahidol University is visible in the background.

3. การเติมลูกส่งกลอง (Fills)

แบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่

สีเขียว	ระดับต้น	(หน่วยที่ 1 - 4)
สีเหลือง	ระดับกลาง	(หน่วยที่ 5 - 10)
สีแดง	ระดับปลาย	(หน่วยที่ 11 - 15)

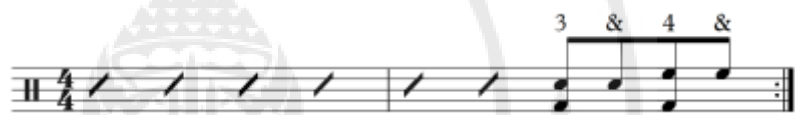
3.1 การเติมลูกส่งระดับต้น

วิธีการอ่านและนับค่าตัวโน้ตการเติมลูกส่ง ด้วยโน้ตตัวเข็บ็ต 1 ชั้น

รูปแบบจังหวะ

โน้ตลูกส่งกลอง

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตรการนับ

(Steady Beat , Pulse)

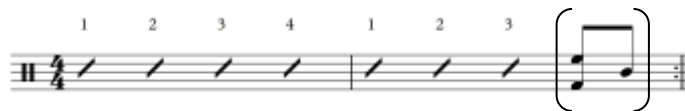

การฝึกปฏิบัติ : ผู้ฝึกสามารถนำรูปแบบจังหวะอื่น ๆ มาแทนที่รูปแบบจังหวะที่กำหนด เพื่อประกอบการบรรเลงลูกส่งได้อย่างอิสระ

แบบฝึกตามกำหนด

จำนวนจังหวะที่ต้องการเปลี่ยน

ตัวอย่างการนำ

รูปแบบจังหวะที่มาแทนที่

หน่วยที่ 1 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 1 จังหวะ และ 2 จังหวะ

1		2	
3		4	
5		6	
7		8	
9		10	
11		12	
13		14	
15		16	

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fills

หน่วยที่ 2 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 3 จังหวะ

1		2	
3		4	
5		6	
7		8	
9		10	
11		12	
13		14	

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fill

หน่วยที่ 3 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 4 จังหวะ

1 2
3 4
5 6
7 8
9 10
11 12
13 14

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University
Fills

หน่วยที่ 4 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง จังหวะยก (&)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fills

Fills

แบบฝึกทบทวนการเติมลูกส่งกลอง 1

 = 80 - 120

The image shows a musical score for a drum set, consisting of eight staves. The first staff is labeled 'Drum Set' and has a 4/4 time signature. The subsequent seven staves are labeled 'Dr.' and are numbered 3, 5, 7, 9, 11, 13, and 15. Each staff contains rhythmic notation with various symbols such as 'x' and 'v' indicating specific drum sounds or techniques. The notation is arranged in a way that suggests a sequence of exercises or a single piece of music. A large, faint watermark of Mahidol University is visible in the background of the score.

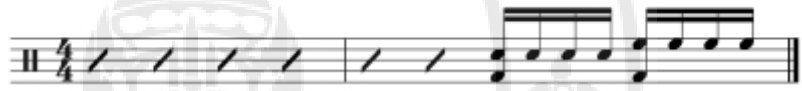
3.2 การเติมลูกส่งระดับกลาง

การอ่านและนับค่าตัวโน้ตการเติมลูกส่งด้วยโน้ตตัวเขบีต 2 ชั้น

รูปแบบจังหวะ

โน้ตลูกส่งกลอง

กระสวนจังหวะ
(Motif)

อัตราการนับ
(Steady Beat , Pulse)

หน่วยที่ 5 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 1 จังหวะด้วยโน้ตตัวเข้บ้ 2 ชั้น

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

หน่วยที่ 6 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 2 จังหวะด้วยโน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

หน่วยที่ 7 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 3 จังหวะด้วยโน้ตตัวเข้บ้ด 2 ชั้น

1 2

3 4

5 6

7 8

9 10

11 12

13 14

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fills

หน่วยที่ 8 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง 4 จังหวะด้วยโน้ตตัวเข้บ้ต 2 ชั้น

1 2

3 4

5 6

7 8

9 10

11 12

13 14

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fills

หน่วยที่ 9 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลองจังหวะยก (&)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

Fills

Fills

หน่วยที่ 10 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลองแบบต่าง ๆ

** ผู้ฝึกสามารถเปลี่ยนรูปแบบจังหวะในห้องแรกได้

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

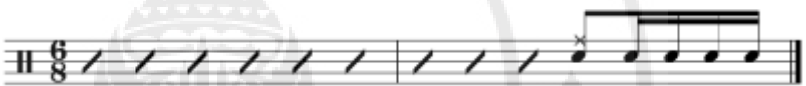
3.3 การเติมลูกส่งระดับปลาย

การอ่านและนับค่าตัวโน้ตการเติมลูกส่ง จังหวะ 6/8

รูปแบบจังหวะ

โน้ตลูกส่งกลอง

กระสวนจังหวะ (Motif)

อัตรากาหรันับ (Steady Beat , Pulse)

หน่วยที่ 11 แบบฝึกการเติมลูกส่ง อัตรารั้งหระ 6/8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

การออกแบบการเติมลูกส่งทดลองด้วยตนเอง

Fills

Fills

หน่วยที่ 12 แบบฝึกการเติมลูกส่งอัตราจังหวะ 12/8

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

การอ่านและนับค่าตัวโน้ตการเติมลูกส่ง โน้ต 3 พยางค์

รูปแบบจังหวะ

โน้ตลูกส่งกลอง

กระสวนจังหวะ

(Motif)

อัตราการนับ

(Steady Beat , Pulse)

หน่วยที่ 13 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลองโน้ต 3 พยางค์

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

หน่วยที่ 14 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลองโน้ตตัวเข้บ้ต 3 ชั้น

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

หน่วยที่ 15 แบบฝึกการเติมลูกส่งกลอง

การออกแบบการเติมลูกส่งกลองด้วยตนเอง

ภาคผนวก ช
ประมวลภาพการสัมภาษณ์กลุ่ม

ภาพที่ ช.1 แจ้งวัตฤประสงค์การวิจัย

ภาพที่ ช.2 ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม

ภาพที่ ช.3 ดำเนินการสัมมนาแบบกลุ่ม

ภาพที่ ช.4 ผู้ให้ข้อมูลสาธิตวิธีการสอนกลอง

ภาพที่ ข.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ภาพที่ ข.6 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายทยากร จันทะบุตร
วัน เดือน ปีเกิด	8 ธันวาคม 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดเลย
อาชีพ	ข้าราชการครู
อายุราชการ	19 ปี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านวังม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2
วุฒิการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล, 2559-2561 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) ดนตรีศึกษา
ที่อยู่ปัจจุบัน	23 / 7 ถนนเจริญรัฐ ซอย 5 ตำบลคูคตป้อม อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
E-mail	tayagorn666@gmail.com